

**Predstavitev
generalne
grosupeljske
cestne
problematike**

stran **32** in **33**

Grosupeljski odmevi

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIII - številka 5 / Maj 2007

O komu/čemu pišemo?

Obljube grosupeljskih skavtov 2007

stran **17**

Poslovilni objekt na pokopališču Resje v Grosupljem je zgrajen

stran **10**

Pred 60. leti in danes

Kar tri sobote eno za drugo je v mesecu maju poleg drugih rednih letnih prireditev Kulturno društvo Šmarje - Sap praznovalo okroglo šestdeseto obletnico svojega delovanja. Dve zgodbi iz praznovanja te bogate bere smo ujeli v tej številki Grosupeljskih odmevov, tretja pa se bo odvijala, ko bo časopis v tiskarni, zato jo boste lahko prebrali v naslednji številki časopisa.

Razstava KUD Šmarje – Sap o preteklem 60 letnem delu,

v soboto, 5. maja 2007 - piše Jože Miklič

Gledališki večer v Šmarju – Sapu,

v soboto, 12. maja 2007 - piše Marija Samec

Nadaljevanje na strani 30 in 31.

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN SCOTT USA
 Delovni čas za stranke:
 od ponedeljka do petka
 od 7. do 9. ure
 in od 14. do 19. ure,
 ob sobotah od 8. do 12. ure.
 super
 ugodne
 cene
 starih modelov
 HH GHOST TBS
 BH BIKES
 YE YELLOW CAR
Sprinter
 CYCLES ŠKERLJ
 Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/ 7871 482 GSM 041/668 788

MOBNA ŠTEVILKA
 080 80 23
 www.julija.si
 Julija
 slovenska prevajalska agencija
 PREVAJANJE
 v 80 jezikov
 SODNO OVERJENI
 prevodi
 Prule 19, Ljubljana

V družbi dobre glasbe in prijateljstva

Zato pa smo skupaj mi in ne neki drugi štirje

ZAČETKI VOKALNEGA KVARTETA STIČNA SEGAJO V LETO 1991. TAKRAT SO SE MARE, DUŠAN, LOJZ IN TONE PRIČELI DRUŽITI IN PREPEVATI KOT KVARTET. ŠTIRI LETA KASNEJE SO POSNELI PRVO SAMOSTOJNO KASETO SLOVENSКИH NARODNIH PESMI. PRVI UMETNIŠKI VODJA JE BIL FRANC STRMOLE, NASLEDILA GA JE LORENA MIHELAČ, KASNEJE VESNA FABJAN, PRED ENIM LETOM PA JE TO MESTO PREVZELA PEVKA TANJA ŽAGAR.

Mare, Dušan, Lojz in Tone z umetniškim vodjo Tanjo Žagar.

Ob svoji 10. obletnici so fantje Vokalnega kvarteta Stična izdali novo kompilacijo. Od takrat dalje je njihova pevska kariera še posebno pestra. Skupaj z narodnozabavnim ansamblom Mi trije so se udeležili treh Vurberških

festivalov in posneli še eno zgoščenko, ki poslušalca popelje po deželi Desetega brata. Za letošnjo jesen pa fantje že pripravljajo material za izdajo naslednje. Sodelovali so z mnogimi znanimi domačimi in tujimi

glasbeniki, kot so Brendi, Gibboni, Petar Grašo, Davor Radolfi, in s številnimi drugimi. Kvartet nastopa tako po Sloveniji kot tudi po tujini.

Na vprašanje, kako lahko ostane skupina glasbenikov že šestnajsto leto skupaj, nam svoje mnenje zaupa Dušan, drugi tenor in vodja kvarteta: »Smo prijatelji, ki se radi družimo, petje pa nam je v veliko veselje. Najbolje je to nekoč povedal član kvarteta Marko: 'Zato pa smo skupaj mi in ne neki drugi štirje. To je pač to.'«

Vsako leto organizirajo za prijatelje in za vse tiste, s katerimi sodelujejo, piknik na Gradišču. Letos bo to maja, med prvimi izmed povabljenih pa so zaposleni v Pekarni Grosuplje. Grosupeljska pekarna je namreč že od samega začetka, dobrih 16 let, stalni sponzor Vokalnega kvarteta Stična.

Nastop Vokalnega kvarteta Stična z gosti ob 15-letnici delovanja.

Kvartet je nastopil tudi v Taborski jami in jo napolnil s pesmijo ter dobro voljo.

Pekarna Grosuplje

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Aktivni skavti – že 100 let

Država in skavti imajo isti cilj.

Alenka Oblak

Sedim na terasi hotela v Portorožu in opazujem pisane rutice skavtov iz cele Evrope. Sredi Evropske skavtske konference smo (5.–11. 5. 2007) in debate so usmerjene v skupne projekte različnih držav, spremljanje trendov mladih po Evropi, vsebinske usmeritve dela za naslednja 3 leta. Konferenco sta skupaj pripravili skavtski organizaciji Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov in Zveza tabornikov Slovenije. Dr. France Cukjati, predsednik državnega zbora Republike Slovenije, je v svojem govoru 500 delegatom konference dal skavtom priznanje za delo, ki ga opravljajo z mladimi ljudmi. Država in skavtstvo imata isti cilj, je prepričan, do njega pa gresta po različnih poteh – država postavlja meje slabemu obnašanju, preti, skavtstvo pa odpira vrata dobremu obnašanju in vzpodbuja.

Uspešno sodelovanje skavtov in tabornikov

Organizacija takšnega dogodka zahteva veliko truda in dela, zato predstavlja tudi dobro priložnost za povezovanje med obema slovenskima skavtskima organizacijama, ki pripadata vsaka svoji svetovni organizaciji (ZSKSS je od leta 1996 del WAGGS, ZTS od leta 1994 del WOSM). Od 200 prostovoljcev, ki so pripravili dogodek, jih je približno polovica tabornikov in polovica skavtov, kar je v evropskem prostoru prvi primer tovrstnega sodelovanja pri pripravi konference. Uršula Sušnik, predsednica pripravljalnega odbora iz ZSKSS, o tem pravi: »Sodelovanje med nami je boljše že preprosto zato, ker ga je več. Priprave so zahtevale ogromno sestankov in tam smo morali marsikaj razčistiti, že glede terminologije, saj imamo različne izraze za isto stvar. Bolje smo se spoznali in seveda je potem lažje na tem delati naprej.« Tudi predsednik pripravljalnega odbora iz ZTS, Tomaž Strajnar, meni podobno: »Upam, da nam bo ta izkušnja dala dobro podlago za boljše sodelovanje tudi v prihodnosti. Čeprav smo po barvi srajce različni, lahko sodelujemo in skupaj mladim nekaj damo za bogatejšo prihodnost.«

Mica Škoberne - Družina, 13. 5. 2007

Za vzgojo aktivnih državljanov si je pred 100 leti prizadeval tudi Robert Baden-Powell, ustanovitelj skavtov. V delo z mladimi fanti je začel vpeljevati veččine vojaškega ogledništva, kot so opazovanje in logično sklepanje, in sicer zato, da bi jih na tak način pripravil, da bi bili vsak trenutek pripravljeni priskočiti na pomoč, komur koli in v kakršni koli situaciji. Da novo metodo preizkusi, je 1. avgusta 1907 na tabor peljal 20 dečkov vseh slojev iz Londona. Fantje so bili nad novim načinom dela navdušeni in začelo se je skavtstvo. Do konca l. 1908 je bilo v novo gibanje včlanjenih 60.000 skavtov, novembra 1909 so bile ustanovljene ali v ustanavljanju skavtske organizacije v 10 državah po svetu. Danes je na svetu čez 40 milijonov aktivnih skavtov, v Evropi pa čez 2.400.000.

Skavtstvo – narava, tabor, skavtska rutka, orientacija s kompasom ... Prevladuje mnenje, da gre pri skavtih za zabaven, včasih vzgojen način druženja otrok in mladih in zato za koristno preživljanje prostega časa. A te vidne elemente skavtskega programa skavtstvo uporablja le kot orodje za doseg primarnega cilja – vzgojo aktivnih državljanov.

Vsak posameznik lahko prispeva svoj del k boljšemu svetu; foto Samo Vodopivec.

Kaj je bilo tisto, kar je pred 100 leti tako nagovorilo mlade, da se je prijelo in živi še danes?

Gre za skavtsko metodo, ki odgovarja na potrebe otrok in mladih, hkrati pa jih vzgaja, da so sami tisti, ki usmerjajo lasten razvoj v samostojne, odgovorne, zaupanja vredne in pomagati pripravljene osebe – da postanejo odgovorni državljani. Mladim je potrebno zaupati in jim predati odgovornost, čeprav obstaja tveganje neuspeha. Skavtsko metodo sestavljajo elementi, ki se neprestano prepletajo:

– **Samovzgoja (vseživljenjsko učenje)** opogumlja ljudi, da postajajo to, kar želijo.
– **Učenje z delom (izkušnjsko učenje)**

Na otvoritvi Evropske skavtske konference sta udeležence nagovorila premier Janez Janša in evropski poslanec Lojze Peterle; foto Gašper Furman.

➤ vabi ljudi, da so del izzivov in dejavnosti, opogumlja jih, da sodelujejo kar najboljše morejo in da dodajo pozitiven prispevek za dosego ciljev.

– **Delo v majhnih skupinah** je zgodnji primer demokracije v življenju, kjer se mladi naučijo delati drug z drugim kot del tima in razvijejo skupinsko in osebno odgovornost.

– **Služnje družbi (prostovoljno delo)** nudi možnosti, da so skavtinja in skavti aktivni v svoji lokalni, državni in mednarodni skupnosti ter se v praksi naučijo, kakšno dodano vrednost in spremembo v razvoju družbe lahko prinese prostovoljno delo.

– **Dejavni odnos med mladimi in odraslimi** zagotavlja, da lahko mladi delajo ob odraslih voditeljih v vzajemnem prijateljstvu in se naučijo sprejemanja odgovornosti, pri čemer odrasli zaupajo v sposobnosti mladih.

– **Simbolna govorica** dodaja raven presežnosti nad dogajanjem tukaj in zdaj, povečuje občutek pripadnosti skupnosti in omogoča pogled na preteklost, sedanost in prihodnost ter povezanost med njimi.

– **Obljuba in zakoni** so spodbuda posamezniku, da drži dano besedo in "odigra" svoj del v skupnosti.

– **Dejavnosti na prostem** krepijo v mladih občutek, kako pomembna je skrb za okolje – naravo, ljudi ... in vlivajo mladim zavest, da so sposobni in da so pomemben del tega sveta. ajrotvA) ni nipeC jetaM edotem ekstvaks egalzar f.kalbO aknelA

Skavtski metodi je dodan še okus, pisan na kožo mladega človeka – mednarodna razsežnost. Ko se srečujejo mladi iz različnih držav in za izpeljavo skupnih dejavnosti več dni sodelujejo, se med njimi spleta prijateljstvo, razvija se spoštovanje različnosti in podobnosti med ljudmi in kulturami. Tako se mladi preko lastnih izkušenj učijo življenja in dela v medkulturnih skupnostih. Za večšine aktivnega državljanstva se pri skavtih torej učimo na izkustven, kontinuiran in zabaven način. Pri tem je pomembno, da mladim zaupamo in jim zares damo odgovornost, čeprav obstaja možnost neuspeha. Če to naredimo samo delno, bomo dobili samodelne rezultate.

Nekajdnevni mednarodni tabor, ki ga 24 ur na dan preživim z mladimi z drugačnimi kulturnimi ozadji, pomeni, da stopim iz sebe, da spoznam tebe; je kot svet v eni vasi, ki se trudi za mir v svetu. Tudi Evropska skavtska konferenca ne pomeni samo zasedanj, ampak tudi sodelovanje, srečevanje različnih kultur, učenje demokracije in prenašanje idej v prakso.

Sprememba dnevnega reda 8. redne seje občinskega sveta:

Namesto postopka za cesto v Sončne dvore in Sela le informacija o grosupeljski cestni problematiki

8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007 - O spremenjenem dnevnem redu, v katerem je bilo predvidenih 16. točk, so svetniki in župan razpravljali dobro uro in pol - izločili so tri predvidene točke, eno pa so dodali na novo.

Jože Miklič

Dr. **Peter Verlič** je v imenu kluba svetnikov SDS na začetku seje ob sprejemanju dnevnega reda predlagal umik sklepa o začetku postopka državnih lokacijskih načrtov nadvoz SEVER za dostopno cesto do Sončnih dvorov in Brezju z nadvozom čez železniško progo in cestne problematike Cikava-Sela. Predlog je utemeljil, da svetniki pričakujejo celovito predstavitev cestne problematike, še posebej pa grosupeljske obvoznice, v katero predvidevajo, da se bosta vključevali tudi navedeni cesti. Nadalje je v repliki poudaril, da naj bi pri sklepanju o cestnih problematikah

pristopili k celoviti razrešitvi, ki bo zdržala vsaj naslednjih 10 do 15 let. Omenil pa je še, da so svetniki že večkrat opozarjali na potrebno cestno in drugo infrastrukturno problematiko Sončnih dvorov, vendar so jo pripravljeno reševati samo s predhodno dobro pripravljenim gradivom za to področje ter da o njem lahko razpravljajo in odločajo že na eni od prihodnjih sej v kratkem. Vse naj bi po njegovem vplivalo tudi na nadaljnje oblikovanje proračunov in načrtov razvojnih možnosti. Pobudi za umik te točke so se pridružili tudi **Miha Kadunc** (N.Si) in **Janez Kozlevčar** (N.Si) in **Janez Dolinšek** (SLS).

Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo, ki ga vodi **Dušan Hočevar** (SDS), pa je pred sejo soglasno (8 ZA) sprejel sklep: Urad za prostor naj do seje občinskega sveta pripravi gradivo, v katerem bodo opredeljene možnosti za razširitev državnega lokacijskega načrta za območje državne lokacijske ceste na obravnavanem območju (od križišča Adamičeva do priključka na avtocesto). Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo ob enem nalaga Uradu za komunalno infrastrukturo, da pripravi dokumentacijo v zvezi z rekonstrukcijo ceste Cikava - Grosuplje.

Franc Štibernik (LDS) je predlagal, da bi naj se občinski svet odločil za sprejem predlaganega sklepa z dodatnim sklepom, da občinske službe ob predloženi skici čim prej svetnikom predložijo tudi ostalo potrebno gradivo. **Zdenka Cerar** (LDS) pa je menila, da z zapisanega pri tej točki dnevnega reda ni dovolj jasno razvidno, da Občina Grosuplje daje pobudo Ministrstvu za promet RS, ki naj začne postopek, operativno pa ga bo vodila občina, ker si želi,

Iz dnevnega reda izločili tudi prečiščeno besedilo pravilnika

Dodatno je **Janez Dolinšek** predlagal tudi umik Pravilnika o merilih za določitev podaljšanja obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju občine Grosuplje (uradno prečiščeno besedilo), saj se do zdaj nikoli ni potrjevalo prečiščeno besedilo. Če pa bo to praksa v bodoče, naj predhodno pred sejo občinskega sveta daje soglasje statutarno-pravna komisija, vendar naj se to prakso uvede tudi pri vseh ostalih spremenjenih odlokih in sklepih.

Tudi to točko so svetniki z glasovanjem umaknili z dnevnega reda.

➤ da bodo zadeve čim prej izvedene. Istočasno pa bi bilo treba omogočiti, da se predstavijo tiste podlage, ki so jih župan in službe že pripravili.

Župan **Janez Lesjak** je bil nad predlogi za umik točke presenečen, saj novi prebivalci zelo pritiskajo na Občino, ki je dolžna zgraditi nadvoz čez železniško progo in tudi rešitev prehoda pri Cikavi za vas Sela. Poleg tega je prometni inšpektor na občino že dal uradni dopis, da bo zaprl železniški prehod čez progo, če ne bo zgrajen nadvoz. Zato je po njegovem neodgovorno prelagati začetek postopka. Nato je dodal, da bi v okviru te točke generalno predstavil tudi vso ostalo grosupeljsko cestno problematiko, o kateri pa so se nato tudi predlagatelji za umik točke strinjali, da naj se vendarle opravi. Problem, ki ga vidi pri tem župan, pa je v dokaj obširni grosupeljski cestni problematiki, saj se bodo ceste okoli Grosupljega gradile lahko tudi dve desetletji in več in jih trenutno ni smiselno v celoti podrobno umeščati v prostorske načrte ter občinske razvojne programe, kot je v svoji razpravi ugotavljal tudi **Anton Perme** (SLS), ko je predlagal, da se je treba ob tej razpravi jasno opredeliti tudi za prioritete gradenj grosupeljskih cest.

Sklep o začetkih postopkov za lokacijska načrta za cesto proti Sončnim dvorom in Selam so nato svetniki z glasovanjem zavrnil, sprejeli pa so županovo pobudo, da namesto te točke predstavi generalno cestno problematiko, ki jo predstavljamo v prispevku Predstavitev generalne grosupeljske cestne problematike na strani 34 in 35. S tem pa so na pobudo Mihe Kadunca (N.Si) z dodatnim glasovanjem umaknili tudi sklep o pridobitvi zemljišč, ki se je nanašal na cesto za Sela.

Odbor za kmetijstvo je imenovan

Občinski svet je na pobudo Antona Permeta (SLS), ki jo je dal na 3. seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, sprejel Sklep o ustanovitvi in sestavi odbora za kmetijstvo, poleg tega pa tudi Sklep o imenovanju odbora za kmetijstvo. - 8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007.

Jože Miklič

Iz občinskega gradiva

Z imenovanjem Odbora za kmetijstvo kot občasnega delovnega telesa občinskega sveta je bilo treba sprejeti Sklep o ustanovitvi in sestavi odbora za kmetijstvo, saj le-ta ni stalno delovno telo občinskega sveta. Statut v 27. členu določa, da občinski svet občasna delovna telesa ustanovi s sklepom. Odbor za kmetijstvo kot občasno delovno telo je deloval že v prejšnjem mandatnem obdobju v 7-članski sestavi. Občinska uprava je tudi to pot predlagala, naj odbor šteje 7 članov.

Naloge in pristojnosti odbora za kmetijstvo:

- obravnava vse predloge aktov in drugih odločitev iz pristojnosti občine na področju kmetijstva, ki so občinskemu svetu predlagani v sprejem, oblikuje o njih svoje mnenje in občinskemu svetu poda stališče s predlogom odločitve,
- lahko predlaga občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti na področju kmetijstva,

- obravnava problematiko s področja kmetijstva,
- analizira stanje na svojem področju, določa kriterije za prednostno reševanje posameznih zadev,
- sodeluje pri dolgoročni razvojni usmeritvi na svojem področju,
- spremlja kmetijsko dejavnost in stanje na področju kmetijstva v občini ter predlaga rešitve,
- predlaga rešitve za izboljšanje na področju: strukturne in zemljiške politike, prometa in namembnosti kmetijskih zemljišč, agromelioracij s poudarkom na izboljšanju razpoložljivih zemljišč ter dostopov do letih, vzdrževanja melioracijskih kanalov, zaraščanja kmetijskih zemljišč, komasacij, problematike naseljevanja Romov na kmetijskih zemljiščih, na drugih področjih kmetijstva v občini Grosuplje,
- daje pobude in pomaga pri uresničevanju proračunskih postavk s področja kmetijstva s poudarkom na kvalitetnih in pravočasnih prijavih na javne razpise,
- lahko predlaga razvojno usmeritev posameznega razvojnega področja,
- opravlja druge naloge na podlagi zakonsko dovoljenih pooblastil občinskega sveta, za katere ga pooblasti občinski svet.

V Odbor za kmetijstvo so bili imenovani:

- **Anton Perme** (SLS), roj. 3. 10. 1956, Praproče pri Grosupljem 1, Grosuplje,
- **Sonja Boh** (LDS), roj. 26. 4. 1948, Zgornja Slivnica 17, Šmarje - Sap,
- **Mihael Hočevar** (SDS), roj. 28. 2. 1981, Tlake 15, Šmarje - Sap,
- **Janez Kozlevčar** (N.Si), roj. 12. 7. 1954, Podgorica pri Podtaboru 8, Grosuplje,
- **Ivan Bučar** (SDS), roj. 14. 2. 1965, Veliko Mlačovo 42, Grosuplje,
- **Marjan Ahlin** (SD), roj. 20.12.1938, Perovo 30, Grosuplje,
- **Ana Pavčič** (?), roj. 23. 6. 1956, Gatina 11, Grosuplje.

Občinski svet je brez razprave z 21 glasovi potrdil predlagani sklep in sestavo odbora za kmetijstvo. Za predsednika Odbora za kmetijstvo se določi **Anton Perme**, za podpredsednico pa **Sonja Boh**.

Soglasje h gradnji upravno poslovne stavbe Družbeni dom

8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007

Na Občino Grosuplje so prejeli vlogo investitorja za izdajo soglasja pred izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo poslovno-upravne stavbe Družbeni dom. Vodja urada za prostor **Mojca Lovšin** je obrazložila, da se je po letu 2002, ko je bil sprejet urbanistični načrt, projekt nekoliko spremenil. Za spremembe so pristojni že dali svoja soglasja. Odbor za

prostor je to gradivo prav tako obravnaval, in je po besedah **Dušana Hočevarja** (SDS) predlagal, da ga občinski svet sprejme, kar so svetniki nato brez razprave tudi storili. Za bralce naj povemo, da se tako imenuje del kompleksa v »upravnem trikotniku«, kjer naj bi se gradil objekt nove upravne enote, v katerem se bo gradila tudi dvorana namesto dosedanjega Družbenega doma, dvorana pa bo v lasti Občine Grosuplje.

Jože Miklič

Mnenja trem kandidatom za ravnatelje javnih zavodov

Mnenje občinskega sveta so dobili trije kandidati, mnenje pa nikogar ne zavezuje.

V Osnovni šoli Louisa Adamiča bodo izbirali med dvema moškima in šestimi ženskimi kandidati. Iz razvidnih prijav bo v vzgojnoizobraževalnem zavodu Kekec Grosuplje tudi poslej ravnateljica. V Glasbeni šoli Grosuplje pa kot doslej spet ravnatelj. Svetniki so mnenja o posameznih kandidatih izbrali s tajnim glasovanjem.

Jože Miklič

Najprej o varovanju osebnih podatkov in interpretacijah, ...

Svetniki so na mizo dobili gradivo, o katerem so zatrjevali, da so v njem osebni podatki, zato ga nam predstavnikom medijev niso podrobno predstavili, pa čeprav smo izvedeli, da je bilo na nekaterih javnih predstavitev posameznih kandidatov, precej prisotnih ljudi v različnih vlogah. Ob takih interpretacijah pa nastaja zelo čudna situacija, ko javnost prek medijev naj ne bi izvedela potrebnih podatkov in referenc o kandidatih za imenovanje na javne funkcije, ki so potrebne za zasedbo teh funkcij.

Naj pa bralcem še pojasnimo, da mnenje občinskih svetnikov ni zavezujoče, saj se lahko svet posameznega zavoda odloči po svoje. Zato bomo v tem prispevku povedali le, da gre za imenovanje treh ravnateljev javnih zavodov: javnega vzgojnovarstvenega zavoda Kekec Grosuplje, javnega zavoda Glasbena šola Grosuplje in Osnovne šole Louisa Adamiča, za posamezno ravnateljsko mesto pa navedli imena ter osnovne podatke, ki so po Zakonu o varovanju osebnih podatkov nesporni za objavo.

... nato o prijavah

Za mesto ravnatelja v Osnovni šoli Louisa Adamiča v Grosupljem so prejeli osem prijav:

- **Nuša Ilar**, roj. 21. 7. 1960, stanujoča V ptičji gaj 8, lg, profesor geografije in sociologije,
- **Janja Zupančič**, 1. 9. 1971, stanujoča Brezje 1d, Grosuplje, profesorica angleščine in nemščine,
- **Janja Klander**, 19. 8. 1967, Videm 51, Dol pri Ljubljani, učiteljica razrednega pouka,
- **Jana Tomažin**, 3. 6. 1961, Pod hribom c. II/24, Grosuplje, predmetna učiteljica tehnične vzgoje s proizvodnim delom in kemije,
- **Danica Večerič**, 8. 6. 1957, Rusjanov trg 6, Ljubljana, učiteljica predmetnega pouka v osnovnih šolah,
- **Boštjan Železnik**, 9. 5. 1968, Fabijanijeva 35, Ljubljana, profesor gospodinjstva in biologije,
- **Jasmina Zupančič**, 13. 10. 1972, Pod hribom c. II/30, Grosuplje, profesorica razrednega pouka,

- **Srečo Burkelj**, 29. 9. 1956, Rusjanov trg 8, Ljubljana, diplomirani psiholog.

Za mesto ravnatelja javnega zavoda Kekec Grosuplje so prejeli štiri prijave:

- **Cvetka Košir**, 23. 9. 1970, Žalna 20, Grosuplje, vzgojiteljica predšolskih otrok in profesorica razrednega pouka,
- **Darja Zorec**, 13. 7. 1966, Brinje I/20, Grosuplje, vzgojiteljica
- **Metka Kadunc**, 19. 3. 1963, Sela pri Šmarju 16 a, Grosuplje, vzgojiteljica,
- **Majda Fajdiga**, 1.1.1966, Spodnje blato 12 a, Grosuplje, dipl. vzgojiteljica predšolskih otrok, svetovalka.

Za mesto ravnatelja Glasbene šole Grosuplje pa je prispela le ena prijava:

- **Dean Telič Zavašnik**, 10. 4. 1974, Kovačičeva cesta 5, Grosuplje, profesor glasbe, in dosedanji v.d. ravnatelj.

Kaj so menili KVIAZ in občinski svetniki o kandidatih?

Predhodno je prijave o kandidatih pregledala Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo vodi mag. **Božo Predalič** (SDS) in ugotovila, da vsi kandidati izpolnjujejo pogoje za zasedbo delovnega mesta ravnatelja, na katera so se prijavi. Občinskemu svetu pa je predlagala, naj s tajnim glasovanjem odloči, komu izmed kandidatov daje prednost pri izbiri.

K temu so dodali še ugotovitev: Ker mnenje ustanovitelja za svet zavoda ni obvezen, naj bi vsaj pridobljeno mnenje občinskega sveta predstavniki Občine v svetu zavodov kot ustanovitelja zavoda dali tistim kandidatom, ki bi jih občinski svet tudi potrdil, **Zdenka Cerar** (LDS) pa je to stališče dopolnila, da naj bi bila taka zaveza v KVIAZU

mišljena kot moralna zaveza. **Božidar Gabrijel** (LDS) je trdil nasprotno, da v takem primeru potem ni potreben svet javnega zavoda in je zato nasprotoval taki obrazložitvi. Glede tajnega glasovanja pa je Cerarjeva ob pomislekih svetnice mag. **Brede Škerjanec** (LDS) pojasnila kot izkušena pravica, da tajno glasovanje predstavlja najvišjo stopnjo demokracije.

Svetniki so o točki nato razpravljali in tajno glasovali skupaj o vseh treh točkah. Po zaključku so s pomočjo volilne komisije razglasili število glasov za vsako ravnateljsko mesto posebej. O samem glasovanju pa zaradi trenutno še nedokončanih postopkov imenovanja v času pisanja tega prispevka »ne želimo delati dodatne reklame« nobenemu od prijavljenih kandidatov, zato o izidu opravljenega in javno predstavljenega glasovanja ne bomo to pot objavili volilnih rezultatov. Upamo pa vseeno, da nas bodo sveti javnih zavodov kot medij svojega ustanovitelja vsaj obvestili o izbiri.

Naj pa k temu dodamo še, da so vsi kandidati oddali popolne vloge, a so le postopki za imenovanje teh javnih funkcij na tak način zelo nepregledni in lahko povzročijo tudi celo vrsto pomislekov in neprijetnosti tako za kandidate kot udeležence v postopkih imenovanja na različnih ravneh, zato bo po našem mnenju prav zaradi tega treba ustrezno popraviti zakonodajo.

KMETIJA ZUPANČIČ
ZUPANČIČ VIDA
Vrh 19
1294 VIŠNJA GORA

TEL: (01) 788 42 90
GSM: 031 555 058

Soglasje k višini cene socialno varstvene storitve pomoč družini na domu

Predstavitev gradiva

Vodja občinskega urada **Jelka Kogovšek** je v obrazložitvi povedala, da se cene oblikujejo po metodologiji iz predhodno sprejetega pravilnika. Trenutno Dom starejših občanov Grosuplje skrbi za 80 oskrbovancev, 45 uporabnikov potrebuje celotno oskrbo na domu, 35 pa samo kosilo.

V letu 2007 pa predvidevajo povečanje števila uporabnikov teh pomoči ter dodatno redno zaposlitev 0,5 socialne oskrbovalke in socialne oskrbovalke, zaposlene preko javnih del. Stroški se povečujejo za 18,5 %, a se cena, gledano na celoto, celo zniža.

Cena socialno varstvene pomoči družini na domu, ki jo izvaja Dom starejših občanov Grosuplje, znaša:

- za vodenje in koordinacijo 1.663,68 € mesečno,
- za neposredno socialno oskrbo: 5.181,25 € mesečno, od tega za upra-vičence do storitve, ki so se dogovorili sa-mo za dostavo kosil 1.870,60 € mesečno.

Ekonomska cena storitve pomoči družini na domu znaša 12,98 €/efektivno uro in velja od 1. 5. 2007.

Ekonomska cena dostave enega obroka znaša 3,71 € in prav tako velja od 1. 5. 2007.

Občina Grosuplje subvencionira:

- ceno socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v višini 65 % (do zdaj 70%),
- ceno dostave enega toplega obroka v višini 55 %,
- stroške izvajanja socialno varstvene storitve, ki nastanejo zaradi specifičnosti storitve v občini (stroški prevoza socialnih oskrbovalk in nadomeščanja socialnih oskrbovalk za čas dopusta in bolniške) v višini realiziranih stroškov, ki presegajo višino, določeno z metodologijo za obli-kovanje cen socialno varstvenih storitev (predvidena višina 14.798 €),
- del stroškov dela socialne oskrbovalke, zaposlene preko javnih del, v skladu s pogodbo o izvajanju javnih del v višini 3.238 €.

V proračunu je za izvajanje storitve pomoč družini na domu predvideno 66.767 €, v okviru proračunske postavke javnih del pa še dodatno 3.238 €. Zaradi povečanega obsega uporabnikov, vključenih v storitev pomoč družini na domu se v okviru razpoložljivih sredstev, ki so v občinskem proračunu za leto 2007 namenjeni za izvajanje storitve pomoč družini na domu, odobrijo 3.942,96 € za nakup transportnih posod za hrano.

Pri predstavitvi je sodelovala tudi **Darja Zupančič** iz Doma starejših občanov, ki pa ji ni bilo treba dajati dodatnih obrazložitve, saj je bilo posredovano gradivo svetnikom dobro in temeljito pripravljeno.

Brez razprave, in sprejem sklepa

Janez Pintar (SDS) je v imenu odbora za družbene dejavnosti predlagal, da se sklep potrdi v predlagani obliki. Druge razprave pa ni bilo, le **Anton Perme** (SLS) je pohvalil delo Doma starejših občanov Grosuplje, ki opravlja tudi te storitve in dodal, da se bodo te storitve v bodoče zaradi demografskih trendov verjetno še povečevale. Svetniki so soglasje podprli soglasno.

Jože Miklič

Kakšno je (trenutno) stanje na tem področju za uporabnike?

8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007

Trenutno celotno oskrbo na domu potrebuje 45 uporabnikov, 35.-im pa pripeljejo samo kosila. Za uporabnike cena storitve pomoč družini na domu znaša 4,54 €/efektivno uro (polna cena znaša 12,98 €/efektivno uro). Podražitev za uporabnika bo le 1,3 %. Cena dostave kosila pa znaša 1,67 € (polna cena 3,71 €). Cene so začele veljati s 1. 5. 2007.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo
nepremičnino VARNO prodati,
podariti, izročiti ali jo pridobiti,
vam priporočamo,
da se o svoji nameri prej
POSVETUJETE PRI NAS!

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov – ter odgovori

8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007

Jože Miklič

Občinsko gradivo je odslej tudi na internetu

Direktor občinske uprave **Marko Podvršnik** je obvestil, da je večina gradiva odslej objavljena na internetnih straneh, kar je še posebej pohvalil **Miha Hočevar** (SDS), ki je na eni izmed predhodnih sej dal takšno pobudo.

Je možna dodatna gradnja bivalnih kapacitet za ostarele?

Petra Zakrajšek (SDS) je vprašala, ali je možno, da bi privatni investitorji gradili dodatne bivalne kapacitete za starejše občane.

Župan pravi, da naj se resni investitorji čim prej javijo na Občino.

Nečitljiva (prostorska) gradiva

Dušan Hočevar (SDS) je prosil, da naj bi strokovne službe sodelovale na odboru za prostor, kjer bi lahko boljše obrazložile gradivo, saj so včasih gradiva s skicami in drugimi prilogami zaradi slabih kopij ali drugih pomanjkljivosti zelo težko berljiva oziroma razumljiva.

Župan je obljubil, da bodo pripombo upoštevali in da bodo poskrbeli za boljše kopije in razlage.

Kako bo s pokrajinami?

Zvonka Milojević (SD) je vprašala, ali se na občini vključujejo v trenutno aktualno oblikovanje slovenskih pokrajin.

Župan **Janez Lesjak** trdi, da so vsa pretekla dogajanja v zvezi s tem bila izredno neresna. Vsi so vedeli, da mora država imeti še vmesni člen delitve oblasti. Že prva vlada pa je ob uvedbi novih občin vrgla žogico občinam, ki se niso bile zmožne med seboj dogovoriti, kako jih oblikovati. Župan pa trdi, da še vedno ni te moči na državni ravni. Bog ne daj pa, da bi po vseh teh igrinah po njegovem imeli še kakšen sedež pokrajine v Grosupljem, ki ga pa še za upravno enoto ne moremo uresničiti.

Dr. **Peter Verlič** (SDS) je pritrdil resnemu

vprašanju Milojevićeve, a je bil nad županovim odgovorom zelo razočaran, saj je bilo v njem čutiti le prikazovanje skrajno neresnega dela tudi aktualne vlade, čemur dr. Verlič oporeka. Opozoril je, da v Evropski uniji velja načelo subsidiarnosti - delitve pristojnosti/oblasti. Meni, da bi se bilo treba odločiti na lokalni ravni, kaj so naše želje in potrebe ter povabiti ljudi, ki o tem kaj vedo, tudi prek odbora za mednarodne odnose, kot je bil npr. nedavni obisk avstrijskega veleposlanika dr. Valentina Inzka.

KUD Šmarje - Sap prosi za sredstva

Na dr. **Petra Verliča** (SDS) se je obrnilo Kulturno društvo Šmarje - Sap, ki praznuje 60 let delovanja društva in prosijo Občino za sredstva, ki jih potrebujejo za izpeljavo svojega programa ob praznovanju.

Župan pravi, da morajo vsa društva oddati vloge, ki jih pred odobritvijo obravnava komisija. Sredstva bodo dodeljena v skladu s kriteriji in razpoložljivimi sredstvi ter se delijo dvakrat letno - v prvem polletju in nato v drugem polletju.

O obisku avstrijskega veleposlanika, nedorečenih kriterijih za izvolitev romskega svetnika ter dopolnilih občinskega statuta in pravilnika

Zdenka Cerar (LDS) je seznanila svetnike, da je 4. aprila 2007 odbor za mednarodne odnose realiziral sklep in poskrbel za obisk avstrijskega veleposlanika dr. Valentina Inzka, o katerem smo pisali v prejšnji številki časopisa.

Drugo obvestilo je namenila tematiki statutarno-pravne komisije, ki je pred časom predstavila svoje stališče v zvezi z romsko problematiko. V vmesnem času je bil sprejet Zakon o romski skupnosti, o katerem so ugotovili, da postavlja nekatere novosti v organizaciji, ne pa tudi kriterijev o opredelitvi občin, ki bi morale imeti romskega svetnika.

Župan je že poslal urgenco ministru dr. Žagarju o tem, le-ta pa je neuradno obljubil, da se kriteriji pripravljajo za novelo zakona. Svetnike je Cerarjeva obvestila tudi o tem, da je občinska uprava zaradi spremembe zakonodaje v zadnjih štirih letih predvidela popravke statuta in pravilnika. Svetniške skupine bodo te popravke prejele v kratkem, priporoča pa jim, naj bi se posvetili tudi svojim željam po spremembah, ki bi jih vnesli v oba akta.

Ponovno o kurjenju v romskih naseljih

Janez Kozlevčar (N.SI) je povedal, da so se nanj obrnili gasilci in ga opozorili na kurjenje v romskem taboru Smrekec. Večkrat morajo intervenirati, gasilce pa bi morala zaradi oviranja njihovega dela spremljati celo policija, ki se v zadnjem času zaradi slabih izkušenj ne upa v njihov tabor. Predlaga, da se ob takih priložnostih pošlje močnejšo policijsko skupino.

Župan trdi, da je policija samostojen organ in ni pod nadzorstvom občine.

Pohvala ob izdaji Šmarske knjige

Anton Perme (SLS) se je ob izidu Šmarske knjige zahvalil uredniku Jakobu Müllerju tudi za dve dobro obiskani javni predstavitvi, društvu Turenčeks predsedujočim Matjažem Trontljem (tudi nekdanji predsednik OO SLS) ter tudi Občini Grosuplje in občinskemu svetu, ki je »finančno prisluhnil« temu projektu.

Prestavitev predvidene občinske ceste pri Avtovalu

Nadalje je **Anton Perme** v zvezi z nedavno sprejetim sklepom o javni razgrnitvi sprememb zazidalnega načrta TOC III z umestitvijo povezovalne ceste čez potok Grosupeljščica pri Jerovi vasi dejal, da je onemogočena širitev Avtovala d.o.o. (prejemnika občinskega priznanja pred nekaj leti), ki bo potreboval še eno podobno stavbo za svoj nadaljnji razvoj (in obstoj!). Zato predlaga, da se predvidena cesta prestavi na

rob posestne-katastrske meje.

Župan **Janez Lesjak** je zatrjeval, da je možna edino ta rešitev, saj je na drugi strani že narejen del križišča in ga v tem delu ni mogoče zamakniti. **Janez Dolinšek** (SLS) pa je menil, da je bila ob informaciji generalne cestne problematike ponujena drugačna in sprejemljivejša rešitev. Od pripravljavcev gradiv bi zato pričakoval, da bi bili med seboj usklajeni. Župan je nato dejal, da so vsi lastniki znotraj TOC-a že podpisali peticijo, da čez TOC ne bodo dovolili gradnjo povezovalne ceste proti Duplicam in Peči. Kaj pa se bo odločilo v zvezi s tem, pa bomo izvedeli najbrž že ob sprejemanju zazidalnega načrta za TOC III (ali pa, če bodo zares pripravili gradivo za celovito strategijo gradnje cest v Grosupljem).

Problematika GPG peskokopa za Polico

Janez Dolinšek (SLS) je na pobudo KS Polica vprašal, kaj se dogaja s peskokopom v Klancih za Polico. Gre za precej dvomljive posege v prostor z odvozom precejšnjega materiala na nekdanjem zaščitenem vodozbornem območju, kjer naj bi se tudi prestavilo vrtino na sosednje zemljišče. Cesta od Drobniča v Stari vasi do tega peskokopa je bila zgrajena izključno iz samopriskupkov in za potrebe krajanov, prepričani pa so tudi, da takega povečanega prevoza cesta ne bo zdržala.

Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da so zares k njemu že večkrat prišli predstavniki GPG-ja, ki so lastniki teh zemljišč-peskokopov za Polico, da bi aktivirali ta peskokop. Pojasnil jim je, da kot lastniki lahko začnejo postopke, vprašanje pa je, kako bo to sprejela javnost. Dolinšku je pritrdil, da je na Občini na večjem delu njihovega zemljišča še vedno v prostorskih aktih načrtano zaščiten vodozborni območje. Je pa dejal, da je vprašanje, »koliko so lastniki močni na državni ravni«, kamor bodo nedvomno začeli pritiskati na primer za umik kakšne »plombe« o zaščiti. Prav tako se tudi strinja, da cesta ni primerna in da bi bila prav tako neprimerna degradacija tega prostora. (Naj pa bralcem za dodatek pojasnimo še nekaj zgodovine o tem peskokopu!

Peskokopi so bili last GPG-ja že sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Med drugim naj bi iz teh peskokopov vozili pesek na avtocesto proti Lisičjemu, kjer je bila predvidena gradnja še enega predora in viadukta Mali Vrh. Slednji je bil pozneje zares izdelan šele koncem osemdesetih let. Sredi osemdesetih let pa so se na državni ravni odločili, da bodo namesto predora ob nekdanji vojašnici naredili na Škofljici v dolini pod gradom Lisičje široki izkop z 1.000.000m³ uporabnega materiala, ki so ga večinoma speljali na ljubljansko južno obvoznico. Tako so rešili dve muhi na en mah, hkrati pa se je umaknila tudi vojašnica. S tem pa je javna potreba po peskokopih za Polico /pa tudi na Jelovcu pri Predolah, kjer so že napravili več vrtin/ presahnila. – o.p. J.M.)

Spet o šoli Žalna ...

Mojca Globokar Anžlovar (SDS) je ponovno spraševala v zvezi z odlašanjem gradnje šole v Žalni. Starši so jezni, nekateri pa celo razjarjeni. Zanima jo, kakšni so dodatni stroški prevoza in drugi stroški za otroke in učitelje, ki zdaj že od lanskega septembra hodijo v staro šolo Št. Jurij?

Dr. **Peter Verlič** je ob tem dodal, da se je nanj obrnilo podjetje, ki je izvajalo rušenje žalske šole in ni še ničesar dobilo plačanega.

Župan **Janez Lesjak** je pojasnil, da stroškov v zvezi s prevozi ne evidentirajo. Čudi pa ga neobveščenost svetnikov, saj zatrjuje, da je vse to najmanj 8-10 krat že pojasnjeval na radiu. V lanskem proračunu so bila sredstva za začetek gradnje zagotovljena, a je projektant zavlakoval z izdelavo načrtov skoraj eno leto. Gradbeno dovoljenje je bilo že pridobljeno in zato bi se tudi gradnja lahko začela. Niso pa so se nadejali, da bo ob razpisu cena šole med devetimi ponudniki tudi med najugodnejšimi tako poskočila. Zato so imeli v proračunu premalo sredstev in je bilo treba čakati na sprejetje novega proračuna. Po zakonu občina ni mogla skleniti pogodbe in je morala začeti s pogajanjem. 25. aprila sta ostala samo še dva potencialna izvajalca, v času, ko to pišemo, pa ni še dokončno znano, kdo bo izbrani izvajalec.

O rušenju šole župan pravi, da je bilo vodeno kot samostojen projekt s samostojnim razpisom. Na Verličevo vprašanje o neplačanih rušitvenih delih je zatrdil, da je Občina vse korektno plačala, kaj pa se dogaja znotraj podjetij, ki najemajo kooperante, se na občini ne morejo vtikati.

Dušan Hočever (SDS) je repliciral županu in dejal, da bi otroci najmanj v žalsko šolo lahko hodili tudi do konca šolskega leta, »vi ste jo pa pred volitvami porušili... Da se starši bojijo za svoje otroke, je tudi problem. Celo leto bi lahko hodili v lastnem kraju v šolo, pa se morajo voziti v drug kraj, v drugo prav tako staro šolo, ki ni bila dobra za tiste otroke.«

Alojz Verbajc (SDS) je nato na nekoliko nejasno županovo izvajanje vprašal, kdo je dokončni izbrani ponudnik, na kar je direktor občinske uprave **Marko Podvršnik** odgovoril, da ravno v teh dneh pošiljajo sklepe o izbiri, ki pa še niso pravnomočni in zato ne more govoriti o imenu izbranega podjetja.

Vprašanje:

Urad za prostor naj preveri, kaj je bilo v prostorskih aktih občine sprejeto glede Dvorov 3 in Dvorov 4. - Preveritev prostorskih pogojev za to območje.

Odgovor na vprašanje svetnika Dušana Hočeverja, zastavljeno na 7. seji OS dne 21. 3. 2007

Odgovor:

V letu 1999 je bil na OS sprejet Odlok o ZN Dvori 3 in Odlok o ZN Dvori 4. Po tem zazidalnem načrtu je bil zgrajen niz objektov v Dvorih 3 (objekti od 14a -20) in trije večstanovanjski objekti v Dvorih 4 ob Ljubljanski cesti.

V letu 2003 je bil sprejet Odlok o Spremembah in dopolnitvah Odloka o ZN Dvori 3 in za Dvore 4. Po teh spremembah je bilo izgrajenih večina objektov v obeh Dvorih.

Dvori 3 so trenutno vsi izgrajeni, kot tudi vsa infrastruktura (razen večstanovanjskega objekta nasproti Dvorane Brinje). Največji možni višinski gabarit P+2+M.

Dvori 4: Trenutno se gradijo vila bloki višine največ P+2+M. Ob Grosupeljščici je v tem ZN zgrajen večstanovanjski objekt P+2+M - nasproti firme Avtoval d.o.o. (v območju ni zgrajen stolpič in poslovno večstanovanjska lamela ob Cesti ob Grosupeljščici in niz objektov P+1+M ob potoku).

V obeh zazidalnih načrtih ni višinski gabarit ves čas enak, ampak je ob glavnih prometnicah in na robovih zazidalnih načrtov višji do P+2+M. Gabariti za oba zazidalna načrta so razvidni iz grafične priloge.

Pripravila: Mojca Lovšin, vodja občinskega urada za prostor

Poslovilni objekt na pokopališču Resje v Grosupljem zgrajen

V teh dneh se izvaja končna primopredaja izvedenih del Poslovilnega objekta na pokopališču Resje v Grosupljem. Stavba je v celoti zgrajena, opravljen je bil tehnični pregled in na podlagi izjave o odpravi napak je pridobljeno tudi uporabno dovoljenje. Objekta pa se še ne more uporabljati, ker manjka notranja oprema.

Tomaž Rigler, direktor JKP Grosuplje

Poslovilni objekt je namenjen za civilne in verske pogrebne slovesnosti. Omogoča prisotnost do 100 oseb v notranjosti in približno toliko ljudi tudi zunaj, v nadkritem delu objekta. Notranji in zunanji prostor se lahko v primeru večjega števila udeležencev povežeta z odprtjem steklenih vrat. V samem poslovilnem objektu je izvedena notranja členitev na tri vsebinske sklope. Centralni sklop je namenjen postavitvi krste ali žare, vsebuje tudi poseben bel kamniti zid za postavitve praporov in zastav, verskih ali drugih znamenj, prostor za častne čete ali drugega spremstva, prostor za pevce, orgle ali drugo glasbeno spremljavo. Obredni sklop predvideva postavitve obredne oltarne opreme s klopmi in naravno mizico, tretji sklop pa je namenjen svojcem in pokojnikovim najbližjim, tam so namreč klopi s 50 sedeži in prostor za spremljanje pogrebne svečanosti.

Pri zunanji ureditvi so upoštewane in izvedene smeri glavne dostopne in sprevednih poti proti staremu in novemu delu pokopališča. Zgrajen je nov centralni vhod na pokopališče z vhodnimi propilejami s severne povezovalne ceste. V pomožnem objektu so sanitarije, prostor za operaterja ozvočenja in duhovnika z omarami za hrambo obredne opreme, prostor za čistila in toplotna postaja. Zgrajen je stolp-navček z manjšim zvonom. Z novim poslovilnim objektom in spremljajočo ureditvijo se je oblikoval enovit funkcionalni sklop z obstoječimi mrliškimi vežicami.

Objekt je priključen na javno kanalizacijsko in vodovodno omrežje, električno omrežje, ter plinsko postajo. V zelenici je vkopana 5 m³ cisterna, ki omogoča ogrevanje novo zgrajenih objektov, kot tudi obstoječih mrliških vežic. Poslovilni objekt ima zagotovljeno tudi hlajenje in prezračevanje s klimatom. Stavba je varovana z alarmno napravo in povezavo signala do interventne službe za varovanje.

Gradnjo objekta financirajo Občina Grosuplje v višini 60 %, KS Grosuplje v višini 30 % in Javno komunalno podjetje Grosuplje v višini 10 %. Po pogodbi z Občino Grosuplje in KS Grosuplje je Javno komunalno podjetje Grosuplje prevzelo nalogo brezplačnega vodenja investicije v imenu vseh treh strank.

Projektno dokumentacijo je konec meseca julija 2006 na osnovi izbora javnega natečaja izdelal Arhitekturni biro Blaž Jereb s.p. iz Grosupljega. Upravna enota Grosuplje je koncem septembra leta 2006 izdala gradbeno dovoljenje. Na osnovi javnega razpisa za izgradnjo objekta je bil za izvajalca del izbran GPG d.d. Pogodba za izvedbo del v višini 180 milijonov (750.000 EUR) je bila podpisana sredi meseca septembra 2006, pogodbeni rok za dokončanje del je konec marca 2007. Nadzor nad gradnjo je bil poverjen podjetju A.V. ZIDAN d.o.o. iz Komende. Super nadzor in vsa organizacijsko tehnična opravila pri vodenju projekta je v sklopu JKP Grosuplje izvajal Alojz Mehle, inž. gr. Zaradi razmeroma tople in suhe zime je gradnja potekala nemoteno in po terminskem planu. Tehnični pregled je bil opravljen 28. 3. 2007.

Na njem je bilo ugotovljeno le nekaj napak, ki pa so bile v kratkem času odpravljene, tako da je upravni organ 7. 5. 2007 izdal uporabno dovoljenje. Ob primopredaji lahko zadovoljno ugotovimo, da bo končna investicijska vrednost preseгла načrtovano le za okoli 1,5 %, kar pomeni končni znesek 760.000 EUR (183 milijonov SIT).

Aprila letos smo od Arhitekturnega biroja Blaž Jereb s.p. pridobili projekte za notranjo opremo. Predvidevamo, da bomo do konca tega meseca po razpisu izbrali izvajalca del notranje opreme. Zaradi izjemne oblikovalsko umetniške vsebine in posledično visoke zahtevnosti izdelave notranje opreme predvidevamo, da bodo dela zaključena v prvi polovici meseca septembra. Po naših predvidevanjih bomo lahko začeli nov objekt uporabljati oktobra tega leta.

Slika zgoraj: Pred gradnjo - september 2006.

Slika spodaj: Gradbišče v jeseni 2006 - tik pred volitvami.

Slika na naslovnici: Poslovilni objekt po končani gradnji - april 2007.

Poročilo o kakovosti pitne vode v letu 2006

Tomaž Rigler, direktor JKP Grosuplje

Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o. izvaja gospodarsko javno službo oskrbe s pitno vodo na območju občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Pri tem upravlja:

- na območju občine Dobrepolje z vodovodnim sistemom Rob;
- na območju občine Grosuplje s šestimi vodooskrbnimi sistemi, in sicer s tremi večjimi (Grosuplje, Podtabor in Šmarje) ter tremi manjšimi (Žalna, Sevnik in Lipljene);
- na območju občine Ivančna Gorica s tremi vodooskrbnimi sistemi, in sicer Stična, Globočec in Metnaj.

Skupna dnevna količina distribuirane pitne vode znaša okoli 6.850 m³, v občini Grosuplje okoli 3000 m³. S pitno vodo se oskrbuje več kot 31.500 prebivalcev, od tega v občini Grosuplje več kot 14.000 prebivalcev. Za zagotovitev zdravstveno ustrezne pitne vode, se voda pred distribucijo ustrezno pripravi – razkuži. Razkuževanje pitne vode na vodovodnih sistemih Rob, Grosuplje, Podtabor, Žalna, Lipljene, Stična, Globočec in Metnaj se izvaja s kloriranjem, predvsem iz preventivnih razlogov, zaradi preprečevanja morebitnih hidričnih epidemij. Cevi javnih vodovodov od zajetja do potrošnika so dolge in obstaja možnost, da se v sicer neoporečni vodi razvijejo škodljivi organizmi, zato je potrebno za uničevanje bakterij v vodovodnem omrežju vodo klorirati. Na vodovodnem sistemu Sevnik se voda preseva z UV žarki, v letu 2006 se je zaradi neustreznosti pitne vode uvedlo tudi kloriranje. Na vodovodnem sistemu Šmarje dezinfekcije zaenkrat še ni potrebno izvajati, z ZZV Ljubljana tečejo pogovori o vgradnji UV naprave.

Javno komunalno podjetje Grosuplje kot izvajalec javne službe in upravljalec

javnih vodovodnih sistemov izvaja notranji nadzor. Notranji nadzor se izvaja v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št.19/04, 35/04, 26/06 in 92/06) na osnovi HACCP sistema, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih agensov, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi. Pooblaščen strokovna institucija, ki spremlja kvaliteto pitne vode v okviru notranjega nadzora, je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, ki opravlja preglede, odvzema vzorce in izdaja poročila o izidu mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preiskav pitne vode. Poročila so javne listine in so na vpogled pri upravljavcu vodovodnega sistema.

V letu 2006 je bilo, v okviru notranjega nadzora, na zajetju in omrežju odvzeto skupaj 249 vzorcev (občina Grosuplje 131), od tega 181 (93) vzorcev za mikrobiološke preiskave in 68 (38) vzorcev za fizikalno-kemijske preiskave pitne vode. Na omrežju je bilo pri mikrobioloških preiskavah 93 % (90 %) vzorcev ustreznih, pri fizikalno-kemijskih preiskavah pa je bilo ustreznih 94 % (90 %) vzorcev. Pri fizikalno-kemijskih preiskavah so bili neustrezni vzorci le v novem naselju Sončni dvori (voda je neustrezna zaradi prisotnosti mineralnih olj), kar je posledica neustrezne dezinfekcije pred predajo stanovanj kupcem in velikega števila nevselenih stanovanj. Analize so potrdile domnevo, da je pitna voda v javnem omrežju skladna z zakonodajo, težave se pojavljajo predvsem pri sanitarni topli vodi, zaradi neustrezne temperature. Pristojne službe so začele postopek za ureditev razmer.

Najbolj ranljivo zajetje glede na mikrobiološko sliko je Sevnik, ki leži na kraškem območju na južnem delu občine Grosuplje.

Zaradi neustreznega ravnanja z odpadnimi vodami oziroma prekomernega gnojenja na območju varstvenih pasov je pitna voda večkrat bakteriološko onesnažena, zato je bilo potrebno uvesti razkuževanje s plinskim klorom na mestu zajema vode.

Stanje kakovosti pitne vode je zadovoljivo, saj analize že nekaj let kažejo ustaljen nivo bakteriološke in kemijske onesnaženosti. Veliko dela bo v prihodnje potrebno postoriti pri odstranjevanju motnosti, ki v zadnjem času spremljajo intenzivne podnebne spremembe. Tu gre predvsem za zajetja Kačjak, Medvedica in Železnica. Ravno sedaj se vgrajujejo aktivni sistemi za avtomatsko prekinitev uporabe prekomerno motne vode in vključitev ustreznih vodnih virov.

Tudi v prihodnje bo JKP Grosuplje, skupaj z občinami Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, lastnicami infrastrukture, nadaljevalo z deli na izboljšanju kakovosti pitne vode in zagotavljanju ustreznosti oskrbe. Pri zagotavljanju kakovosti pitne vode se pričakuje in računa na sodelovanje vseh vas, spoštovanih občani, saj je stanje pitne vode odvisno od kakovosti vodonosnika, v katerem podzemna voda odteka proti zajetju. Za prihodnjo oskrbo z vodo je potrebno v čim večji meri zmanjševati obremenjevanje tal z različnimi onesnaževali na vseh področjih (kmetijstvo, promet, urbanizacija, industrija) na urbaniziranih in kmetijskih območjih.

Narava kliče! Čistilna akcija grosupeljskih skavtov ob dnevu Zemlje

22. april je zaznamovan s svetovnim dnevom Zemlje. Tako kot vsako leto smo se grosupeljski skavti prav v ta namen zbrali in se razkropili po Grosupljem z vrečami in polni zagnanosti skušali s skupnimi močmi pobrati smeti, ki so nam prekrižale pot. Akcije smo se udeležili vsi skavti, od najmlajših do najstarejših, sku-

pni trud pa je bil poplačan, saj smo napolnili okoli trideset velikih vreč. Naš namen je bil seveda počistiti okolico, obenem pa pokazati, da smo prav ljudje tisti, ki onesnažujemo in s tem obremenjujemo naravo. Zato je prav, da se vsak od nas potruži pokazati skrb, saj s tem, ko odvržemo smet, ne škodujemo le naravi, temveč tudi sebi. Seveda je bil naš korak in dober namen,

da počistimo okolico, majhen v primerjavi s svetom. Da bo korak postal večji in učinkovit, potrebuje narava prav vsakega izmed nas, zato ne prelagajmo odgovornosti na druge! NE BOJTE SE PRISLUHNITI KLICU NARAVE IN STORITI, KAR JE PRAV!!!

Grosupeljski skavti

Razstavljeni izdelki iz odpadkov v Mestni knjižnici Grosuplje.

Radio Zeleni val velja za prvi ekološki radio, zato ni nič čudnega, da so v začetku leta 2007 razpisali ekološki nagradni natečaj pod imenom Eko Ferdo – Smeti, kje imate svoj dom?

Včetrtek, 19. aprila 2007, se je v Mestni knjižnici Grosuplje projekt zaključil. Z različnimi dejavnostmi so sodelovali najmlajši iz vrtcev v občinah Ig, Škofljica, Grosuplje, Dobropolje, Velike Lašče in Ivančna Gorica. Kar 25 oddelkov vrtcev je pripravilo 30 projektov na temo Ločeno zbiranje odpadkov.

Okrog 50 otrok in njihovih vzgojiteljic je že

Eko Ferdo v Knjižnici Grosuplje

Ekološki natečaj radia Zeleni val Smeti, kje imate svoj dom?

Marija Samec

dopoldan po knjižnici pripravljalo razstave svojih umetnin iz recikliranega papirja, plastike in kovine. Pisali so tudi pesmice o naravi, odpadkih in umazaniji, izdelali so prave knjige, plakate. Ne smemo pa pozabiti tudi na tiste, ki so se resnično potrudili in pripravili kar plesno ali lutkovno predstavo z lutkami, narejenimi iz odpadkov. Spet drugi so poiskali pomoč mamic, očkov in vzgojiteljic ter izoblikovali video projekcije. Še enkrat so dokazali, da domišljija res nima meja. Predstavitve so se začele ob 17. uri, dvorana v knjižnici pa je bila premajhna za vse obiskovalce. Zbralo se je okrog 100 nadebudnežev, od tistih najmlajših, ki še ne znajo hoditi in govoriti, do tistih malo starejših. Vsi so si najprej ogledali razstavo v knjižnici, videli pa jo bodo tudi vsi, ki pridejo v knjižnico po opravkih.

Kot smo že na začetku zapisali, je bil to nagradni natečaj. Štiričlanska komisija,

ki so jo sestavljali: Tjaša Hrobat, urednica programa na radiu Zeleni val, Tanja Zavašnik, mladinska knjižničarka v Knjižnici Grosuplje, Damjana Golavšek, glasbena pedagoginja in pevka, ter Tomaž Rigler, direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje, si je skrbno ogledala razstavljene projekte in sklenila, da:

1. nagrado, osebni računalnik HP s tiskalnikom, ki ga je podarilo podjetje Gambo, prejme vrtec Ivančna Gorica, Enota Marjetica;
2. nagrada, klaviatura Yamaha, ki jo je prispeval radio Zeleni val, bo igrala v Vrtcu v Ivančni Gorici, Enota Čebelic, Šentvid pri Stični, oddelek Pikapolonica;
3. vodeni in animirani obisk živalskega vrta v Ljubljani so si prislužili otroci iz Vrtca Smrkolin na Škofljici;
4. vodeni in animirani obisk živalskega vrta v Ljubljani so dodelili še VVZ Kekec Grosuplje, enoti Kekec, skupini Mucke;
5. vodeni in animirani obisk živalskega vrta v Ljubljani so prejeli tudi otroci iz Vrtca Ivančna Gorica, enota Pikapolonica, oddelek Miške in Ježki.

Ekološki projekt je dal otrokom nova znanja in izkušnje o ravnanju z odpadki. Na otrocih stoji bodočnost našega sveta in če bodo ostali takšni, kot so, z vsem znanjem, ki ga že premorejo o čistem okolju, o pomenu ločevanja odpadkov in recikliranju, se nam za bodočnost našega planeta ni treba bati.

Pa še pesmica iz knjige Smeti, kje imate svoj dom?, ki so jo izdali v VVZ Kekec, Vrtec Tinkara v Grosupljem:

Pacek

Včasih v moji sobi smrdi,
ker pospravil nisem smeti.
Mamica vpije in se jezi,
oh, kakšen pacek si ti.

Brž pograbil koš za smeti,
hitro pospravim
in že jih več ni.

Žiga in mamica

Zmajček Ferdo, povezovalka programa Petra Bor ter razigrani otroci so veselo zaplesali.

Čistilna akcija javnih in sprehajalnih poti v Šmarju - Sapu

»Dobra volja – pot do čistega okolja« je moto, s katerim člani TD Šmarje - Sap že četrto leto vabimo krajanje, da se pridružijo organizirani akciji čiščenja okolja.

Vseslovenska pomladanska čistilna akcija okolja je potekala že v času od 26. 3. do 8. 4. 2007 in je sovpadala z bližajočimi se velikonočnimi prazniki. Ker je pri Slovencih predvsem pa na podeželju v navadi, da pred prazniki vsakdo želi počisti predvsem pred svojim pragom, smo se skupaj s krajevno skupnostjo odločili, da čiščenje javnih poti in sprehajalnih površin izvedemo v času od 19. do 21. aprila 2007. Komunalno podjetje Grosuplje nam je po predhodnem dogovoru dostavilo dva zabojnika. Brezplačno smo dobili tudi vreče za odpadke.

Letos se je čistilne akcije udeležilo precejšnje število ljudi, veseli smo, da so bili med njimi tudi tisti, ki jih ni bilo še nikoli. Pridružili so se nam najmlajši in malce starejši tabornik z vodnicama Majo in Petro in učenci osnovne šole s profesorico biologije go.Klavdijo. K akciji je, izven dogovorjenega termina, pristopilo tudi nekaj posameznikov, predvsem z Malega in Velikega Vrha. Skupina zanesenjakov iz Razdrtega in dela Ljubljanske ceste se je zbrala že v četrtek in

največ odpadkov nabrala na odstavnem pasu regionalne ceste pred vstopom v predor.

Prostovoljci s Cikave so svoje moči združili z mladimi in najmlajšimi in počistili vse poti do Sapa, Sel in Hrastja. Med njihovimi trofejami so se našli med drugim tudi avtomobilski ključki, vozniško dovoljenje in celo nekaj »intimnega perila«.

Ostali zanesenjaki smo se zbrali pred gasilskim domom. Tam smo se razporedili v skupine in se lotili sistematičnega pobiranja drobnih odpadkov v središču kraja, na Sapu, v novem naselju, ob železniški progi, vzdolž Lipoglavske ceste, prek Podgorice do Gorenjega konca.

Na kozolčkih, ki nosijo imena vsake vasi, smo obnovili barvo in poskrbeli, da bodo, ko bo nevarnost pezebe mimo, okrašeni s cvetjem. Zadnje dejanje letošnje akcije je bil zbor udeležencev pred Gasilskim domom. Tam se nismo, kot bi morda kdo pričakoval, zbrali na proglativni »naj smeti« letošnje akcije.

Ugotovili smo, da je sam kraj letos čistejši in nismo odkrili večjih »novih« črnih odlagališč.

Utrinek s čistilne akcije Foto Anica Bergant.

Žal pa enako ne moremo trditi za uporabnike regionalne ceste in železniškega nadvoza. Večino odpadkov (steklenic in pločevink) smo namreč nabrali ob cestnih vpadnicah in vzdolž železniške proge. Prav nič vzpodbudna za nas pa ni ugotovitev, da so na teh mestih, že štirinajst dni po izvedeni akciji, nevestneži poskrbeli za izničenje učinkov akcije.

Upamo tudi, da bodo mlajši udeleženci akcije vplivali na svoje vrstnike in skupaj poskrbeli za vestnejše vzdrževanje okolice osnovne šole in njenega igrišča.

V imenu Turističnega društva in Krajevne skupnosti Šmarje se s tem prispevkom zahvaljujemo vsem ljudem dobre volje, ki so prispevali k izvedbi akcije, prav tako pa vsem posameznikom, ki skozi celo leto skrbijo za izgled turističnih kozolčkov. Ne nazadnje se zahvaljujemo vsem tistim, ki se zavedajo pomembnosti ohranjanja čistega okolja in svoje odpadke sami neškodljivo pospravijo. »V slogi je moč- pridružite se nam v prihodnjem letu!«

Za TD: Lojzka Zajec in Mira Zaviršek

Teden gozdov in gozdni bonton

Teden gozdov v letošnjem letu poteka od 28. 5. do 3. 6. na temo gozdni bonton.

Gozd ima pomembno vlogo v našem življenju. Kadar smo napeti, se v gozdu sprostimo, nabiramo lahko gozdne sadeže, zdravilne rastline in se sprehajamo. Za lastnike gozdov predstavlja banko za hude čase, v katero se lahko zatečejo, pri pravilnem gospodarjenju pa tudi stalni vir zaslužka. Za pustolovce je gozd džungla, v kateri poizkušajo preživeti, taborniki se učijo preživetja v naravi. Umetniške duše iščejo navdihe za svoja ustvarjanja.

Gozd pa opravlja tudi druge funkcije. Uravnava klimo v svoji okolici (veter, vročina), predstavlja velik naravni rezervoar pitne vode. Zato, da bomo v gozdu doživeli tisto, zaradi česar smo prišli, in da bodo to doživeli tudi drugi, se moramo v gozdu primerno obnašati. Zato:

- **V gozdu nikoli ne kurimo** - iz nezavarovanega kurišča nam lahko hitro pobegne ogenj in se razširi na gozd.

- **Ne puščamo smeti v gozdu** - smeti kazijo lepoto gozda. Gozd tudi ni odlagališče za stare avtomobile in kmetijske strupe, saj iz gozda pogosto teče voda v razne izvire ali podtalnico, ki jo črpajo za pitno vodo.

- **Ne obsekujemo drevja, ne teptamo mladih dreves in ne poškodujemo skorje dreves** - drevesa, ki so kakorkoli poškodovana, so manj odporna na škodljivce (lubadarji, glive) in so s tem obsojena na propad, ali pa se razvrednotijo.

- **Ne poškodujemo kačipotov, mostov, ograj in drugih naprav v gozdu** - v gozdovih je veliko umetnih objektov (poti, mostovi, kačipoti...), ki so pomembni za gospodarjenje z gozdovi in tudi za razne obiskovalce. Če se objekti poškodujejo, postane gospodarjenje z gozdovi dražje, obiskovalci pa se lahko celo izgubijo.

- **Ne kričimo in ne plašimo divjadi, ne vznemirjamo mladičev v gnezdih** - gozd in divjad sta drug od drugega odvisna. Tako predstavlja gozd za divjad dom. Ker tudi mi ne maramo da drugi kričijo v našem domu

in nam vznemirjajo otroke, tega ne delajmo v gozdu.

- **Ne uničujemo gozdnega rastja - cvetja, plodov in gob** - (tudi če so strupene) kadar hodimo po gozdu, je lepo videti lepe cvetove, rastline, gobe, ki se bohotijo v svoji lepoti in je narava tako neokrnjena in nedolžna. Gobe pa so izrednega pomena tudi za stabilnost in odpornost gozdov, saj so ene pomembnejših razgrajevalk organskih snovi.

- **Ne vozimo se z avtomobili, motornimi kolesi in kolesi v naravnem okolju** - v RSloveniji velja od leta 1995 predpis, ki prepoveduje vožnjo z vozili na motorni pogon in kolesi v naravnem okolju. Tako je vožnja, parkiranje in ustavljanje prepovedano na vseh površinah zunaj naselij in zunaj vseh vrst cest ter zunaj kolovozov in poljskih poti. Prepoved velja tudi za gozdne in planinske poti.

Če se bomo v gozdu obnašali po omenjenih pravilih in tako, kot to pričakujemo od drugih, se bomo mi in tudi drugi obiskovalci gozdov vanj z veseljem vračali.

Revirni gozdar Roman Črnič

Objavljeni razpisi za subvencioniranje:

Obnovljivi viri energije

Klimatske spremembe v okolju so eden od največjih svetovnih problemov in skrajni čas je že bil, da so se svetovni voditelji največjih onesnaževalcev začeli vsaj zavedati, kako resen problem pravzaprav to je. Slovenija se s tem problemom tudi sooča in dela tudi korake v pravo smer. Ena od temu primernih aktivnosti je spodbujanje gospodinjstev k učinkoviti rabi obnovljivih virov energije.

Z ukinitvijo Agencije RS za učinkovito rabo in obnovljive vire energije s 1. majem 2005 sodi to področje v pristojnost Direktorata za evropske zadeve in investicije, Sektorja za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije.

Matjaž Trontelj

Obnovljivi viri energije

Obnovljivi viri energije (OVE) so pomemben vir primarne energije v Sloveniji, povečevanje njihovega deleža pa je ena od prioritet energetske in okoljske politike države. Ob upoštevanju, da se okoli 70 % celotne primarne energije za potrebe Slovenije uvozi, se obnovljive vire energije, poleg njihovih ugodnih socialnih in okoljskih učinkov, šteje kot pomembno nacionalno strateško zalogo energije. Naša država ima enako dobre ali celo boljše naravne potencialne za rabo obnovljivih virov energije v primerjavi z ostalimi državami EU, saj je pokritost z gozdovi 54 odstotna, kar uvršča Slovenijo v evropski vrh. Raba OVE s številnimi prednostmi pred konvencionalnimi energetske vire prispeva k zmanjševanju energetske uvozne odvisnosti, povečuje varnost zalog, energetske učinkovito rabo, omogoča ustvarjanje novih delovnih mest in prispeva h krepitvi lokalnega podeželskega razvoja regije. Delež OVE v energetske bilanci Slovenije je v letu 2000 znašal, vključno s hidroenergijo (velike hidroelektrarne), 9,2 odstotka vse primarne energije in se povečuje. Največji delež OVE predstavljata energija biomase (les in lesni odpadki) in hidroelektrarne, sledijo pa geotermalna in sončna energija. Z 9,2 % deležem obnovljivih virov (od tega zajema biomasa 3,9 %) v primarni energetske bilanci je Slovenija na petem mestu, povprečje EU je 5,5 %.

Agencija spodbuja večjo izrabo obnovljivih virov energije s subvencioniranjem investicij v OVE in s subvencioniranjem gospodinjstev za izrabo OVE. Prav tako Agencija izdaja različna informativna gradiva (informatijski listi, vodniki) o OVE.

V tem obdobju je zanimiv odprti javni razpis za finančne spodbude investicijskim ukrepom za izrabo obnovljivih virov energije v gospodinjstvih za leti 2007 in 2008 (Uradni list RS, št. 26/07, z dne 23. 3. 2007). Ponavadi se zgodi, da je za omenjene razpise premalo informacij za občanke in občane, zato je ta informacija toliko bolj

dobrodošla. Tudi naš lokalni časopis želi pri tem sodelovati.

Sofinancer za leti 2007 in 2008 z nepovratnimi sredstvi spodbuja izvedbo investicijskih ukrepov za izrabo obnovljivih virov energije v gospodinjstvih.

Nepovratna sredstva se dodeljujejo za:

- vgradnjo solarnih sistemov za ogrevanje vode,
- vgradnjo toplotnih črpalk za centralno ogrevanje prostorov,
- vgradnjo fotovoltaičnih sistemov za proizvodnjo elektrike,
- vgradnjo specialnih kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso, in sicer za kurilne naprave na polena, pelete in sekance.

Pogoji za kandidiranje na javnem razpisu:

Na razpisu lahko sodelujejo posamezna gospodinjstva na območju Republike Slovenije, ki so izvedla enega ali več ukrepov, ki so predmet razpisa. Nepovratna sredstva se bodo dodeljevala za izvedene ukrepe pod točkami, ki so v funkciji delovanja od 1. 5. 2006 naprej, in za izvedene ukrepe pod zadnjo alinejo, ki so v funkciji delovanja od 1. 6. 2006 naprej, in so bili izvedeni do oddaje vloge. Funkcija delovanja sistema se dokazuje z datumom računa za vgradnjo oziroma montažo posameznega ukrepa.

Višina nepovratnih sredstev za posamezne ukrepe je sledeča:

Vgradnja solarnih sistemov za ogrevanje vode:

Za izveden sistem za pripravo tople vode s pomočjo energije sonca, sestojč iz sprejemnikov sončne energije, hranilnika toplote in ostalih pripadajočih elementov, nameščenega v skladu z veljavnimi predpisi, znaša višina nepovratnih sredstev do 125 EUR/m² absorberske površine vgrajenih sprejemnikov sončne energije (SSE), vendar največ 2.100 EUR za celoten sistem.

Vgradnja toplotnih črpalk za centralno ogrevanje prostorov:

Za izveden sistem za centralno ogrevanje stavbe s pomočjo toplotne črpalke, nameščen v skladu z veljavnimi predpisi, znaša višina nepovratnih sredstev do 40 % cene toplotne črpalke z vključenim prenosnikom za zajem energije okolice, vendar največ 2.100 EUR.

Vgradnja fotovoltaičnih sistemov za proizvodnjo elektrike:

Za izveden fotovoltaični sistem za proizvodnjo elektrike, nameščen v skladu z veljavnimi predpisi, znaša višina nepovratnih sredstev do 2,5 EUR/Wp vgrajenih modulov sončnih celic (PV modulov) oziroma 2.100 EUR za celoten sistem.

Vgradnja specialnih kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso na polena, pelete in sekance:

Za izveden sistem centralnega ogrevanja stavbe, sestojč iz specialne kurilne naprave, podajalne naprave ali hranilnika toplote, ogreval, ustreznih varnostnih in regulacijskih organov, nameščen v skladu z veljavnimi predpisi, znaša višina nepovratnih sredstev do 40 % cene kurilne naprave in ustreznega hranilnika toplote, vendar največ 1.250 EUR, če gre za kurilno napravo za ogrevanje s poleni, do 40 % cene kurilne naprave s podajalno napravo, vendar največ 1.675 EUR, če gre za kurilno napravo za ogrevanje s peleti, in do 40 % cene kurilne naprave s podajalno napravo, vendar največ 2.100 EUR, če gre za kurilno napravo za ogrevanje s sekanci.

Rok, do katerega morajo biti vložene vloge za dodelitev sredstev

Za pravočasno vloženo vlogo na prvo odpiranje vlog šteje vloga, ki je oddana na pošti do vključno 25. 4. 2007 (je že mimo), za drugo odpiranje do vključno 22. 8. 2007, za tretje odpiranje do vključno 7. 11. 2007 in za četrto odpiranje do vključno 23. 4. 2008, vendar le do objave zaključka javnega razpisa.

Za pravilno vloženo vlogo šteje vloga, ki je prispela po pošti in je vložena v pravilno označeno, zaprto ovojnico. Vloga mora biti

Smrekov lubadar ter njegovo obvladovanje

Leto 2006 je bilo za gozdove v naši občini katastrofalno. Zelo veliko smrek je bilo posekanih zaradi smrekovega lubadarja, ki se je širil z neverjetno hitrostjo. Zaradi velike številčnosti smrekovega lubadarja v jeseni, mile zime in sušne pomladi je letošnje pomladansko rojenje lubadarja zelo močno. Tako se že kažejo prvi znaki napadov v naših gozdovih.

Zato vas, vestne lastnike gozdov, prosim, da redno pregledujete svoje gozdove!

Roman Črnič

Kakšni so pomladanski znaki napada smrekovega lubadarja?

- pojavi se **rjava črvina**, ki je dobro vidna na lubju, na lišajih in mahu, ki poraščajo deblo, in na koreninskem vratu;
- okoli luknjic se nabira **smola**, včasih se celo cedi po deblu; iglice množično odpadajo,
- kmalu po napadu se pokažejo spremembe v barvi krošnje;
- osip iglic, po osipu pa odstopi in odpade lubje z debla.

Kako ukrepati?

Kdor od lastnikov opazi take znake na svojih ali sosedovih smrekah, mora takoj o tem obvestiti svojega revirnega gozdarja. V svojem gozdu mora takoj začeti s sečnjo oziroma poiskati izvajalce za izvedbo sečnje. Če izvajalcev za sečnjo in spravilo ne dobijo, se lahko ravno tako obrnejo na revirnega gozdarja, ki bo z veseljem pri tem pomagal.

V kolikšnem času je potrebno posekati lubadarke in urediti sečišče?

Če je lastnik gozda dobil odločbo, je na njej vedno naveden rok izvedbe, ki je ponavadi 10-15 dni od prejema odločbe. V takem roku pa je potrebno posekati, tudi če lastnik najde lubadarke sam. Rok je pomemben predvsem zaradi nadaljnega izleta in napredovanja lubadarja. Lubadar potrebuje za svoj razvoj od jajčeca do hroščka v ugodnih razmerah približno 5

tednov. Preden opazimo v gozdu lubadarke, lahko mine tudi nekaj tednov.

Urejeno sečišče se šteje takrat, ko so vsi sortimenti pospravljeni iz gozda ter odpeljani s kamionske ceste, veje ter vrhači zloženi v kupe, tako da so debelejši deli v notranjosti kupa. Če so napadeni z lubadarjem, jih je treba požgati.

Na kaj moramo biti pri kurjenju v gozdu pozorni?

Kurjenje v naravnem okolju, predvsem pa v gozdu je zelo nevarno! Pri tem je potrebno paziti na razglašeno požarno ogroženost v naravnem okolju. V tem času je kurjenje v naravnem okolju kaznivo, če pridejo gasilci na kurišče, pa vam bo zaračunano še posredovanje gasilcev.

Če požarna ogroženost v naravnem okolju ni razglašena, lahko v gozdu kurimo, vendar pa moramo paziti na sledeče stvari: kurišče je pravilno urejeno takrat, ko je okoli kurišča odstranjen ves gorljivi material; od dreves mora biti oddaljeno vsaj 10 m; ogenj mora biti nadzorovan in zavarovan ves čas kurjenja. Po končanem kurjenju moramo ogenj in žerjavico pogasiti in prekriti z negorljivim materialom. Ob vsakem vetru, močnejšem od 6m/s, moramo takoj prenehati s kurjenjem in ogenj pogasiti.

Ali se lahko zatira lubadarje tudi kako drugače kot s kurjenjem?

Veje in vrhače lahko tudi s stroji sesekamo v sekance ali pa kupe vej pokrijemo s črno

folijo. Pri prekrivanju s folijo pa moramo biti pozorni, da folijo med prekrivanjem vej ne preluknjamo, da je med seboj na stikih prekrita, na delu, kjer se dotika tal, pa mora biti zakopana v zemljo. Folija mora biti na vejah približno 4 mesece, na to pa jo je potrebno odstraniti iz gozda.

Ali lahko lastnik gozda dobi subvencijo za izvedene zatiralne ukrepe (kurjenje vej in vrhačev)?

Po izvedbi zatiralnih ukrepov lahko lastnik gozda dobi subvencijo, vendar pod določenimi pogoji.

Dela morajo biti izvedena:

- v roku, ki je predpisan na odločbi,
- sečišče mora biti urejeno v skladu s predpisi (veje in vrhači požgani, hlodovina odpeljana iz gozda, vlake sanirane) ter navodilih na odločbi,
- pravočasno obvestiti revirnega gozdarja o zaključku del ter se dogovoriti o subvenciji.

Kurjenje suhih vej je nesmiselno, ker je smrekov lubadar že izletel, zato tudi lastnik za tako delo ne dobi subvencij. Priporočljivo pa jih je zložiti v kupe zaradi samega pomlajevanja ter izvedbe nege v gozdu.

Za vse informacije se lahko obrnete na svojega revirnega gozdarja.

Marjan Turenšek 041 657-231

Franci Kogovšek 041-657-217

Marko Jene 041 657-213

poslana na naslov: Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije, Dimičeva 12, 1000 Ljubljana. V levem spodnjem kotu ovojnice mora biti jasno označen pripis "Vloga OVE-G 2007/08 - NE ODPIRAJ!" ter navedba izvedenega ukrepa (dopisati črko, ki označuje izveden ukrep), v skladu s 3. točko objave. Na isti strani ovojnice mora biti v levem zgornjem kotu naveden polni naslov prosilca. Nepravilno ali nepravočasno vložene vloge ne bodo uvrščene v vrstni red prispetja, ne bodo obravnavane in bodo vrnjene prosilcem.

Datum odpiranja vlog:

Vse pravilno in pravočasno vložene vloge se bodo odpirale po zaporedju vložitve. Datumi pričetka posameznih odpiranj so naslednji: prvo dne 26. 4. 2007 (je že mimo), 23. 8. 2007, 8. 11. 2007 in 24. 4. 2008. Odpiranje vlog, ki ne bo javno, bo potekalo v prostorih sofinancerja, Dimičeva 12, 1000 Ljubljana. Vsako naslednje odpiranje vlog (razen prvega) bo izvedeno le, če vsota dodeljenih nepovratnih sredstev prosilcem na predhodnih odpiranjih ne bo dosegla celotnih razpisanih sredstev, v nasprotnem primeru bo sofinancer pred izvedbo od-

piranja vlog objavil zaključek javnega razpisa.

Razpisno dokumentacijo (vlogo in navodilo za izpolnjevanje le-te) naročite s pisnim zahtevkom na naslov sofinancerja (Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za aktivnosti učinkovite rabe in obnovljivih virov energije, Dimičeva 12, Ljubljana) ali po faksu (01) 300 69 91, do objave zaključka javnega razpisa.

Informacije o razpisu so na voljo po tel. (01) 300 69 90 vsak ponedeljek in sredo, od 9. do 12. ure.

Zaključek projekta državljske vzgoje z dvigom zastave v Vrtcu Tinkara

V šolskem letu 2006/07 smo se pridružili Mreži učečih se šol in vrtcev, ki jo vodi Šola za ravnateljce, kjer smo skupaj z vrtcem iz Slovenske Bistrice in Slovenskih Konjic ter OŠ Toneta Okrogarja iz Zagorja odkrivali področje Celostni pristop k državljski vzgoji. Pri spoznavanju in razumevanju pojma država, državni simboli (zastava, grb, himna) smo izhajali iz neposrednih izkušenj, iz opazovanja naše bližnje in daljne okolice. Postali smo pozorni na posebnosti domačega kraja, ugotavljali, po čem smo prepoznavni, da je Grosuplje znano po Županovi jami, Radenskem polju, krasijo ga kipi, imamo svoj grb – konjička. Otroci so ga opazili na registrskih tablicah avtomobilov, na zastavah, ki plapolajo pred občino, šolo, na kljuki »velikih« vrat na Kolodvorski cesti ... in še bi lahko naštevali.

V. d. ravnateljice Majda Fajdiga

Kot vzgojitelj v celoti sprejemamo dejstvo, da celostno vzgajamo in izobražujemo vsakega otroka. Naš cilj je, da vsak posameznik razvije tiste spretnosti in navade ter oblikuje tiste vrednote, ki temeljijo na medsebojnem spoštovanju in odgovornosti in jim pomagajo, da se lažje vključijo v skupnost.

V oddelku mora vladati spoštovanje med otroki in odraslimi. Vzgojitelj je vzor za medsebojne odnose in najbolj ugodno vpliva na otrokovo samospoštovanje. Otroci gradijo svojo lastno podobo, ko zaznavajo in spoznavajo sebe, spoznavajo svoje zmožnosti in potrebe ter ocenjujejo svoje lastne sposobnosti za določene naloge.

Odgovorni otroci odrastejo v odgovorne državljske. Vrtec otrokom nudi številne možnosti za pridobivanje življenjskih spretnosti in navad ter oblikovanje vrednot. Postopoma, ob konkretnih situacijah, se naučijo razumeti svoj vpliv na predmete in ljudi.

Poleg naše domače okolice pa smo pokukali tudi dalje po Sloveniji, prinašali spominke in pripovedovali doživetja s popotovanj in izletov, poiskali kraje na zemljevidu, si ogledovali slike in fotografije ter odkrivali naravne, kulturne in zgodovinske posebnosti, ki nas zaznamujejo.

Srečali smo se s starimi običaji, odkrivali stare igre, našli stare predmete in igrače in jih primerjali z današnjimi. Vse to pa smo lahko izvajali s pomočjo in sodelovanjem s starši, stariji starši in vsemi, ki ste se z veseljem vključili v naše raziskovanje. Strokovne delavke posameznih vrtcev so k izvajanju vsebin pristopale načrtno, oblikovale so akcijske načrte, ki odražajo identiteto posameznih vrtcev.

V vrtcu Tinkara so dali poudarek prepoznavanju sebe, drugih, spoznavanju življenja v skupnosti, primerjanju svoje družine z družinami drugih na poseben način. Svojo prepoznavnost so izrazili z oblikovanjem zastave. Nastajale so osebne zastave, družinske zastave, zastave skupin.

20. aprila pa je bil za vse otroke, strokovne delavke vrtca in starše poseben dan, saj so prvič razobesili zastavo vrtca Tinkara. Zastavo, na kateri je mavrica, na koncu mavrice se skriva zaklad. Ta zaklad so otroci, ki jim želimo srečno otroštvo in varno pot v prihodnost.

Prelepo sončno popoldne je dopolnjevalo praznično vzdušje, ki so ga pričarali otroci vseh sedmih skupin s plesom, petjem, pripovedovanjem. Program so popestrile pevke ŽPZ Magdalena pod vodstvom Emila Kovačca. Slavnostni nagovor je vsem namenil g. Mitja Sarđoč, koordinator za področje državljske vzgoje v Šoli za ravnateljce. Izrazil je veselje in zadovoljstvo ob doseženih rezultatih ter se za sodelovanje zahvalil vodstvu in razvojnemu timu vrtca (Majdi Fajdiga, Branki Okorn, Cvetki Košir, Metki Kadunc, Špeli Podgoršek Pirč), ki so z

aktivnim prenosom znanja na celoten kolektiv bistveno pripomogle k realizaciji vsebin. Zahvala velja celotnemu kolektivu vrtca Tinkara za prelepo prireditve, ki se je nadaljevala v vrtcu z ogledom razstave številnih zanimivih in izvirnih zastav, fotografij znamenitosti mesta Grosuplje, zbirke razglednic.

Kam naprej?

Naj povzamem, da je letošnje leto pomenilo začetek odkrivanja novih pogledov na državljsko vzgojo in vzgojo za demokracijo. Že znane vsebine so dobile drugačen pomen, odprli smo mnoge poti za nadaljnje raziskovanje in sprejemanje vrednot. Zavedamo se, da je to proces, ki bo skozi čas pokazal trajnostno vrednost.

Vsak drobec znanja, ki ga učenec pridobi sam – vsak problem, ki ga sam reši – postane mnogo bolj njegov, kot bi bil sicer. Dejavnost uma, ki je spodbudila učenčev uspeh, koncentracija misli, potrebnih zanj, in vznemirjenje, ki sledi zmagoslavju, prispevajo k temu, da se dejstva vtisnejo v spomin, kot se ne bi mogla nobena informacija, ki jo je slišal od učitelja ali prebral v učbeniku.

Herbert Spencer

Izlet v neznano

Zadnji vikend v marcu so se gozdovnice in gozdovniki rodu Louis Adamič odpravili na izlet v neznano. Najpomembnejši dogodek je bil zagotovo prestop članic enega od vodov v starostno vejo gozdovnikov in gozdnic.

Dekleta so kmalu po prihodu v Logatec postavili pred zanimive naloge. Tako so morale v mraku same najti pot iz gozda, postaviti bivak (za katerega so mislile, da bo njihovo zatočišče za tisto noč), pripraviti torto... Dekleta so bila že prepričana, da "ne bodo naredile, ne bodo mogle postati

gozdovnice", a na koncu so le ponovile prisego in dobile zaslužene zelene rutke. Večerne urice so si naši nadobudneži krajšali tudi z ogledom zanimivega filma o pingvinih. Naslednji dan je vse skupaj čakal orientacijski pohod, na kontrolnih točkah pa so ekipe čakale vodnice z zanimivimi nalogami. Na pohodu so se našim članom pridružili tudi vrstniki iz rodu Srnjak iz Logatca. Po okusnem kosilu, ki so ga pripravili sami, so se naši »zelenci«, polni vtisov, vrnili domov.

Nina, RLA

Nočno orientacijsko tekmovanje

NOT – not just a walk in the park

Nočno orientacijsko tekmovanje (NOT) med taborniki velja za eno najtežjih tekmovanj, a je kljub temu eno najbolj obiskanih. Letos se je ob 30. jubileju tega tekmovanja v Pivki zbralo natančno 100 petčlanskih ekip, ki so bile razdeljene v pet kategorij.

Organizatorji, rod Močvirski tulipani iz Ljubljane, so že pred začetkom uradnega dela tekmovanja pripravili spremljevalni program, zato smo vedeli, da se nam obeta še eno odlično organizirano tekmovanje.

Za ekipe predstavlja najtežjo preizkušnjo nekaj ur trajajoč nočni pohod, kjer s pomočjo kompasa in karte iščejo v gozdu skrite kontrolne točke. Na nekaterih točkah ekipe čakajo še dodatne preizkušnje; prehod

minskega polja, signaliziranje v Morsejevi abecedi, test iz prve pomoči in hitrostna etapa med dvema kontrolnima točkama. Pred startom ekipe rešujejo topografske teste in na karto vrisujejo kontrolne točke.

Letos so se NOT-a udeležile tri ekipe rodu Louis Adamič, popotniki (do 20 let), grčice in grče. Ekipe grčice se že nekaj let redno uvrščata med prve tri, zato smo tudi letos pričakovali visoko uvrstitev; dekleta nas niso razočarala in si na koncu delila drugo mesto z dekleti iz rašiškega rodu iz Ljubljane. Popotniki so osvojili 19. mesto med 28 ekipami, grče pa 14. mesto med 37 ekipami. Skupno smo zasedli 5. mesto med 49. rodovi.

Nina, RLA

Obljube grosupeljskih skavtov 2007

27. aprila, smo se grosupeljski skavti podali na Malo planino (zraven Velike planine), z zelo dobrim razlogom; pred nami so bile namreč vsakoletne obljube.

Obljuba pomeni več stvari in če se nečemu zaobljubiš, tega ne smeš prelomiti. Nekateri izmed naših skavtov so bili pripravljene narediti ta velik korak, želeli so dati obljubo. S tem so postali pravi skavti, obljubili so, da bodo pomagali bližnjim, se zavzemali za dobre stvari in jih ustvarjali, služili Bogu in domovini ter še mnogo drugih stvari. Simbol vsega tega je rutka, ki jo nosimo skavti okoli vratu. Naša rutka je v barvi od sončnega vzhoda do zahoda, torej rumeno-oranžna. Dan pred obljubami smo imeli generalko in zvečer veliko igro. V soboto so prišle na vrsto težko pričakovane obljube, ki so se jih

udeležili tudi starši in prijatelji. Potekale so na prostem, v čudoviti naravi, ki nas je obdajala, in so bile del svete maše.

Po maši in obljubah smo se skavti in naše družine zbrali ter dan zaključili s piknikom. Nedelja je bila namenjena skavtskim voditeljem, ki so ostali na Mali planini, imeli so namreč duhovno obnovo. Vzeli so si čas zase in uživali v skupni družbi.

Letošnje obljube so bile prav posebne, saj so potekale daleč od hrupnih mest in sveta, kjer je čas naš diktator. Prav mir in zvok narave je bilo tisto, kar je blagoslovilo dan obljub. Čestitamo vsem pogumnim skavtom, ki so se zaobljubili, in tistim, ki so pripravili nepozabno tridnevno druženje.

Grosupeljski skavti, Maja Obolnar

Zamišljeno... Kaj le se dogaja za mejami taborov...

»Zelo sem radovedna. Rada se spuščam v nove situacije. Radovednost me je in me še vedno vodi v najrazličnejše dejavnosti. Igrala sem v grosupeljskem orkestru. Na fakulteti sem bila članica francoskega dramskega krožka. Prečudoviti so spomini na predstavo Plešaste pevke. Bila sem prostovoljka na Centru za socialno delo. Moja dolgoletna želja je bila, da bi šla v času študija v tujino. Tudi to sem uresničila. Rada se ukvarjam s športom – rolam, kolesarim, na dolgih sprehodih me spremlja moja psička, ki sem jo pred leti prinesla iz zavetišča. Če pa rabim pravi oddih, grem v gore. Francoščina je bila, odkar pomnim, jezik, ki sem ga vzljubila, zato mi je bil študij francoščine nekaj povsem samoumevnega. In, ker smo ljudje zanimiva, nikoli povsem raziskana bitja, sem ob študiju francoščine izbrala sociologijo kulture. – Študij francoščine za dušo, študij sociologije kulture za glavo, za razmišljanje. Preprosto – rada živim, osrečuje me občutek, da se vedno nekaj novega dogaja...« so deževno sobotno popoldne kot slapovi žive vode vrele misli iz ust prijetne rjavolaske. Mojo pozornost pa so ob vsem pritegnile v daljavo zazrte oči, ki so izpričevale njeno globoko razmišljanje, tehtanje besed, ki jih izbira tako, da z vsako izpričuje del svoje notranjosti, pogleda na življenje.

Romano Čačipe

Kako se je rodil projekt o Romih? Zakaj si se odločila zagristi, kljub vsem težnjam in prizadevanjem stroke, v še vedno kislno jabolko? - usmerim najin pogovor v njene

Ana Podvršič: »Novim dogajanjem naproti!«

Dekle, pobudnica, duhovni vodja projekta Romano Čačipe, za katerega sedaj, ko prebirate te vrstice, že lahko rečemo, je potekalo sredi maja v Grosupljem.

Ana Podvršič. Dekle, ki bi hotelo spremeniti svet, ki stavi na pravico in pravičnost...

Alenka Adamič

aktivnosti in razmišljanja v tem času, ko se prve aktivnosti spremljevalnega programa naglo približujejo.

Kot da je pričakovala takšno vprašanje, se ji na obraz prikraje mladostni nasmeh, niti za hipec časa ne porabi za razmislek. »Tudi v to sem zagrizla zaradi študija in v želji po več znanja. Potem ko sem že skoraj eno leto preživela v Franciji, sem si zastavila cilj študija v tujini, in sicer v Bruslju. Še ko sem bila v Franciji, sem začela raziskovati, kako bi si utrla to pot. Prišla sem do profesorja na univerzi v Louvain – la Neuve, se povezala z njim v svoji želji, mu napisala svoje študijske interese, povedala, da prihajam s področja, kjer so Romi tudi prisotni, na kar mi je profesor dal pobudo, naj zanj napišem članek. Pot k Romom je bila pred menoj. Za marsikoga strma, polna neznank in velikih vprašanj, jaz pa sem nanjo stopila z lahkoto in entuziazmom, brez vsakršnega strahu. Nepozaben mi bo ostal prvi obisk v Oazi in pri Nikotu – tako pristen, tako neposreden. Ko pa sem odhajala z naselja Smrekec, se je v meni nenadoma porodila ideja, da bi pokazali ljudem, kako Romi v resnici živijo, kako zelo različni so med seboj. Z idejo, da bi bilo v Grosupljem pametno nekaj narediti na področju romske problematike, sem stopila v stik s Simonom Žnidarec Demšar. V dobri uri sva zasnovali koncept, mene pa je dalje pot vodila na Mirovni institut h ge. Brankici Petkovič. Ideja je zorela, dobivala nove razsežnosti. Sedaj pa smo bili na vrsti mi sami. Povezala sem se s prijatelji, ki so z Romi že sodelovali – predvsem z Gregorjem Steklačičem in Janjo Novljan. Januarja smo začeli in določili, da v maju našo skupno nalogo zaključimo,« pripoveduje z veliko mero navdušenja, se za trenutek zamisli in potem mladostno optimistično nadaljuje. »Velika skupina nas je združenih v delu projekta – vse prostovoljke, študentke Fakultete za socialno delo, Simona, Janja, Gregor..., cela vrsta prostovoljcev, vsi delamo po svojih najboljših močeh.

Uresničili smo idejo, da v sodelovanje vključimo tudi Rome same. V vsa naselja smo šli, vse smo povabili k sodelovanju. Ne bomo mi govorili o njih, sami naj spregovorijo o sebi, sami naj se predstavijo. Da pokažejo, da so naše predstave, stereotipi o njih marsikdaj zgrešeni. Prijetno sem presenečena, da jim to sodelovanje pomeni nekaj velikega, odgovornega. Z velikim veseljem hodijo na vaje, sami so prispevali ideje,« je v svojem pripovedovanju navdušena Ana. Spet se za trenutek zazre v dežne kaplje, ki polzijo po steklih, nato pravi: »Jaz imam z vsemi pristen odnos. Kar naenkrat sem ugotovila, da grem z veseljem, ne glede v kateri tabor...,« razpreda svoje poglede na življenje manjšine, ki je po večini bolj skrita našim očem, kot jo je uspelo spoznati Ani in njeni skupini prostovoljcev.

So strokovne službe, oz. tisti, na katere si se obrnila v svojih prizadevanjih, prisluhnili tvojim željam. Si lahko našla pomoč in morda tudi nasvete? nadaljujem pogovor in Ana, vse bolj prijetna sogovornica, ima odgovore kot na dlani: »S strani posameznikov naletiš tudi na negativno mnenje, vendar ti to da le še novih izzivov, kaj še moraš narediti. Projekt so podprli vsi, kjerkoli smo ga predstavili in skupno ugotovili, da je v naši občini nujno potrebno premakniti ta voz naprej. Gre za sobivanje, ki bo takšno, kakršnega bomo naredili s skupnimi močmi.«

Sodelovanje – prvi koraki v življenje

Je v tebi ta čas, ko potekajo še zadnje priprave, prisotna dilema, skrb, da kljub vsem prizadevanjem in ogromnemu delu, namen morda le ne bo dosežen?

»En del je že dosežen,« je odločna Ana. »To, da se Romi trudijo, delajo, da razmišljajo, kako bi se predstavili, da so

se odločili sodelovati. Da so se ljudje, o katerih smo gojili samo negativne predsodke, brez oklevanja vključili v sodelovanje. To so njihovi prvi koraki v življenje. Želim, da bi se ljudje vprašali, ali imajo vedno prav ali pa se z vsesplošnim posploševanjem o Romih morda kdaj tudi motijo.

Ne ubadam se z razmišljanjem, kako bodo obiskane naše prireditve, kakšen bo odziv na simpoziju, povabljeni so vsi, v želji, da bi si tudi sami razjasnili marsikatero vprašanje. Tudi to je namen, da smo se lotili tega dela, v katerega je vloženo ogromno ur dela velike skupine mladih ljudi,« zaključila Ana svoje razmišljanje o delu, ki ji je, prepričana sem, pisano na dušo.

Kako pa lahko vse to uskladiš s študijskimi obveznostmi glede na to, da gre tudi šolsko leto h koncu?

– sprašujem dalje, Ana pa enostavno: »Vse se da, če se hoče! Dva tedna sem res zamudila nekaj predavanj, nisem pa zaradi tega dela zanemarila študija. Ko si namreč vzamem čas za študij, se za vse ostalo odklopim. Imam pa tudi to srečo, da sem izbrala dve smeri študija, ki me izredno veselita, zato vse delam z velikim veseljem in navdušenjem,« pripoveduje in med vrsticami doda, da je to delo velika pozitivna izkušnja, ki ji bo prav prišla tudi pri študiju. To je namreč njeno področje.

Kje se Ana Podvršič vidi po zaključenem študiju?

Samo za trenutek se zamisli, živo poblisne z velikimi očmi in se prijetno nasmehne, rekoč: »Ne vidim še tako kmalu konca študija, kajti moje želje po znanju imajo večje razsežnosti, zato želim izkoristiti vse možnosti, ki jih bom lahko poiskala, da to znanje tudi pridobim. Sicer pa rada delam z otroki, ker so ustvarjalni, inovativni, neposredni – to cenim! Iskanje vedno novih možnosti, v tem vidim izživ...«

Uresničuje svoje mladostniške želje

Po zaključenem drugem letniku študija na Filozofski fakulteti je Ana uresničila tudi svoje mladostniške želje. Od nekdanje sanjala, da bi šla v tujino, kjer bi delala kot varuška in da bi šla kot prostovoljka v Afriko. Prva želja se ji je izpolnila, ko je 11. novembra 2005 odšla v Francijo kot babysitter. V mestecu, 40 km oddaljenem od Pariza, je v času odsotnosti staršev skrbela za tri šoloobvezne otroke, jih spremljala v šolo in iz šole, z njimi delala domače naloge.. »To je bilo

moje najboljšo leto!« kar zažari v pogovoru in spominih na leto, preživeto v Franciji. »Knjige ti dajo teoretično znanje, izkušnje te zgradijo, izoblikujejo. Ogromno sem se naučila. Živela sem pri res prijetni družini na velikem posestvu, v stiku s pristno naravo, ko so se mimo mojega okna sprehajali jeleni... Trije otroci, tri ogromne sobe z gorami igrač. Skrb zanje, da sem jih peljala v šolo in iz šole, red v sobah, učenje, to je bila moja skrb. Medtem ko so bili v šoli, sem hodila na tečaj francoščine, kjer sem spoznala veliko mladih, ki jih je pot privedla v Francijo z enakimi nameni. Bilo je nepozabno. Kontakti med nami so ostali. Po končanem šolskem letu pa sem do septembra ostala v Parizu in si z delom tudi nekaj zaslužila. To je bilo namreč živo učenje jezika in hkrati dobra šola za življenje,« odstre zaveso svojih mladostniških izkušenj.

Poti do novih znanj

Pred njo pa so novi izzivi, pove. Januarja prihodnje leto naj bi na podlagi izmenjave študentov dobila Erasmusovo štipendijo za študij v Belgiji in tako predmete iz smeri sociologije študirala na univerzi Louvain – la Neuve.

Kaj te ponovno žene v tujino, Ana?

Čim več znanja, znanje in še enkrat znanje. Ta želja je privrela na dan še v času bivanja v Franciji in veliko truda je vložila tudi v ta »projekt«. In iskreno pravi, je hvaležna profesorjem, še posebej asistentu na fakulteti, ki so ji pomagali na tej poti. Zdaj je večina dela že opravljenega. Seveda pa je pred njo še veliko študija – končati tretji letnik.

Z vsem, kar jo še čaka, iskreno pove, se bo začela ukvarjati, ko bo za njo in njenimi kolegi romski projekt.

Cilji vodijo k znanju, znanje k ciljem

Ana je človek velikih načrtov, ki vodijo k znanju. Toliko stvari jo zanima. Potovanja, na katerih spoznava nove dežele in ljudi, so njena strast. »Vsaj na vsake 3, 4 mesece se odpravi na potovanje. Videla sem veliko razvite Zahodne Evrope, spoznala življenje v razvitem svetu. Konec marca sva s prijateljico deset dni potovali po Bolgariji. Tu pa sva spoznali drugo plat evropske zgodbe,« pripoveduje, resno zazrta predse, kot da podoživlja zgodbe, ki jih je na tej poti doživljala njena občutljiva mladostniška narava. »Rada potujem, ker si na takšnih »podvigih« vedno prisiljen v nove situacije. In ker

Ana, delovno, sredi priprav, skupaj z Gregorjem Steklačičem.

vem, da se vedno lahko vrnem domov, in tu me bodo vedno sprejeli. Če namreč veš, da se lahko kadarkoli vrneš, potovanje postane avantura novih doživetij in ne bežanje, postane raziskovanje novega in ti daje novih izkušenj in tudi možnosti za nova razmišljanja.«

Imaš ob vseh aktivnostih in resnim pristopom do študija sploh čas zase, za svoje hobije, mladostniške sanje?

»Za sprostitev si rada ogledam roko-metne tekme, na katerih v 1. a ligi igra brat Andraž, ki je bil nominiran kot najboljši krožni igralec 22. kola. Svoje nekdanje veselje do igranja instrumentov pa podoživljam, kadar mi uspe spremljati mlajšo sestro Laro na katerem izmed koncertov, kjer sodeluje kot odlična flavtistka. Žal pa ugotavljam, da imam za takšne vrste duhovno hrano vedno manj časa.

Od junija do septembra pa je moje pribežališče, kamor se rada zatekam, da v miru študiram, pri stricu na Peči – tam je moj študijski prostor, kjer imam v naravi svoj mir, ki ga potrebujem za intenzivno delo,« počasi odstira Ana zastor svojega življenja. Knjige v nahrbtnik, na noge rolerje, ali pa sede na kolo in se odpelje, saj tja do Peči res ni daleč!

»Moja družina je vedno tista, ki me žene dalje, ki me vzpodbuja, mi pomaga. Sem otrok svojih staršev in kar imam, sem podedovala po njih,« ljubko strne svojo pripoved – Ana, dekle, ki v sebi nosi vrelec idej, dekle, ki smelo zre v jutrišnji dan in ki stavi na znanje. V tem, je prepričana, je bodočnost.

Pisatelj Goran Gluvić je srečal Abrahama

Vsak si mora odpreti svoja vrata v svet literature.

Gospod Gluvić je prijeten sogovornik. Ne raztresa besed. Njegova povedana beseda nosi v sebi prvinski pomen. Kar pove, je tehtno. Vedno pa išče odtenke pomenov, tudi humorne, in okrog sebe širi pozitivno energijo strpnosti.

Ob njegovi okrogli obletnici mu čestitamo in želimo še veliko literarnih in življenjskih uspehov.

Marija Samec

Pesnik, pisatelj, dramatik, esejist.... Rodil se je 12. marca 1957 v Bileči v Črni Gori. Družina se je zaradi službenih dolžnosti preselila v Bohinjsko Belo, ko je bil star eno leto. Na Bledu je obiskoval osnovno šolo, srednjo šolo pa v Ljubljani in se nato vpisal na AGRFT – smer dramaturgija.

In kako ste prišli v Grosuplje?

Poročil sem se in družina je potrebovala stanovanje, pa sem ga dobil v Grosupljem. Bil je čas divje inflacije, kreditov se ni dobilo. Sin Luka se je rodil še v Ljubljani, hči Anja pa že v Grosupljem in tako smo ostali tu.

Ste ves čas v svobodnem poklicu?

Nekaj časa sem delal v Državni založbi Slovenije kot referent za grosistično prodajo knjig. Ko sem se preselil v Grosuplje, pa sem kot soustanovitelj založbe Mondena postal urednik. Mondena je bila prva slovenska privatna založba, ki je izdajala izbrana dela sodobnih slovenskih avtorjev in jih tudi kvalitetno opremila, kar gre največja zasluga Ivu Frbežarju. Do tedaj so lahko taka dela izhajala le v samozaložbah, v slabo izdelanih knjigah z veliko napakami in slabo opremo.

Zanimive so bile kriminalke, poceni, vendar ne cenene.

Spodbudili smo avtorje, da so začeli pisati ta žanr, ki je bil dolga leta odrinjen. Dolžina vsakega dela je bila omejena na 60 strani, prodajali so jih v trafiki po dostopni ceni. Finančno se je projekt izšel s pozitivno nulo. Nekaj časa so se knjižice dobro prodajale, tudi 2000 izvodov smo prodali, potem pa je kak slabši avtor znižal prodajo in naklada je padala. Nismo imeli dovolj kapitala, da bi ga vložili v reklamo, da bi dostojno plačali avtorjem.

Se spomnite svojega prvega dela, ki ste ga napisali, pa to ni bil šolski spis ali domača naloga?

Seveda se. Bil sem srednješolec. Napisal igro, ki smo jo igrali na odru kulturnega doma na Viču, v Krajevni skupnosti Malči Beličeve. Igra je govorila o mladih, ki se potikajo po parkih, se skrivajo po kotih, posedajo na stopnicah, klopeh. Prvi uspeh me je potegnil v gledališče in na AGRFT.

Pišete pa tudi romane in poezijo?

Poezijo sem začel pisati skozi dramska besedila, songe. Zato je moja poezija bolj spevna, tudi če se ne rima. Izdal sem štiri pesniške zbirke.

Včasih se zasitim dramatike in takrat začnem s prozo. Prvi roman *Vsakemu poučno branje izpovedi jahalca dvajsetega stoletja* je izšel leta 1990 pri Pomurski založbi, naslednji *Navadna pripoved o jeznem Janeszu* pa že pri Mondeni.

Očitno imate radi šport, predvsem košarko in nogomet.

Oba športa igram, zato ju tudi poznam, poznam pravila in sleng, ki ga igralci uporabljajo.

Odkod slikanica *Težave z orehovo torto*?

Moji otroci so bili takrat majhni, pa smo hodili na mnoge rojstne dneve in tako je nastala radijska igra za otroke. Kasneje sem se odločil, da isto temo uporabim še za slikanico, saj je radijska igra le vsakih nekaj let na radiu, v knjigo zapisana zgodba pa ostane.

Za mladino pišete tudi kriminalke.

Malo sem jezen na kolege, mladinske pisatelje, ki svoje junake postavljajo v nemogoče in nevarne situacije, ki jim ne bi bil kos niti odrasel človek. Detektiv Zdravc je otrok, ki sanja, da bi postal detektiv. Rešuje manjše probleme, ki nastajajo na šoli. Sodeluje s šolskim psihologom. Strah ga je pravih kriminalcev, čisto otroško in tudi človeško.

Lotili ste se tudi kriminalk za odrasle.

V vseh nastopa Zvone Marc – policijski inšpektor, ki rešuje primere z ne- navadnimi, humornimi prijemi (*Sprejmi valček z zaprtimi očmi*). V vsaki hiši najprej pregleda knjige na policah in po njih ugotavlja, s kakšnim človekom ima opravka. *Vrata skozi* pa pripovedujejo o piscu kriminalk, ki ga preganja Zvone Marc zato, ker grozi, da bo nehal pisati kriminalke s tem detektivom v glavni vlogi.

Knjiga *Na cesti* je na nek način tudi kriminalka, vendar vse poteka zelo sproščeno, kot bi zlagali koščke življenja v mozaik. Prepletajo se tri zgodbe: o mesarju Tončku, ki je pravzaprav vegetarijanec, o potnikih, ki gredo na izlet v Prekmurje, vozita pa jih dva šoferja – prevaranta in zgodba o moškem, ki pobegne pred svetom v gozd, pa tudi tu ga najdejo gobarji.

Tudi glasba vam je blizu.

Rad imam klasiko, džez, bluz, vse kar je povezano s kitaro. Napisal sem življenjepisa *Erica Claptona*, vendar nisem prepisoval iz tistih debelih dolgočasnih biografij, ampak sem povzel intervjuje iz časopisov, predvsem tiste s prelomnih obdobjih v njegovem življenju. Je zelo iskren, taka so tudi njegova besedila. Preroško sem ugotovil, kako se bo nadaljevala njegova pevška kariera – s priredbami starih mojstrov bluz.

Verzi z nosilcev zvoka pa so Mondenin projekt, žal je ostalo le pri prvi knjigi. Hotel sem narediti prerez slovenske glasbe od šansonov do popevk. Izbiral sem avtorje, ki so pustili sled v slovenski glasbi z besedili. Nekatera obdobja so bila zelo kratka in so imela le malo predstavnikov. Glasbe pri tem izboru nisem mogel upoštevati. Rekli so, da je to lahko delo, le pobereš in sestaviš. Pa ni lahko napisati, zakaj si neko besedilo izbral, drugo pa ne.

Tudi v romanu *Popoldanski ritem* je

glavni junak mlad džez glasbenik, genij s popolnim spominom, ki se malo pred maturo odloči, da ne bo odgovarjal na vprašanja učiteljev, da noče biti več genij.

Posebna knjiga je *Harms danes*.

To je zbirka anekdot o pisateljih moje generacije. Uporabil sem idejo Danijela Harmsa, ruskega pisatelja, ki je napisal zbirko izmišljenih anekdot o Tolstoju, Dostojevskem, Turgenjevu, vendar jih je zelo dobro okarakteriziral. V Vojvodini je takrat izšla antologija mlajših slovenskih avtorjev in jaz sem ta imena uporabil za anekdote. Prevedene so bile v hrvaški, makedonski in nemški jezik.

Mala šola kreativnega pisanja.

Sodelujem na literarnih kolonijah, delavnicah. Prihajajo mladi in starejši, vsak s svojim veseljem do pisanja. Večina misli, da jim bom odprl svet literature, da bodo potem znali pisati. To pa ne gre tako. Vsak ima svoj pogled na literaturo, le pri kakšni kompozicijski zagati lahko pomagam. Vsak si mora odpreti svoja vrata v svet literature.

Mladost ste preživeli na Bledu. Je v zadnjem romanu *Blejsko potrkavanje* tudi kaj avtobiografskega?

Prostor je avtobiografski, morda kakšna zgodba. Hotel sem prikazati stanje duha v določenem trenutku. V ospredju je specifična družina jugoslovanskega oficirja, ki življenje igra, si ga izmišlja, kot otrok, ki sam s sabo govori in si pripoveduje izmišljene zgodbe. Osamljeni

otroci imajo še bolj bujno domišljijo. Tudi ti junaki so bolj osamljeni. Očetje od njih zahtevajo, da jih nasledijo v vojski, čeprav je to težak poklic. Najprej so njih poniževali, potem so oni poniževali druge, zdaj pa to zahtevajo še od svojih otrok. Ti pa se upirajo. Dva postaneta novinarja, ko pa uvidita, da morata tudi tu pisati bolj kot ne po ukazu, da je v novinarstvu podobno kot v vojski, se upreta. Eden teh fantov postane znanstvenik. Izumlja nenavadne, nemogoče stroje ter na tak način kaže svoj odpor do sveta. Trije pa sledijo svojim očetom. Eden že ima kriminalno preteklost, pa so ga vseeno uporabili v vojski za vohunske, tajne naloge, saj tako delajo tudi drugod. Dva običita v jugoslovanskih vojnah.

Drugi del romana se zgodi samo v glavi glavnega junaka. Vse tri mrtve prijatelje pripelje nazaj na Bled in si izmisli njihov konec tako, da se skočijo s skale in odletijo kot sokoli.

Dramatizirali ste tri novele Salingerja *Krasen dan za ribe bananarice*.

Jerome Salinger mi je všeč. Ne opisuje na dolgo, skozi dogodke in dialoge razkriva prazno življenje v izgubljenem svetu. Že pred leti sem prebral te novele in jih oblikoval v dramski prizor. Pozabil sem že, kako sem te zgodbe dramatiziral, tako da sem si zdaj z zanimanjem ogledal predstavo in všeč mi je bilo, kako so jo postavili na oder naši domači igralci.

Ste tudi član upravnega odbora slovenskega PEN kluba.

Zanimivo je srečevanje z ljudmi različnih zanimanj, kultur in jezikov, ki jih prinašajo s seboj na Bled. Lani in letos smo nekaj gostov pripeljali tudi v Grosuplje.

Načrti in nove ideje?

Ideje za nova dela prihajajo postopoma, niti sam se jih ne zavedam, prihajajo spontano. Zapiske si delam v beležnico, največkrat pa kar na listke. Zanimivo je potem, ko najdem listek in se ne spomnim, v kakšnem kontekstu sem si kaj napisal. Tudi o tem bi lahko napisal cel roman. Drugače pa pišem knjigo Grosuplje - Grosuplje. Oseba potuje iz Grosupljega v Grosuplje. Malo bo zgodovine, malo fantastike.

Grosuplje in okolico ste že uporabili v svojih delih?

V kriminalki *Sprejmi valček z zaprtimi očmi* se del dogajanja odvije pri motelu in na Koščakovem hribu. Mladinski roman *Fantje, žoga, punce* se dogaja na šoli Brinje, čeprav so, ko je to delo nastalo, šele govorili o gradnji, ob izdaji knjige pa je šola že stala.

Program festivala 2007

Junij

- 2. 6. **VOCALICA** ob 20. uri
Koncert - Krška jama
- 9. 6. »**ARSEN DEDIČ**« - **LEA DEKLEVA** - ob 20. uri - koncert
- Kmečki turizem Magovac
- 16. 6. **LUTKOVNA PREDSTAVA SAPRAMIŠKA** - Lutkovno gledališče Ljubljana - ob 18. uri
- gledališče - dvorana Dužbenega centra Krka
- 23. 6. **ALYA S PREDSKUPINO I.C.E.** ob 20. uri - koncert na prostem pred Družbenim centrom Krka

Julij

- 14. 7. **DISTANGO** ob 20. uri - koncert
Kmetija odprtih vrat Javornik
- 28. 7. **TERRAFOLK** ob 20 uri
Koncert - Poltarica

Avgust

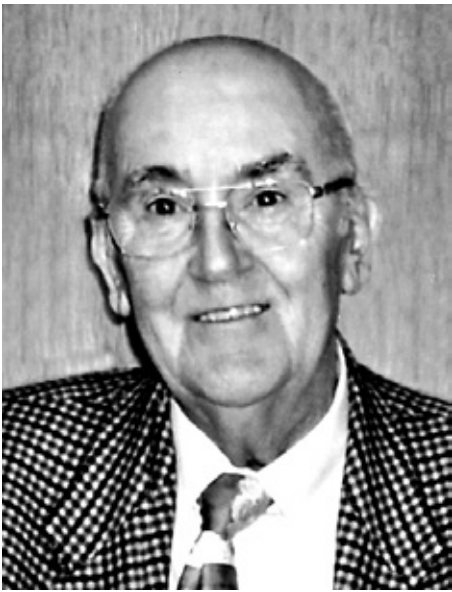
- 18. 8. **ANSAMBEL LOJZETA SLAKA** ob 20. uri - koncert - Kmečki turizem Stane Podržaj
- 20. - 25. 8. **OTROŠKA DELAVNICA**
Likovno-glasbena delavnica - dvorana Družbenega centra Krka
- 25. 8. **ROŽMARINKE** ob 20. uri
koncert - cerkev sv. Kozma in Damjana

September

- 1. 9. »**NAPRAVITE MI KRSTO ZANJ**«
MATJAŽ JAVŠNIK & IMPRO-VOKATORJI ob 20. uri
gledališka predstava - skedenj Žgajnar na Krki
- 8. 9. **PARLAMENTARNI DIXIE BAND** ob 20. uri - koncert - Kmečki turizem Hočevnar
- 9. 9. **NEW SWING QUARTET** ob 15. uri
- koncert - Krška jama

Več informacij na spletni strani:
www.festival.si

Letos Pihalni orkester Glasbene šole Grosuplje praznuje 20 let delovanja. Svoje glasbene poti in začetnih let ustanavljanja Glasbene šole Grosuplje se upokojeni ravnatelj Marjan Sajovic takole spominja.

Glasbena pot

Rodil sem se v Trziču, 24. marca 1933, v glasbeni družini. Mati je bila izvrstna pevka. Oče je obvladal vse tamburaške instrumente, zato me je tudi poslal v glasbeno šolo. Učil sem se najprej violino, čeprav sem želel igrati harmoniko, kasneje pa tudi ostale instrumente: pihala, trobila, odlični sem bil na pozavni.

Sodelovanje v orkestrih

Pridružil sem se simfoničnemu orkestru v Trziču, kjer sem igral violino – veliko smo nastopali. Bil sem član pihalnega orkestra v Trziču. Kasneje sem postal njihov dirigent – veliko mojih prvih skladb so izvajali po raznih koncertih v Sloveniji in tujini.

Prihod v Grosuplje.

V začetku sem poučeval na glasbeni šoli Trzič, medtem sem diplomiral kompozicijo leta 1968, od 1969 dalje sem poučeval

Od začetkov Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje je minilo že 20 let

Marija Samec

na glasbeni šoli Vič-Rudnik v Ljubljani in sem bil pomočnik ravnatelja prof. Cvetko Budkoviča. Ker je g. Budkovič že ustvaril pogoje za začetek glasbene šole v Grosupljem, me je povabil, naj sodelujem in od 1981. dalje sem služboval na Glasbeni šoli Grosuplje. Najprej sem poučeval pihala, trobila in nauk o glasbi, a sem imel vedno močno željo, da ustanovim še pihalni orkester v Grosupljem. Od leta 1986 dalje do leta 1990 sem bil izvoljen za direktorja Zavoda za kulturo in izobraževanje (ZZKI, glasbena šola, knjižnica, kino, muzej na Muljavi). Na šoli sem nato deloval še vse do upokojitve leta 1997.

Ustanovitev Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje.

Na pobudo občine sem začel l. 1987 ustanavljati pihalni orkester – najprej s petimi godbeniki, nato vedno več. Po instrumente, najprej rabljene, sva z g. Vladimирjem Rozmanom šla po Sloveniji in nakupila, kar je bilo nujno. Pridobival sem vedno več izvajalcev, kot ravnatelj sem privpisu usmerjal na instrumente, ki so potrebni v zasedbi orkestra. Leta 1987 smo prvič nastopili s himno, nato so se zelo pogosto vrstili nastopi. Da sem pridobil čim več učencev, sem jih tudi sam hodil domov iskat in jih po vajah odpeljal zopet domov – vse brezplačno.

Prostorska stiska in gradnja dvorane.

V Glasbeni šoli je bila vedno bolj prisotna prostorska stiska, zato sem se odločil, da poprosimo z nabiralno akcijo več podjetij za pomoč pri gradnji prizidka – dvorane – kjer so bili po posodobitvi nastopi, pa tudi vaje orkestra. Projekt za gradnjo je narisal Jože Kastelic. Bilo je veliko dela in opravljeno mnogo prostovoljnih ur.

Uspeli Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje.

Imeli smo 72-članski orkester. Igrali smo na vseh prireditvah, odprtih šol, v Ljubljani v Kliničnem centru, na TV1 (Klub klobuk), večerno oddajo, in tudi moje skladbe so igrali. Moja skladba Divertimento je bila izbrana za tekmovanje na težavnejši stopnji in skladba mojstra Adamiča: oba sva bila nagrajena. Igrali so jo pred komisijami v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu in Logatcu. Potem ko je dirigentsko mesto prevzel Vladimir Škrlec, je orkester štel 68 članov. Še vedno so ga sestavljali samo učenci in nekdanji učenci glasbene šole. Tudi v tem času je bil še vedno močno prisoten v kraju. V letu 2002 je taktirko prevzel gospod Boštjan Dimnik. Orkester se je spopadel z zahtevnejšo orkestralno literaturo, kar je demotiviralo predvsem mlajše člane orkestra. Zaradi želja po višjem nivoju je bilo potrebno k sodelovanju povabiti tuje glasbenike profesionalce in jih tudi dobro plačati za vaje in nastope. V zadnjem času pa orkester zopet sestavljajo pretežno nekdanji in sedanji učenci Glasbene šole Grosuplje.

Tako se je začetkov Pihalnega orkestra Glasbene šole Grosuplje in njegove rasti spominjal njegov pobudnik in ustanovitelj ter prvi dirigent profesor Marjan Sajovic. Nekaj dopolnil je dodal že na bolniški postelji, ko smo še upali, da bomo obletnico praznovali skupaj.

Tik pred izidom Grosupeljskih odmevov pa smo izvedeli žalostno novico. Gospod Marjan Sajovic je 9. maja, nekaj po dvanajsti uri, po hudi bolezni umrl v bolnišnici.

Spominjali se ga bomo kot človeka, ki je postavil temelje glasbenega šolstva v Grosupljem in ves čas svojega delovanja v Grosupljem sodeloval z vsemi institucijami v kraju, predvsem na kulturnem področju.

Franc Mlakar – njegova mladost je bila en sam beg ...

Beg v življenje

89. križ mu počasi – dan za dnem – nalaga življenje, pa je slok, visok možak še čil in tako poln življenja, da bi skoraj podvomil v tako visoko zbirko njegovih let. Le lasje so osiveli. Toda ko sede na svoj motor in se iz Malega Konca odpelje v dolino, ali pa tja gori v hribe v Ravno Brdo pri Prežganju, kjer je bil doma, obiskat brata, ki jih ima že krepko čez go, bojda »korači« proti stotim, FRANCU MLAKARJU res ne bi pripisal 89 let. Pa jih je, pravi, prav toliko. To so leta, polna težkih spominov na prehojeno pot, ki jih ne izbriše čas.

Alenka Adamič

»Toliko sem prestal v mladosti, toliko je bilo stresnih situacij, da je sploh še dobro, da se še česa lahko spomnim,« pomodruje, zroč skozi okno, kjer se lomijo zadnji popoldanski sončni žarki. In vendar spomini pogosto odstrejo zaveso preteklosti in pred njim se nizajo dogodki izpred mnogo desetletij, ko je prerasel najstniška leta in iz fantiča postal fant.

Bil je vojak kraljeve garde

Visokemu, postavnemu mladeniču je bilo 21 let, ko je leta 1939 v Beogradu na Dedinju služil vojaško obveznost v kraljevi gardi. Ko se je že iztekal 18. mesec in je že odšteval dneve, da se bo lahko vrnil domov, je prišlo novo povelje – služenje so podaljšali še za 6 mesecev. Tu je potem doživel nemški bombni napad na Beograd na cvetno nedeljo leta 1941.

»Kakšnih 400 vojakov nas je bilo, ko smo dobili sporočilo, da se pripravlja »uzbuna«; oborožili smo se z municijo, na kar pa smo dobili komando, da streljati ne smemo, med tako številno vojsko bi lahko nastal pravi kaos. Kakšnih 200 nas je dva dni stražilo kraljevo vilo na Dedinju, ki je bila prazna. Potem pa so na cvetno nedeljo prihrumela letala – bombardirali so Beograd. Ljudje so se razbežali, mi pa smo bili ves dan na varnem. Ko so se Nemci umaknili, smo odšli tudi vojaki, ne da bi dobro vedeli, kam. Ponoči smo se umikali po nam neznanih hribih; spremljalo nas je tuljenje volkov... Sam ne vem, koliko časa je trajala ta naša »kalvarija«, potem pa smo prišli v Črno Goro. Kralj Peter je odšel, nas pa so razpustili, saj smo ostali brez vodstva. 15 nas je bilo v skupini, ki se je ločila od ostalih – nepregledni gozdovi so bili naše zatočišče. Tako smo počakali, da se je zdanilo in krenili naprej, ne da bi vsaj približno vedeli, kam nas vodi pot – dolgo smo hodili in ne vem, v kolikem času smo prišli na Jahorino – pod nami pa je bila dolina, polna Nemcev. Kljub temu smo se podali tja tudi mi z eno samo željo, da se prebijemo do železniške postaje. Toda na naše veliko razočaranje smo ugotovili, da noben vlak ne pelje nikamor. So pa zato Nemci izvedli kontrolo, nam pobrali vse, kar smo imeli, celo najmanjše žepne nože, z obrazložitvijo, naj gremo, kamor hočemo. Šli smo, po skrivnih poteh, po cestah nismo smeli, ker so četniki tam izvajali svoje morije,

lačni, utrujeni, naše vrste so se počasi redčile; mnogo jih je omagalo. Kot da smo izgubili občutek za čas, ne vem, koliko časa je vse to trajalo. Tako smo potem, ko nas je čolnar prepeljal čez reko, prišli v Slavonski Brod, od tam pa z vlakom do Zagreba. Tu pa nas je čakal nov udarec: namesto na vlak proti domačim krajem, so nas strpali v kasarne, od koder so vsak večer nam neznan kam, odpeljali skupino ljudi. Bil sem v zadnjem transportu na vlaku za Maribor. Nemci so nas zaklenili v vagon. Dve postaji pred Celjem pa se je vlak nenadoma ustavil, vrata so se odpirala, vse to pa je spremljalo bučno gromenje. Od nekod je prišla vest, da bomo pot nadaljevali peš. Takrat pa je v meni dozorel sklep, da moram uiti. Kar naenkrat je bilo povsod polno Nemcev. Še danes ne vem, kako mi je uspelo skriti se in se pod vagoni pretihotapiti do skrivališča, kjer sva z nekim Ljubljancanom skrita opazovala, kaj se dogaja – vlak je odpeljal v Nemčijo. Mimo najinega skrivališča je prišla starejša mamca – najina odrešitev. Če sva tudi midva ušla, naju je pobarala in povedala, da je bilo kar nekaj takšnih »samorešiteljev«. »In kaj ste naredili z njimi?« sva se spretno pozanimala, pa nama je povedala, da so pri njej dobili civilno obleko. Tako je pomagala tudi nama. Preoblečena v civilno obleko sva kupila vozne karte in se odpeljala proti Ljubljani, jaz proti Domžalam, od koder sem se iz Jevnice podal proti domu... Tako sem leta 1941 po pravem »križevem potu« le prišel domov,« je razgrnil srhljivo zgodbo svoje mladosti.

Misel na SS – rajši v smrt!

Prav tu pa se začelja nova tragedija njegovega življenja. Ravno Brdo pri Prežganju je bilo v času vojne pod nemško okupacijo, zato je kmalu po vrnitvi domov dobil nov poziv, da mora za eno leto v vojsko v Nemčijo. Takšna usoda je doletela vse fante od 16. do 24. leta v njihovih krajih.

Takole razgrne drugo poglavje svoje kalvarije: »Dodeljen sem bil v nemško vojsko v München. Po treh tednih »obuke« so nas dodelili v enote SS, namenili pa v Rusijo. Ko sem zvedel, kaj me čaka, mi je tisti trenutek postalo prav vseeno, četudi me takoj usmrtijo. Seveda pa sem sklenil pobegniti, če mi bo le uspelo. Tako sem izkoristil prosto popoldne, ki mi je kot vojaku pripadalo. Imel sem vojaško

knjižico, nemško osebno izkaznico in potrdilo, na podlagi katerega sem imel prost izhod. V kovček sem zložil civilno obleko pod pretvezo, da jo bom poslal s pošte domov. Najhuje je bilo v povsem tujem kraju najti železniško postajo; nekako mi je to le uspelo. Toda ko sem ugotovil, da je do odhoda vlaka za Celovec samo še 15 minut, sem bil še vedno v vojaški uniformi. Potem se je vse odvijalo v neizmerni naglici. V bližini sem opazil neko ruševino, se tam na hitro preoblekel, kupil vozno karto in vlak je odpeljal proti Avstriji. Kovček z uniformo sem skrnil v sosednjem vagonu in ga vsake toliko časa hodil opazovat. Srečno sem se pripeljal v Celovec, od tam pa mimo Jesenic, do Domžal. Vedel sem, da domov ne smem, zato sem našel začasno zatočišče v Lazah pri sorodnikih. Vojaško obleko pa sem skrnil v gozdu – in tam je tudi zgnila... Kaj bi le z nemško uniformo?!« nekako žalostno poblisne z očmi in doda, da je bilo toliko groze skrite v njej, da je ni moč pozabiti.

»Veliko mladih fantov je moralo v nemško vojsko, večina se jih ni vrnila in nihče ne ve, kje so ostali. Bili so tudi taki, ki so prišli na dopust in se priključili partizanom – pa tudi njih ni bilo več domov. Toliko tragičnih zgodb,« žalostno de in doda, da je imel res veliko srečo, da je ostal živ.

»Pomagal sem kmetom, predvsem v Vovkovem mlinu, s prihranki kupil v Malem Koncu majhno hišo z nekaj zemlje in se leta 1944 poročil, leta 1945 pa se je s težko pričakovano svobodo nama z ženo rodila prva hčerka...« je zaključil zadnje poglavje v knjigi svojih težkih sanj.

Življenje je teklo naprej, družina se je večala, zato se je pri svojih 42. letih zaposlil v tovarni Motvoz in platno v Grosupljem. Dolgo let, pravi, je delal kot vratar in se pri 71. letih upokojil.

Živi s spomini. Težkimi, begajočimi. Tudi tistimi, kako je bil lačen, ko je bila skorja kruha neizpolnjena želja.

Njegova mladost je bil žal en sam beg... Beg v življenje...

Trpljenje ga je prekalilo in ga učvrstilo. Zato pa pri svojih 89. letih ne pozna betežnosti. Le spomini na mladost večkrat zastrejo dan s temno zaveso bolečine.

KK Grosuplje: IV. tradicionalna konjenica Polom 29. 4. - 1. 5. 2007

V nedeljo zjutraj smo se udeleženci konjenice zbrali na Ranču Zupančič na Sp. Slivnici. Po jutranji kavici nas je 11 konjenikov ob pol

devetih zjutraj odjhalo proti Ponikvam, kjer smo imeli prvi krajši postanek pri Blisku. Tam se je konjenica povečala še za enega člana.

Dobre volje smo odjhalo do vasi Cesta, kjer smo okrepčali tako konje kot tudi sebe. Tam so se nam pridružili še trije jezdec, tako da nas je bilo na koncu 15 jahačev. Ustavili smo se še v Podgori, v Strugah Pri Petru in v Rapljevem. Na cilj smo prispeli okoli šeste ure popoldan. Po prihodu smo oskrbeli konje ter se zbrali na večerji v okrepčevalnici Srna. Ko so drugo jutro petelini odpeli budnico, smo pozajtrkovali in se po plohi odpravili na Žvirče na kratek sprehod, kjer smo v dobri družbi preživeli popoldan. Po večerji smo se odpravili na kresovanje.

Zjutraj smo že okoli osme ure odjhalo proti domu. Pot nas je vodila mimo Strug, kjer smo se posladkali s odličnim pecivom, ki so nam ga pripravile članice Društva podeželskih žena Videm – Dobropolje – Struge. Nadaljevali smo proti Podgori; Zdenski vasi, kjer smo pomalicali in napojili konje. Okoli pete ure popoldan smo prihajali na konec naše poti, Ranč Zupančič na Sp. Slivnici.

V sproščenem vzdušju in dobri družbi smo preživeli lepe prvomajske praznike.

Kim Hočvar in Nina Krajc

Zoran Janković bo predsedoval Svetu Ljubljanske urbane regije

LJUBLJANA, 17. april 2007. - Danes se je prvič po lanskoletnih lokalnih volitvah sestal Svet Ljubljanske urbane regije (Svet LUR). Na konstitutivni seji so za novega predsednika Sveta izvolili župana Mestne občine Ljubljana, Zorana Jankovića, za njegovega namestnika pa dr. Marjana Riharja, župana občine Vrhnika.

Na seji, ki je potekala v prostorih Mestne občine Ljubljana (MOL), so prisotni obravnavali in sprejeli Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije 2007-2013 (RRP LUR 2007-2013) ter izhodišča za pripravo Izvedbenega načrta Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske regije za obdobje 2007-2009 (Izvedbeni načrt RRP LUR 2007-2009). Obe gradivi je novim članom Sveta LUR predstavila mag. Lilijana Madjar, vršilka dolžnosti direktorice Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije (RRA LUR).

RRP LUR 2007-2013 je temeljni dokument LUR, ki opredeljuje ključne ukrepe za uresničevanje vizije LUR in za katerega je marca letos podala pozitivno mnenje tudi Služba Vlade Republike Slovenije za

lokalno samoupravo in regionalno politiko. Oblikovala ga je RRA LUR skupaj s svojimi razvojnimi partnerji.

Dokument RRP LUR 2007-2013 tako opredeljuje korake in ukrepe za spodbujanje regijske ustvarjalnosti in sodelovanja za doseganje visoke kakovosti bivanja v LUR in njene konkurenčnosti v mednarodnem prostoru.

Obravnava osem glavnih ukrepov za uresničevanje vizije razvoja LUR, ki se nanašajo predvsem na dostopnost, ki bo pripomogla k večji kakovosti življenja, ohranjanje naravne in kulturne dediščine, načrtovanje kakovostnega življenjskega prostora, učinkovite komunalne storitve, enake možnosti za večjo konkurenčnost regije, spodbujanje regijskih kulturnih programov, postopno prehajanje na E-upravo ter na takšen razvoj okolja, ki bo podpiral podjetništvo. Skupna izvedbena vrednost celotnega programa znaša nekaj več kot 836 milijonov evrov, od tega je predvidenih približno 450 milijonov evrov javnih ter približno 384 milijonov zasebnih sredstev. V okviru javnih sredstev namerava regija črpati tako domače finančne vire kot tudi evropske.

V nadaljevanju se je v. d. direktorice mag. Lilijana Madjar predstavila izhodišča za Izvedbeni načrt RRP LUR 2007-2009. Izvedbeni načrt regionalnega razvojnega programa je nabor usklajenih razvojnih projektov, ki predstavljajo uresničevanje razvojnega programa. Izvedbeni načrt bo vseboval nabor prednostnih projektov regije in subregije, finančne okvire ter sistem izvedbe in finančne konstrukcije za vsak projekt posebej. Za pripravo Izvedbenega načrta RRP LUR 2007-2009 mora regija takoj pristopiti k procesu priprave seznama prednostnih projektov, za katere je potrebno preveriti, ali ustrezajo pogojem in merilom izvedljivosti, ki so bili na seji članom Sveta LUR tudi podrobneje predstavljeni. Projekti, ki bodo ustrezali predstavljenim kriterijem in merilom, bodo lahko prioriteten uvrščeni v Izvedbeni načrt RRP LUR 2007-2009.

Na lokalnih volitvah se je, od skupaj 26 županov občin, ki tvorijo Ljubljansko urbano regijo (LUR), zamenjalo 10 županov, ki so se seje Sveta LUR tokrat udeležili prvič.

mag. Lilijana Madjar,
v.d. direktorice RRA LUR

Grosuplje in sv. Florijan

Gasilci župnije sv. Mihaela v Grosupljem smo se letos že petnajstič zbrali, po obuditvi te lepe navade, da se ob godu sv. Florijana zberemo pri skupni maši, ko se zahvalimo našemu zavetniku za nazaj in s prošnjo, da naj nas gasilce varuje pri našem delu, pokojnim pa pri Bogu izprosi milost, da bodo deležni večne sreče pri njem.

V naši fari so tri prostovoljna gasilska društva: Gatina, Grosuplje in Spodnja Slivnica. Kot centralno društvo ima prvo besedo enakosti Grosuplje. Zbor gasilcev je svečano oznanjen z budnico godbe iz Grosupljega, za katero v zahvalo za vzorno sodelovanje z gasilci poskrbi in skoraj vedno tudi prispeva za stroške največkrat kar v celoti Krajevna skupnost Grosuplje. Pred oltar postavimo nekaj gesel in našega orodja s prizvokom časa. Na oltar pa postavimo kip svetega Florijana. Gasilke prinesejo v sprevidu šopek, ki med mašo krasi naš božji hram. Po maši pa ga odnesemo na grob zadnjega pokojnega gasilca.

Sprevid vodi domači poveljnik. Z godbo se nas nabere kar blizu 130, pa še kakšen čez. Domači duhovnik nas sprejme in pozdravi pred cerkvijo in nato povabi vse, tudi gledalce, k sveti maši. Gasilci imamo ob tej priliki spredaj čez vso cerkev rezervirane sedeže. Pri maši berejo berilo in prošnje izbrani gasilci v uniformi. Na koncu pa je še kar nekaj nagovorov in zahval. To pot je gospod župnik dobil plaketo sv. Florijana v zahvalo.

Po končanem obredu poveljnik povabi vse navzoče k zakuski, ki jo pripravi pred cerkvijo eno od društev. Letos so to nalogo z odliko opravili gatinski gasilci. Godba ta čas igra vesele in lepe in okrogle melodije.

Marjan Šircelj

Kakšni so spomini na nekdanjo solo v Žalni? Napišite! Najboljše bomo objavili. (pogled s Koščakove špiče)

Na dan tabornikov s kuhlo v roki...

V soboto, 21.4., se je na šolskem igrišču okoli druge ure popoldan zbralo kar lepo število tabornikov. Vsi smo imeli pri sebi kupalnice. Le zakaj? Odločili smo se, da letos dan tabornikov preživimo s kuhlo v roki in si za naš praznik skuhamo najboljše golaže. In res...

Iz kotličkov je brbotalo in močno dišalo celo popoldne. Proti večeru smo postali že sila lačni in čas je že bil, da se malo podkrepčamo. Ampak prej je bilo seveda na vrsti ocenjevanje golažev! Pravi taborniški kuharici Ana in Irena ter dva izžrebana ocenjevalca, Helena in Vid, so se zelo resno lotili svoje naloge. Poskušali so golaže, enega za drugim, se oblizovali, se malo zmrdovali in vse

pokomentirali, nato pa končno izbrali najboljšega med najboljšimi (za nas tekmovalce je bil itak najboljši kar naš). Srečni zmagovalci so tako letos postali člani ekipe Žabce, ki sta jo sestavljali družini Kolenc in Predalič. Verjamem, da se že veselijo vikend paketa na našem taborjenju.

Po razglasitvi in podelitvi nagrad pa smo se končno lahko spravili nad naše golaže. Kotličke smo prav na hitro izpraznili in jih za konec pomazali s kruhom. Po končani požrtitji smo se ob zvokih kitare in prijetnih pogovorih ob taborniškem ognju družili še dolgo v pomladansko noč.

Maja RLA

»Sv. Florjan, zavetnik naš si.«

Boštanj, 5. maja 2007 - Gasilci iz žalske župnije so se priporočili k svojemu zavetniku sv. Florjanu in se hkrati spomnili tudi na vse svoje nekdanje že umrle člane. Svete maše so se udeležili vsi gasilci iz šestih prostovoljnih gasilskih društev, ki spadajo pod župnijo Žalna: Luče, Malo Mlačevo, Velika Loka, Veliko Mlačevo, Zagradec pri Grosupljem in Žalna. Mašo je daroval domači župnik Andrej Šink, pri božji besedi pa so sodelovali tudi gasilci organizatorja, ki so po maši poskrbeli tudi za družabno srečanje s pogostitvijo v gasilskem domu na Velikem Mlačevem.

Jože Miklič

Med ljudmi večkrat prihaja do različnih nesreč pa tudi slabih odnosov in drugih težav. V dokaj težavnih zgodovinskih okoliščinah 4. stoletja je živel tudi sv. Florjan, upodobljen v kipu, ki stoji v zidni niši na levi strani cerkve sv. Martina pod Boštanjem. Njegova močna vera, ki jo je izkazal svojim prijateljem, ga je stala življenje, a ga je zaradi njegovega vztrajanja ohranila večno živega. Zaradi tega so ga gasilci izbrali za svojega zavetnika.

Evangelij po Janezu, ki so mu prisluhnili gasilci, govori, kako je Jezus dal učencem novo zapoved – Ljubite se med seboj! Ta ljubezen je nedvomno prisotna v velikem delu slovenskih gasilcev, ki so že več kot 130 let organizirani za pomoč človeku ob nesrečah, še posebej pa ob požarih, poplavih in drugih naravnih nesrečah. Gospod župnik Andrej Šink je na začetku svoje pridige posebej poudaril, da so se tudi letos zbrali ljudje dobre volje, ki so pripravljeni drug drugemu iz te ljubezni tudi dejavno pomagati.

Vesel je bil tudi tega, da se je zbralo toliko gasilcev, a je vseeno spomnil na eno slabost, ki jo sam večkrat opaža, ko se poslavljajo od svojega umrlega člana, pa mnogi med pogrebnim obredom ostanejo zunaj cerkve in klepetajo. Morda duša umrlega še vedno potrebuje molitev? »Razmislite, ali je to prav?« je dejal g. župnik.

»Ko se vozimo po cesti mimo gasilskega doma na Mlačevem, nas nanj spominja slika. Napis na njem pa potrjuje naše zaupanje v njegovo posredovanje pri ognju: Sveti Florjan, zavetnik naš si. Daj nam pomoč, kadar gori!... Z božjo priprošnjo nas ne bo nikoli pustil na cedilu. Pri Bogu in z Bogom je vedno in povsod vse mogoče – tudi najboljšo.«

S temi vzpodbudnimi besedami je zaključil svoj nagovor gospod župnik Andrej Šink. Med prošnjami pa so gasilci molili tudi za vse, ki so v službi bližnjega, naj vztrajajo kljub oviram v svojem poslanstvu, zavetnik sv. Florjan pa naj jih varuje in vodi pri njihovem odgovornem delu ter naj jih varuje tudi svetnega in časnega ognja. Na koncu je župnik gasilcem zaželel, da bi pozdrav Na pomoč! prišel čim večkrat do izraza ob takih priložnostih, kot je bila ta, in čim manjkrat, ko bi bilo treba posredovati pri različnih nesrečah.

Udeležencem in župniku se je v imenu organizatorja zahvalil poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Veliko Mlačevo Janez Svetek ter vse povabil v gasilski dom, kjer so domače gospodinje poskrbele za dobrote, gasilci pa za »mokroto«.

Turški vpadi na slovensko ozemlje

Turki močno pritiskajo, Evropa se brani

27. junija **1642** - V dokumentu ob podelitvi mestnih pravic Kočevju med drugim piše: »... Mi, Friderik, po božji milosti ... izpovedujemo za nas, naše dediče in naslednike in naznanjamo javno s tem pismom, ko so v bližnjih, preteklih letih Turki in neverniki vdirali v naglici z večjimi trumami v našo vojvodino Kranjsko in v njej, namreč našem gospostvu Kočevje z ropom, požigom in odgonom ljudi in naše poškodovali in pokončevali na drug način, smo mi podvzeli in odredili zgraditi in postaviti tamkaj v Kočevju utrdbo za vzdrževanje ljudi pred takimi pohodi nevernikov, kar Bog obvaruj, da bi se še pripetilo, smo tako tudi za njihov procvit in splošno korist iz posebne milosti in moči rimskega cesarstva in kot vladajoči gospod in deželni knez tamkaj na Kranjskem, omenjeno utrdbo, ko bo zgrajena, povzdignili v mesto, katero se imenuje Kočevje, naše prebivalce in podložnike, ki zidajo v njem hiše in kateri v njem prebivajo in žive, smo naredili za meščane in podeljujemo njim in vsem njihovim potomcem in dedičem mestno pomirje, ki gre tako daleč, do koder ležijo njihova polja, poslopja okoli omenjene utrdbe in kolikor daleč obkrožajo omenjeno utrdbo...«

1653 so Turjačani tudi po zaslugi uspešne večdesetletne organizacije obrambe pred Turki postali državni knezi, ki so lahko kovali denar.

1663 je veliki turški vezir Mehmed Köprülü oblegal madžarsko trdnjavo Nove Zamky v zahodni Slovaški in jo tudi osvojil.

1. avgusta **1664** pa so Brandenburška, Saška, Bavarska in Renska zveza z nekaterimi francoskimi zavezniki poslale pomoč avstrijskemu cesarju Leopoldu I., kjer so skupaj pri Šentgotardu ob Rabi Turke premagale, a je cesar s Turki sklenil sramotni mir ter podaril Turkom poleg Nove Zamky še Oradea in Sedmograško. Del ogrskega in hrvaškega plemstva z Nikolo Zrinjskim pa se je ob tem sklepu čutilo izdane, zato so se skupaj s Francozi in Turki uprli avstrijskemu vladarju.

1670 je bila bitka s Turki pri Nišu. To pot je Turkom šla na roko tudi narava, saj so kuga in lakota in vojska razredčili srbsko prebivalstvo. Ostali so se kot »novi Uskoki« umaknili globoko med hrvaške in slovenske kraje.

1683 so v senci razprtij med Ogrji, Hrvati in Avstrijci Turki 14. julija spet oblegali Dunaj. Meščani so utrdili obrambne naprave, mesto pa je branilo 11.000 vojakov in še kakšnih 5000 meščanov, študentov in drugih. Poveljeval jim je grof Ernest Rüdiger von Starhemberg. V boju od blizu so uporabljali improvizirane ročne granate, podpiralo pa jih je močno topništvo.

Avstrijske čete s pomočjo saške, bavarske, frankovske in švabske enote ter z izdatno pomočjo Poljakov so pod skupnim vodstvom poljskega kralja Jana III. Sobieskega ter s pomočjo Karla V. Lotarinškega Turke končno 12. septembra 1683 močno porazile in Evropo rešile pred tujo kulturo in religijo. Skupaj je vsa armada štel 70.000 moških.

Dokončni poraz Turkov

Poljska je že pred tem obleganjem zelo pomagala Avstrijcem v bojih zoper Turke, **1684** pa je cesar s Poljsko, Benetkami in Rusijo sklenil »sveto alianso« pod pokroviteljstvom papeža Inocenca XI. To pa je pripeljalo čez nekaj let do končnega propada turškega načrta, kako naj bi osvojili Evropo. Tako so se kar zapovrstjo nizali uspehi na naslednjih bojiščih: **1686** so Turke pregnali iz Budima, **1687** so jih izgnali iz Mohača, **1688** so (začasno) osvobodili Beograd. Tedaj so Srbi vendarle začeli razmišljati o evropskih povezavah, zato so se masovno selili nazaj. Ko so avstrijske čete zasedle Beograd, so že v naslednjem letu začele prodirati proti jugu. Turki so kmalu začeli bežati, Srbi pa so se poglani za njimi v dir in jih porinili globoko v Makedonijo. Sledili so množični upori proti Turkom, kar je podprla tudi pravoslavna cerkev.

1689 so Turki ponovno poizkušali s protiofenzivo skupaj s Tatari, a so si s tem priborili le še nekatere kratkotrajne uspehe.

Leta **1713** so Avstrijci sklenili mir s Turki v Utrechtu, slednji pa ga niso spoštovali. Izbruhnili so novi spopadi. Nato sta sledila dva večja poraza Turkov: leta **1716** so bili premagani pri Petrovaradinu in leta **1717** pri Beogradu. Zato so leta **1718** sklenili mir v Požarevcu, Avstroogrska monarhija pa se je takrat precej razširila čez Hrvaško in v Bosno.

Po letu **1700** turška noga in njegovo konjsko kopito nista več stopila na slovensko ozemlje. In čeprav odslej ni bilo več turških vpadov, po kranjski deželi kljub temu še ni izginil strah pred njimi. Zato so organizirano zbirali denar za obrambo.

Zmaga nad Turki obeležena tudi v naših krajih

V Šmarju, kamor je (razen Škocjanskih hribov) spadala skoraj vsa današnja občina Grosuplje, so v spomin na zmago nad Turki pred Dunajem leta 1683 postavili kapelico s tremi križi. O tem v latinščini priča tudi prag pred oltarno mizo. Iz urbarjev pa izvemo še, da je leta **1723** bilo za šmarsko župnijo poleg rednih dajatev določenih še 264 goldinarjev, 3 krajcarje in 3 denarje dodatnega deželne davka za utrjevanje Beograda v Srbiji in Temišvarja v Romuniji (blizu srbske meje). Takih in podobnih del pa bi lahko našli še precej več.

Za konec

300 let so podivjani Turki, poturice in njihovi martolozji požigali domove naših prednikov, ropali in uničevali premoženje, pobijali ljudi ter jih vodili v suženjstvo. Toliko škode, trpljenja in gorja v vsej slovenski zgodovini ni povzročil še nihče – do današnjih dni! Končna bera »turških uspehov« v slovenskih deželah (Istri, Goriški, Kranjski, Štajerski in Koroški) je bila porazna: požganih in porušenih je bilo 3.057 vasi, 134 cerkva in 47 utrdb, na desetisoče Slovencev umorjenih, na stotisoče odpeljanih v suženjstvo, kjer so jih prisilili sprejeti tujo vero in jim nadelo druga imena.

Napori v zvezi z obrambo proti Turkom vseh treh stoletjih so bili ogromni. Vse to pa je kljub večkratnim vmesnim nesporazumom pripeljalo do končne zmage. Zato lahko s ponosno zapišemo, da smo Slovenci skupaj še z nekaterimi evropskimi narodi ubranili evropsko kulturo in krščanske vrednote pred podivjanimi turškimi hordami, medtem ko so se nekateri že od 15. stoletja naprej obotavljali ali so cela stoletja sodelovali in trgovali z njimi zaradi lastnih koristi ali pa so brezbrizno hodili osvajat in kolonizirati nova ozemlja.

Menim pa, da je prav zdaj napočil trenutek, ko se bo treba v Evropi čim prej ponovno vprašati, kaj je še ostalo od vrednot, za katere so se z veliko truda, odreknanji in žrtvami v treh zgodovinskih stoletjih predniki Evropejcev borili. Za majhen narod, kot smo Slovenci, pa je to še toliko bolj pomembno.

»Pa ne piši toliko o Turkih...!« mi je dokaj trdo in ukazovalno dejal nekdo ob praznovanju kulturnega praznika in izdaji knjige Lepote in zanimivosti Grosupljega in okolice leta 1995 v novonastali občini Grosuplje sredi žvenketa kozarcev. V tistem prijetnem vzdušju sem mu le skromno odvrnil, da je tudi to del naše zgodovine. Danes bi mu lahko povedal mnogo več.

– Konec – Jože Miklič

Sveto pismo in Cerkev

Katoliška, evangeličanska in srbska pravoslavna Cerkev, ki sestavljajo Svet krščanskih Cerkev v Sloveniji, so razglasile letošnje leto za leto Svetega pisma, saj imajo vse tri Cerkve zelo podoben odnos do Svetega pisma. To, v čemer se danes razlikujejo, pa je zanemarljivo. Za sekte in nova verska gibanja so pogosto ne samo zanimivi, temveč tudi zelo uporabljani gnostični in apokrifni spisi, še več, večkrat so uporabljeni proti nauku velikih Cerkev (katoliške, pravoslavne in protestantske), saj v običnih pogosto naletimo na gnostična, apokrifna ali prirejena najnovejša »odkritja« o Jezusu Kristusu, njegovem grobu, Mariji Magdaleni, apostolih, svetem gralu in podobno. Zgodovina nam lahko najbolj pomaga, da spoznamo odnos današnjih verskih ločin, sekt, tudi new agea, do Svetega pisma. Drugače kot v antičnih verstvih se je Cerkev čutila prisiljeno, da je poudarjala pravi nauk; posredovalo ji ga je izročilo cerkvenih skupnosti, ki so jih ustanovili apostoli, tako je bil nauk Cerkve zavarovan z načelom apostolskosti. Oddaljevanje od nauka apostolov je privedlo do nastajanja ločenih skupnosti (sekt).

Kristusova smrt in vstajenje kot temelj odrešenja.

Cerkveni pisatelji so se s sklicevanjem na apostolsko izročilo in določanjem sveto-pisemskega kanona upirali gnostikom, ki so si lastili osebno razodetje. Proti razklani dualistični podobi Boga, ki zajema odklonilno razmerje do snovnega sveta, se je uveljavila vera v enega Boga Stvarnika. V središče sporov je stopilo poudarjanje Kristusove človeškosti in smrti na križu ter njegovega vstajenja kot temeljev odrešenja, da bi tako prepričali vsako izvozlitev božjega odrešitvenega dogajanja. Spor z gnosticizmom je pospeševal razvoj

Leto Svetega pisma:

Sekte, nova verska gibanja in Sveto pismo

Kako razlagajo Sveto pismo privrženci Steinerjeve antropozofije, Univerzalnega življenja in Jehovih prič?

Vinko Škafar – Družina, 13. 5. 2007

verske zavesti in čedalje močnejše oblikoval podobo velike Cerkev Vzhoda in Zahoda.

Srednjeveške sekte na Zahodu.

Zahodna Cerkev starega in zgodnjega srednjega veka v nasprotju z vzhodno, katere zgodovina so nenehno spremljala krivoverstva, ne pozna krivoverskih stranskih poti, razen zelo razširjenega arianizma, ki je bil razširjen tudi na območju sedanje Slovenije. Po prelomu tisočletja so se na Zahodu pojavili krivoverski tokovi, ki so se sklicevali na svojo karizmo, zavračali cerkveni nauk, cerkveno strukturo in se navduševali za prevajanje Svetega pisma. Največja srednjeveška ločina so bili katari, dualistično gnostično-manihejska sekta, ki je bila v začetku iskateljska, pozneje pa je postala izrazito proticerkvena. Martin Luter, ki je, po njegovem zgledu pa njegovi učenci, zelo prispeval k prevajanju, branju in razširjanju Svetega pisma, je doživel tragedijo, ker protestantskega gibanja ni mogel povezati, temveč se je že v njegovem času raztreščilo in so iz njega izšle številne Cerkve, cerkvene skupnosti in pozneje, žal, tudi sekte.

Nova verska gibanja, sekte in Sveto pismo

Predstavil bom predvsem tri verska gibanja v odnosu do Svetega pisma: Steinerjevo antropozofijo, Univerzalno življenje in Jehovove priče.

Steinerjeva antropozofija in kristozofija.

Rudolf Steiner (1861–1925), najprej teozof in pozneje ustanovitelj antropozofije, nas tokrat ne zanima kot ustanovitelj waldorfske pedagogike in alternativnega zdravstva, temveč nas zanima predvsem njegovo sklicevanje na Sveto pismo, ki mu je pomagalo, da je s pomočjo Svetega pisma razvil svojo kristozofijo [modrost o Kristusu] oziroma svojo »Krščansko skupnost«. Poznal je glavne obrise tendenc biblične hermenevtike devetnajstega stoletja in začetka dvajsetega stoletja, predvsem liberalne in nekatoliške razlage. Zanj so evangelijski predvsem iniciacijski zapisi tistih

dejstev, ki so jih zapisovalci prej doživeli v najbolj skrivnih krajih; po njegovem so evangelijski obnova starodavnih iniciacijskih opisov in predpisov (okultizem in ezoterika). Ob eksegezi štirih evangelijskih (Matej, Marko, Luka in Janez) je sam napisal Peti evangelijski in nato s ciklusom predavanj od Jezusa do Kristusa razvil svojo kristozofijo in ne kristologijo, kar poznamo kristjani. Uporabljal je tudi knjigo Razodetja in Prvo Mojzesovo knjigo. S pomočjo Akaške kronike, ki mu je bila pomemben okultni vir, in svojega Petega evangelijskega je utemeljil svojo filozofijo o Jezusu, ki ima tri telesa (eterično, astralno in fizično). Tudi za Jezusove trojne skušnjave je oblikoval svojevrstne ezoterične in okultistične razlage, prav tako tudi za obuditev Lazarja, za spremenitev na gori in za golgotsko skrivnost.

Steiner je otrok svojega časa, ki je bil liberalističen in sinkretističen. Seveda pa Steinerju, četudi se imajo privrženci antropozofije za kristjane, ne gre za teološko, temveč filozofsko govorico. Antropozofija je nova filozofska vizija, nov svetovni nazor. Omenjam jo zato, ker bi rad poudaril, da je Steinerjeva antropozofija in kristozofija nezdružljiva s krščanstvom (katoliškim, pravoslavnim in protestantskim). Steinerjeva misel je dualistična in gnostična. Krščanstvo pozna troedinega Boga, Steinerjev bog pa kljub uporabi štirih evangelijskih ni troedini (trinitaričen); v svoji eshatologiji zagovarja reinkarnacijo, kar je nezdružljivo s Kristusovim vstajenjem. Steinerjeva kristozofija ustvarja individualizem, krščanstvo pa poudarja občestvo, h kateremu smo vsi povabljeni in zanj smo bili tudi ustvarjeni.

Pri nas je Steiner navzoč predvsem v waldorfski pedagogiki in waldorfskem šolstvu (od vrtcev do srednje šole), ki vzgaja po načelih antropozofije.

Univerzalno življenje.

Druga ločina, ki jo bom predstavil, je Univerzalno življenje ali Delo Jezusa Kristusa za vrnitev domov, katerega pripadniki se radi imenujejo tudi prakristjani, čeprav zelo agresivno napadajo tradicionalne

velike Cerkve: katoliško, protestantsko in pravoslavno. Gabriele Wittek iz Würzburga (r. 1933) od leta 1975 trdi, da iz nje govori Jezus Kristus in da jo je postavil za prerokinjo današnjega časa. Privrženci Univerzalnega življenja se radi sklicujejo na Sveto pismo, toda z besedili prerokinje Gabriele Wittek, ki so zelo proticerkvena. Omenimo enega od slovenskih prevodov: »To je moja beseda – Jezusov evangelij, Kristusovo razodetje, ki ga svet ne pozna.« V napovedi te knjige so zapisali, da to delo presega Sveto pismo, ker vsebuje avtentično življenje, mišljenje in delovanje Jezusa Kristusa iz Nazareta, ki ga doživimo kot največjega preroka, duhovnega učitelja in modreca. Izdali so tudi brošuro z naslovom »Živalim sovražna Hieronimova biblija«.

Pri nas so člani najbolj znani po agresivnem napadanju uživalcev mesa in mesnih jedi. V ta namen tudi prirejajo vegetarijanske piknike v Ljubljani in Mariboru. Pripadniki Univerzalnega življenja izdajajo tudi revijo »Osvoboditev živali« za prijatelje živali. Radi se sklicujejo na Janeza D. Z njimi se lahko srečamo na spletnih straneh in pogosto tudi na televiziji in radiu. V eni izmed lanskih števil revije so na naslovnici objavili fotografijo Janeza D. z zdaj že menda mrtvim psom, na kateri je napis: »Gradimo živalim prijazno Slovenijo«. V reviji je tudi članek »Tudi psi in mačke so lahko zdravi vegetarijanci«. V Sloveniji so že nekaj let zelo napadalni do katoličanov zaradi velikonočnega blagoslavljanja mesa, okrog velike noči pa se oglašajo v medijih in obešajo protikatoliške transparente. *(Na ta način lažje razumemo tudi izredno medijsko odmeven prihod Janeza D. na prizorišče v Ambrus, kjer je ob pripeljanih zabojnikih tik pred božičem spraševal tamkajšnje prebivalce dejal naslednje: »A ste vi ljudje? ... Božič je, kaj mislite, da bi Kristus rekel na to?« - pripisal J.M.)*

Univerzalno življenje je novodobna sinkretistična ločina, ki s krščanskimi Cerkvami nima nič skupnega, čeprav se sklicuje na Kristusa in njegove blagre, ki jih seveda po svoje razlaga. Zagovarja tudi reinkarnacijo, ki je nezdržljiva s krščanstvom.

Jehovove priče.

Najbolj izrazito sklicevanje na Sveto pismo pa opazimo pri Jehovovih pričah, ki uporabljajo nekaj prevodov: ekumensko izdajo, izdajo Britanske biblične družbe in svoj prevod Svetega pisma iz angleščine. Charles T. Russell (1852–1916) je že kot sedemnajstletnik začel proučevati Sveto pismo. Nekega dne je naletel na adventističnega pridigarja, ki je razlagal nauk o naravni smrtnosti duše, o neobstoju pekla in tisočletnem kraljestvu, v katerem bo vladal Kristus s svojimi izbranci. Russel-

lu je bil ta nauk všeč, in tako se je znašel med posebno vejo adventistov. Pozneje, leta 1878, se je z adventisti dokončno razšel, saj bi naj bil prišel do spoznanja in prepričanja, da je on prvi človek, ki natančno razume Sveto pismo. Neutrudno je deloval, pisal, govoril, potoval po svetu in razširjal svoje novo gibanje. Napisal je nekaj knjig, brošur in mnogo člankov, skupno 50.000 strani. Temeljno delo obsega sedem knjig z naslovom Študije Svetega pisma. Svojo ločino, ki je zelo napadalna do velikih krščanskih Cerkva, je poimenoval Resni proučevalci Svetega pisma; od leta 1931 se imenujejo Jehovove priče.

Jehovove priče s Svetim pismom manipulirajo, saj ga razlagajo zelo svojevoljno, brez eksegeze in vsakega znanstvenega pristopa. Za svoje trditve uporabljajo iztrgane navedke iz Svetega pisma, ki pa se jih v posebni šoli naučijo na pamet. Zato lahko slabega poznavalca Svetega pisma trenutno prepričajo, da imajo prav.

(Na letošnjo veliko noč sta na primer dva predstavnika Jehovih prič hodila od hiše do hiše po nekaterih krajih tudi v naši občini in s svojim prepričevanjem kalila praznovanje največjega krščanskega praznika. - pripisal J.M.)

V svojem nauku so se Jehovove priče zelo odtujile od krščanstva, saj poleg drugega zavračajo tudi dve temeljni krščanski resnici: Sveto Trojico in nauk o Kristusu kot Bogu in človeku. Zato krščanske Cerkve (katoliška, pravoslavna, evangeličanska) njihovega krsta ne morejo priznati.

Sveto pismo po svoje

Vsa tri gornja verska gibanja in sekte so nedialoške in neekumenske ter so napadalne do velikih Cerkva. Vsako razpravljanje z njimi je za zdaj nekoristno. Obstajajo še druga verska gibanja in sekte, ki se sklicujejo na Sveto pismo. Skupno jim je zavračanje bogatega izročila in posledično nauka velikih Cerkva, čeprav moramo nekaterim priznati veliko spoštovanje in ljubezen do Svetega pisma. Kakor se danes širijo nekdanje čarovništvo, astrologija in različna praznoverja, tako se tudi današnja verska gibanja in sekte hranijo s starimi apokrifnimi in gnostičnimi spisi, ki jim dajejo novodobno (new age) preobleko. Vse, kar dobivamo na trgu novih verskih gibanj in sekt, je tako ali drugače bilo že povedano v apokrifnih ali gnostičnih spisih, preden se je Cerkev odločila v moči svoje vere za svetopisemski kanon oziroma za izbor pristnih svetopisemskih knjig. Današnje sekte, podobno kot nekdanje, razlagajo Sveto pismo zelo subjektivno, Cerkve pa s pomočjo izročila in vere svojega cerkvenega občestva. Cerkve in tudi mnoge cerkvene skupnosti so razvile biblično znanost, ki jo stalno dopolnjujejo in preverjajo.

Vaška lipa v Malih Lipljenih

V naših seliščih še vidimo stare lipe. Zasadili so jih na krajih, kjer so se pogosto zbirali ljudje, na primer pred graščinami, cerkvami, gostilnami ali na sredi vasi. Med slednje spada tudi vaška lipa v Malih Lipljenih. Po izročilu so se v njeni senci zbirale vse generacije vaščanov: možje pri gospodarskih pomenkih, fantje ob petju in otroci pri igri.

Poleg osrednje lege v vaškem središču ima še neko posebnost, ki je druge stare lipe večinoma nimajo: dokaj natančno vemo, kdaj je bila posajena. V začetku preteklega stoletja je znani škocjanski župnik Janez Jereb o njej poizvedoval pri starejših vaščanin in podatke zapisal v župnijski kroniki. Tam stoji, da je bila lipa posajena leta 1838 in da jo je posadil vaščan Andrej Bradač. Za boljše časovno predstavljivost povejmo, da se je to zgodilo dobri dve desetletji po propadu Ilirskih provinc in odhodu Napoleonove vojske iz naših krajev in približno v času, ko je France Prešeren bil na višku svoje pesniške ustvarjalnosti.

Župnik J. Jereb je v kroniki zapisal, da je bila lipa ob vsaditvi debela kot držaj (ročnik) pri cepcu. Iz podatkov, da cepčev ročnik meri v obsegu 10 centimetrov in da lipa obsega 410 centimetrov, lahko izračunamo za koliko se je lipa v 170 letih odebelila. Račun pove, da se je obseg lipe povečal 41-krat.

Leopold Sever

Razstava KUD Šmarje – Sap o preteklem 60 letnem delu

Šmarje – Sap, 5. maja 2007 - Na začetku odprtja razstave ob 60 letnici delovanja KUD Šmarje – Sap so nastopili otroci s pevsko pisanim plesnim programom, takoj za njimi pa Moški pevski zbor Šmarje – Sap z zborovodkinjo Mojco Jevnikar Zajc, ki je zapel Kettejevo Na trgu (Noč trudna molči) in nato še eno dokaj zahtevno manj znano zborovsko skladbo. Prisotne različnih generacij, večinoma iz Šmarja in okoliških vasi, je pozdravil predsednik društva Ljubo Vilar, ki je na oder nenapovedano povabil tudi svojega predhodnika Vlada Rozmana. Nato sta skupaj z besedo predstavila nekaj podatkov, ki so jih razkrili z razstavo.

Jože Miklič

Kulturno društvo Šmarje – Sap je bilo ustanovljeno leta 1947. Pred vojno pa je na šmarskem območju že delovalo dokaj močno Katoliško kulturno in prosvetno društvo, ki je bilo po vojni prepovedano.

Rdeča nit šmarske kulture je bil ves čas Moški **pevski zbor**, ki ga je sprva vodil organist Franc Ferbežar. Ker organist za novo oblast ni bil primeren, ga je prvih 11 let vodilo nato kar pet zborovodij – Anton Petje, Avgust Šuligoj, Cvetka Vilar in g. Lajovic. Leta 1959 je zbor prevzel Jože Drobež, leta 1973 pa Viktor Žnidaršič, ki je vodil tudi šmarski mladinski mešani zbor do leta 1976. (V teh dneh, ko zaključujemo z montažo časopisa, je g. Žnidaršič umrl star 90 let.) Nato ga je spet vodil Jože Drobež do leta 1980, ko ga je nasledil Tito Corona. Po petih letih je zbor zapustil, eno leto pa ga je nato vodil Miro Rozman. Jeseni leta 1983 ga je prevzel ravnatelj Glasbene šole Grosuplje Marjan Sajovic (ki je prav v teh dneh, ko to pišemo, umrl). Leta 1991 je zboru dal svoj dalmatinsko mehak zven Srdan Ribarović, ki je nenadoma leta 1994 umrl. Nasledil ga je domačin Jernej Kralj, ki je leta 1996 vodil tudi žensko vokalno skupino Šmarnice. Po 11. letih je Jernej zaradi preobremenjenosti zbor zapustil. Zdaj ga vodi Mojca Jevnikar Zajc.

Veliko dela v Kulturnem društvu Šmarje – Sap so od ustanovitve pa do osamosvojitve vložili tudi v **gledališče**, v katerem so pripravili kar 46 dramskih del različnega

žanra. Naj ob tem naštejemo samo nekatere: Miklova Zala, Raztrganci, Pot do zločina, Sneguljčica, Likof, Matura, Dva ducata rdečih vrtnic, Krog s kreda, Deseti brat, Kovaštvo in ljubezen, Dnevnik Ane Frank, Mačeha in pastorka, Kovačev študent, Operacija, Namišljeni bolnik, Čudežni pisalni strojček, Kekec in Mojca, Ta veseli dan ali Matiček se ženi, Vdova Rošlinka, Tri dni direktor, Drevesa umirajo stoje, Poročil se bom s svojo ženo, Moj ata socialistični kulak, Veriga in Županova Micka. 14 iger je režiral Vladimir Rozman, kar 21 pa Božo Magajna. Vladimir Rozman pa je med drugim še posebej poudaril prizadevnost vseh članov, kadar so pripravljali predstave, v katerih je nastopalo večje število igralcev. Med najbolj impozantnimi je bila nedvomno Miklova Zala, ki so jo uprizorili na prostem na mestu, kjer ima zdaj že vrsto let svoj obrate podjetje Zobec.

Če bi želeli nekoliko podrobneje predstaviti vse delo kulturnega društva, bi bilo treba napisati kar precej nadaljevanj, da biga lahko vsaj približno orisali. Slikovnega gradiva o nastopih, pa tudi drugega arhivskega gradiva (kot so razni plakati, tipkopisi iger, dokumenti, priznanja, pa tudi ohranjeni kostumi, deli scen in drugih rekvizitov) je ogromno. Precej je tudi notnega gradiva. Med drugim smo opazili tudi nekaj zapisov, ki smo jih zapisali o delovanju šmarskih kulturnikov v Grosupeljskih odmevih pa tudi najnovejšo izdano Šmarsko knjigo.

Menim pa, da bi bilo prav, če bi se vse to gradivo strokovno obdelalo in izdalo v primerni knjižni obliki. Na ta način bi se lahko dopolnila še cela vrsta pomembnih drobcev te pestre šmarske zgodovine, ki je doživela svoje vzpone, pa tudi nekaj padcev. Zdaj ocenjujem, da se že nekaj let vzpenja in da je z nadaljevanjem dela veliko lažje ohraniti vzpon, kot pa ga takrat, ko zdrkne nizzdol, spet »pobirati s tak«. Šmarje z okolico ima dovolj velikih potencialov tako v samih krajih kot v ljudeh, da to lahko stori.

Prepričan sem, da so to lahko tudi koraki na »poti naše prepoznavnosti po širnih evropskih cestah«, kot sem zapisal na zloženki Kulturno raziskovalnega društva Turenček in Turističnega društva Šmarje – Sap ob nedavnem praznovanju 500-letnice šolstva v kraju.

Gledališki večer v Šmarju – Sapu

Šmarje - Sap, sobota, 12. maja 2007 - "Nocoj bo en lep večer, kot pravi pesem, čeprav ne bo pevski," je obljubljala povezovalka sobotnega večernega gledališkega programa Betka Jamnik. In res je bilo tako: tri generacije igralcev, trije različni izbori besedil, trije različni pristopi k realizaciji vlog.

Marija Samec

Začetki gledališke ustvarjalnosti skupine, ki se je prva predstavila, segajo v leto 1947. Ustvarili so nepozabne postavitve dramskih besedil, ki so tedaj veljala za nova, dvoje del: odrsko prireditev Jurčičevega Desetega brata in Sketovo Miklovo Zalo so odigrali celo na prostem. Bili so dejavni do leta 1960, ko so jih prostorska stiska in odhodi igralcev iz Šmarja prisilili k mirovanju.

Na oder so poklicali to prvo generacijo igralcev in gospod Vladimir Rozman, ki je režiral večino del v tem prvem obdobju, je z nostalgijo povedal nekaj spominov na ta čas. Igrali so z navdušenjem, vsi so poprijeli za delo. V Miklovi Zali na prostem je sodelovalo 100 igralcev, kmečki fantje so igrali janičarje in so prihajali na oder na konjih. Režiser je bil gospod Albreht, kostume je posodila Drama iz Ljubljane, koroške plesale so odplesale domače plesalke, glasbeno spremljavo pa je prispevalo Šentjakobsko gledališče, pel pa je tudi domači moški pevski zbor. Glavnino igralcev so predstavljali učitelji, ti pa so svoje znanje prenašali na šolsko mladino. Na ta način so pridobivali nove igralce in tudi gledalce. Ta povezava bi morala biti bolj živa tudi danes.

Svoje spomine na igralsko kariero je z odra povedala tudi gospa Nada Rovšek. Vse so delali prostovoljno. Možje so jih vozili na turneje, tudi na Koroško, sosedje so pomagali. Igralcem se je na odru marsikaj pripetilo. Zavihano krilo v Molierovem Namišljenem bolniku je zbujalo smeh in zadrego. Ko so v Selah na Koroškem končali z nastopom, so zapeli N'mav čez izaro, tudi solze so tekle. In čeprav pesmi 'skoraj' ni bilo na sporedu, smo jo zapeli tudi na ta večer.

Nato smo spremljali stare posnetke na platnu in živo igro igralcev na odru v predstavah Moj ata socialistični kulak Toneta Partljiča, Vdova Rošlinka Cvetka Golarja, Matiček se ženi in Županova Micka Antona Tomaža Linharta, ki je bila zadnja igra, ki so jo odigrali pred razhodom.

Na oder je prišla srednja generacija, ki je nadaljevala igralsko pot po končani osnovni šoli. Zbrani so bili v Kulturnem društvu Šibi, igralska skupina pa si je nadela ime Profesionalci. Leta 1990 so na oder postavili

predstavo Videoklub Gorana Gluvića. Že izbor besedila je drzen, provokativen, tak, ki pristaja generaciji, ki jo predstavljajo igralci. Zaigrali so tudi igro Kahla, za katero so pred dvema letoma prejeli Linhartovo nagrado.

Predstavili so se nam tudi najmlajši. Učenci 3. a razreda so pod vodstvom učiteljice Mojce Vidic pripravili predstavo Pepelka. Sami so izdelali sceno, izbrali kostume, za glasbo je skrbel harmonikar in tudi režirali so sami. Sproščeno, živahno in prepričljivo so delovali na odru in pokazali, da se v njih skriva pravi igralski potencial za prihodnost.

Vsi, ki so vsaj pet let delovali v kateri koli igralski dejavnosti v kraju, so prejeli priznanja. Za ne tako velik kraj, kot je Šmarje z okolico, je bilo prejemnikov priznanj veliko, vseh starosti in obeh spolov. Morda pa je bila 60-letnica društva primerna priložnost, da se ekipa igralcev zopet aktivira in začne znova z dejavnostjo, ki je že skoraj zamrla.

V nam predstavljenim odlomkom smo opazili igralski žar, s katerim so igrali in tudi zaradi katerega takšne predstave nastanejo. O vsaki predstavitvi bi lahko napisali svoj članek. Težki so bili prehodi z ene vloge na drugo (od Barantača do Matička; od Vanča do barona), a izpeljani izvrstno, saj je bilo videti, da imajo dobri igralci za seboj dosti izkušenj.

Večer je zaključil kar baron v osebi Ljuba Vilarja, predsednika Kulturnega društva Šmarje, organizatorja večera, ki je vse povabil še na klepet.

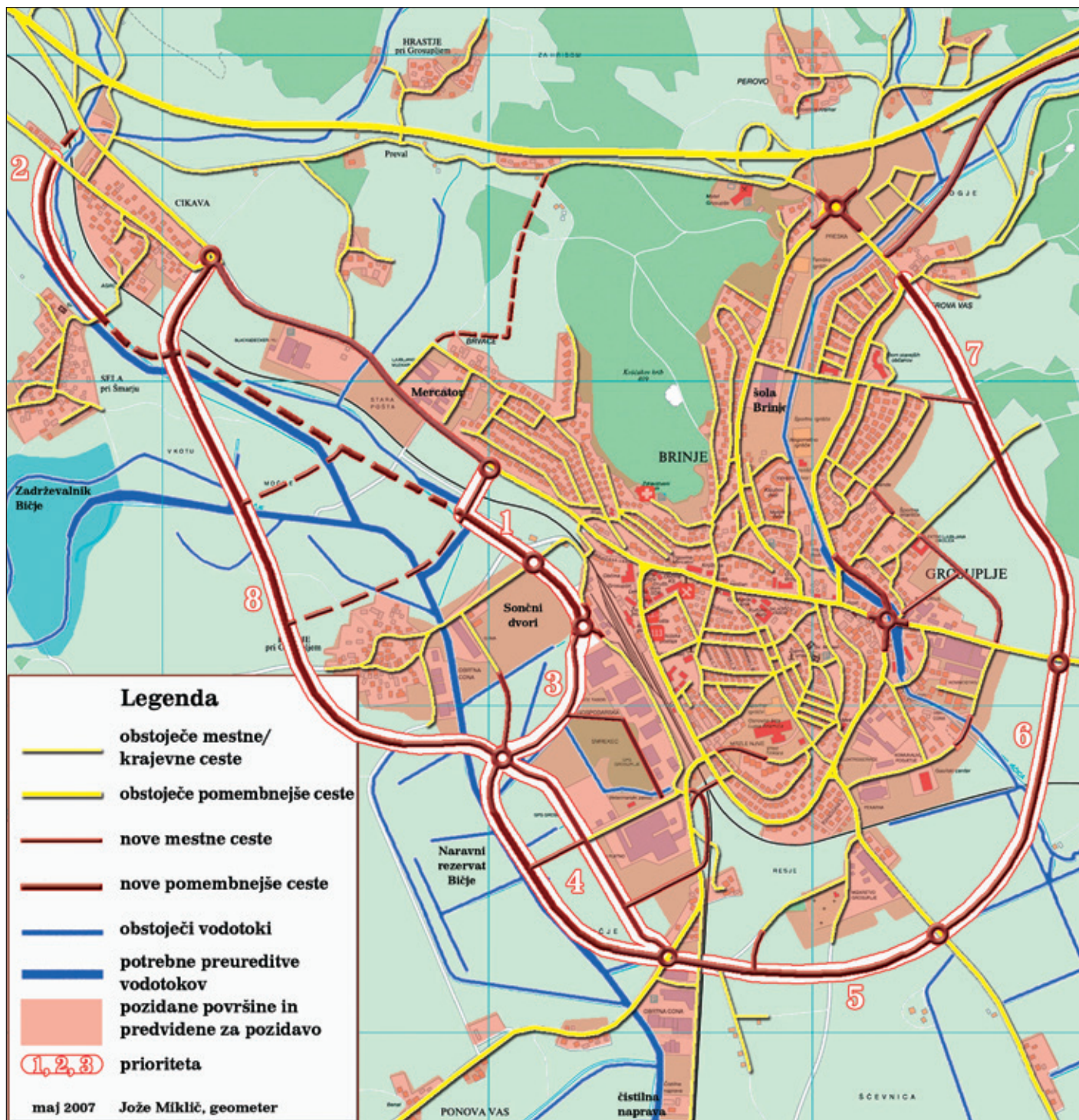

Grosupeljska cestna problematika

OPOMBE:

Izris obstoječih in predvidenih cest je narejen na podlagi dveh do zdaj izdelanih in javno objavljenih idejnih skic (vodne poti - predstavitev študentske naloge na arhitekturi z dr. Janezom Koželjem lansko leto ter skice iz gradiva, ki so jih svetniki prejeli 25. aprila 2007 na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje). Namenjena pa je le za nazoren prikaz idej, ki jih bodo občinske strokovne službe in občinski svet morali pred vnosom v prostorske akte in nato pred izvajanjem še preveriti.

Skica je izdelana na kartografski podlagi merila TTN 1 : 25.000 - © Geodetska uprava Republike Slovenije (2000), Natisnjena ni (!!!) v konvencionalnem geodetskem merilu.

Županova informacija svetnikom o problematiki prometa v Grosupljem

Predstavitev generalne grosupeljske cestne problematike

Najprej je treba zgraditi nadvoz čez proggo pri Sončnih dvorih, takoj za tem tudi novo dostopno cesto proti Selam. Nato pridejo na vrsto ceste v gospodarskih conah Sever in Jug. S povezavo cest proti Ponovi vasi in Mlačevem z obvožno cesto bi se že močno izboljšala prometna situacija v Grosupljem. Z načrti pa bodo predvidene tudi ceste, ki jih bodo najbrž gradili še naši vnuki. - 8. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 25. aprila 2007

Jože Miklič

Župan **Janez Lesjak** je z digitalnim projektorjem svetnikom pokazal nekaj skic, ki so jih pripravili na občini, da bi lahko predstavili pogled na širšo grosupeljsko cestno problematiko. Na začetku je svetnike seznanil z ozkimi grli in preobremenjenimi križišči na sedanjih cestah, še posebej pa nezavarovane železniške prehode in druge kritične točke. Vse vpadnice trenutno potekajo skozi središče Grosupljega. Ob tem je omenil tudi nujno rešitev ceste od Škofljice do Kočevja, ki prav tako vpliva na sedanje obvozne tokove skozi Grosuplje predvsem z dobrepoljske strani, nekaj pa tudi skozi Škocjan.

Zato je v Grosupljem treba nujno in nemudoma začeti z reševanjem prehoda čez železniško proggo pri Sončnih dvorih (na skici **1. prioriteta**) in novo dostopno cesto za Sela (**2. prioriteta**). Sedanji prehod pri gostišču Karantanija bo za avtomobilski promet zaprt in bo verjetno ostal odprt samo za pešce. Prav tako bo v nekoliko bolj oddaljeni prihodnosti most pri Motvozu služil le peš prometu, saj je predviden nov nadvoz čez proggo.

Predvidena cesta do Sončnih dvorov, ki bo priključena od novega priključka s krožnim križiščem med sedanjim priključkom pri Klinčkarju in Staro pošto, bo priključena na novo notranjo obvoznico. V nadaljevanju bi le-ta potekala delno po gospodarski coni Sever (**3. prioriteta**) in nato v dveh vzporednih krakih (zunanja in notranja obvoznica) skozi gospodarsko cono Jug (**4. prioriteta**). Na cesti naj bi bila glavna križišča urejena s krožišči (skupaj 4), pri gospodarski coni pod Slivniškim hribom pa bi se na ponovsko cesto priključila prav tako s krožiščem. Od tu bi cesta zavijala v rahlem loku južno od pokopališča Resje in Mizarstva Grosuplje do krožišča na cesto za Mlačevo, Krko in Dobropolje. Ker pa se država pripravlja tudi na rekonstrukcijo železniške proge proti Kočevju (najprej do Ortneka, nato pa do Kočevja), bo v tem sklopu treba rešiti tudi prehod/podvoz čez proggo, ki bo ustrezal potrebam obvoznice. S tem bi

že močno razbremenili tranzitni promet prek naselja Grosuplje, ki prihaja z južnega dela občine in sosedstva.

V najbrž precej odmaknjeni prihodnosti pa naj bi se cesta nadaljevala prek Zgornjih logov mimo nekdanjega Kolenčevega mlina, šla čez proggo in se spet s krožiščem priključila nekaj sto metrov za Kovinastrojem in tamkajšnjo gospodarsko cono (**6. prioriteta**) na cesto, ki teče skozi Spodnje Blato proti Višnji Gori. Od tu naj bi cesta potekala v primerni oddaljenosti pod vojašnico in precej stran od Doma starejših občanov, kjer bi se nato priključila v sedanjem ostrem ovinku pri Jerovi vasi (**7. prioriteta**). Nato bi cesta stekla prek krožišča pod Logotom na sedanji avtocestni priključek pri Hotelu Kongo. Kdaj naj bi se gradilo krožišče pri Logotu, pa ni bilo v tej predstavitvi pojasnjeno. Župan predvideva, da je možno skupaj s pridobljenimi državnimi in evropskimi sredstvi ta del cest zgraditi približno v desetih do petnajstih letih.

K temu je dr. Peter Verlič (SDS) med razpravo dodal, da država načrtuje avtocesto v poliškem useku razširiti na obojestranski promet, staro hitro cesto proti Višnji Gori pa bi uporabili kot obstoječo magistralno in obvožno cesto, ki bi se priključevala na cesto blizu podjetja Avtoval.

Zaključek grosupeljske obvoznice naj bi bila zunanja sroznica na jugovzhodnem delu Grosupljega in naj bi se gradila še v nekoliko večji časovni odmaknjenosti. (**8. prioriteta**) Potekala naj bi med predvidenim zadrževalnikom Bičje in naseljem Brezje ter se pod Seli obrnila z novim, nekoliko večjim železniškim nadvozom proti novemu križišču pri Cikavi, ki bo preurejeno v krožišče. Je pa na tem delu treba računati tudi na problematiko varstva narave, saj bo z umeščanjem te ceste treba upoštevati zaščitena naravna območja ter preurediti tudi nekaj delov obstoječih potokov.

Samo naselje Grosuplje pa ima še vedno zgrajenih nekaj slepih cest, ki bi jih morali povezati, da bi tudi notranji

promet tekel bolj logično in tekoče. V ta sklop spada tudi načrtovano krožišče pri Kovinastroju. V sklopu gradenj cest znotraj gospodarskih con Sever in Jug (in morda še severneje pod Staro pošto) pa so predvidene še nekatere druge ceste. Nakazana je tudi možnost, da bi se predvidena cesta za Sela uporabila kot obvoznica, ki bi se priključila takoj za priključkom z avtoceste že pred gostilno Fortuna in bi železnico prečkala z nadvozom, vendar so slednje rešitve še »zelo v zraku.« Pri tem so ob načrtovanju tega dela cest upoštevali tudi varstveni koridor za gradnjo oziroma preureditev železnice od Cikave do železniške postaje Grosuplje.

Dr. **Peter Verlič** (SDS) je pohvalil pripravljeno predstavitev in predlagal, da naj se ta koncept idejne zasnove rešuje prek strokovnih podlag, tako da se bo nato lahko umestil tudi v prostorske akte. Zato naj se ta gradiva čim prej pripravijo in tudi čim prej sprejmejo vsi potrebni sklepi.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇨ **PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:**

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇨ **ČE STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI, NAS LAHKO NAJAMETE:**

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS

na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Arhitekta knjižnice v Grosupljem prejela Plečnikovo medaljo

Slavnostna podelitev odličij je bila v ponedeljek, 26. aprila v Narodni galeriji, nagrajena dela pa so razstavljena v galeriji Dessa na Židovski stezi v Ljubljani.

Roža Kek

Plečnikove nagrade so najpomembnejše slovenske strokovne nagrade na področju sodobne arhitekturne ustvarjalnosti. Podeljujejo jih od leta 1973 in predstavljajo promocijo vsakoletnih najboljših arhitekturnih, oblikovalskih, krajinskih in urbanističnih del v slovenskem prostoru. Letos se je komisija odločila, da je podelila sedem nagrad, in sicer eno glavno Plečnikovo nagrado, ki sta jo prejela arhitekta Matija Bevk in Vasja J. Perović za študentski dom Poljane v Ljubljani, tri Plečnikove medalje za uspešno zasnovano in realizacijo in so bile podeljene arhitektom za knjižnico v Grosupljem, za vzpenjačo na ljubljanski grad ter Celjsko koč. Eno Plečnikovo medaljo so podelili za doprinos k širši nacionalni arhitekturni kulturi za publikacijo in razstavo. Žirija pa je podelila še študentsko Plečnikovo priznanje in Plečnikovo priznanje za odlično izvedbo. Plečnikovo medaljo 2007 za uspešno zasnovano in realizacijo grosupeljske knjižnice sta prejela arhitekta dr. Matej Blenkuš in prof. Miloš Florjančič. V utemeljitvi nagrade je žirija zapisala: »Dograditev obširnejšega dela celote in obnova obstoječe častitljive starejše zgradbe manjšega merila v kraju, ki ga je izrazito zaznamoval prehod iz romantične atmosfere podeželskega trga v hitro razvijajočo urbano aglomeracijo širše regije metropole, je arhitektoma vsekakor predstavljal poseben izziv. Zgradba nikakor ne pomeni zgolj reševanja funkcij sožitja in nove organizacije obstoječih in novih prostorov knjižnice. Že ob prvem bližanju

vidimo, da nova celota izrazito uspešno osmišlja na prvi pogled neulovljiv dialog med staro spomeniško zaščiten Koščakovo hišo in okoliškimi stanovanjskimi bloki, zraslimi v povsem drugem času in temu primerno oblikovanimi. S postavitvijo in jasno ter odločno gesto oblikovanja dozidave, ki je večja od tistega, čemur je bila dograjena, celota skupaj s širšo okolico kraja postane razumljiva in razumna kompozicija. Oblikovanje in sosledje segmentov novega kubusa predstavlja nekakšen odmev mase osnovne zgradbe, hkrati pa povzema tudi značilnost silhuet ponavljajočih se silhuet sosednjih stavb. Avtorja celoten standardni program knjižnice s spremljajočimi prostori organizirata v velikem volumnu novega kubusa. Tu se posamezne dejavnosti duhovito prelivajo v svoji vizualni povezanosti, v prostoru, ki očitno dopušča (še) več načinov notranje razdelitve in organizacije, v čemer je žirija videla izrazit doprinos. V starem, povsem prenovljenem objektu so umeščeni spremljajoči programi: na podstrehi uprava, v nadstropju dvorana in domoznanska soba, v pritličju pa galerija, prostori turistično informacijskega centra, restavrirana Koščakova soba in kavarna, ki se odpira v odprt vhodni medprostor med obema zgradbama. Kljub izrazito smelemu oblikovanju zgradba s svojo formo, izborom materialov in njihove barvne skale dokazuje večje spoštovanje najdenega, ne da bi elemente obstoječega slepo in neposredno prenašala na dodano.«

Grosuplje - mesto kipov?

Čeprav so svetniki na občinskem svetu zavrnilo pobudo, da bi nadaljevali s projektom Grosuplje – mesto kipov, pa se vplivi tega projekta že kažejo. Grosupeljska slikarka Ljudmila Šuklje je kos zemlje ob bloku, v katerem stanuje, že pred leti spremenila v lep cvetlični vrtiček. Kiparji, ki so ustvarjali kipe za Grosuplje, pa so ji dali idejo, da je vrt preuredila. Ne more se po velikosti izdelkov meriti s pravimi kiparji, vendar je pogled na kombinacijo kamnov, z lubjem posutih potk in rož čudovit. Tu bi rasla kvečjemu kaka zanemarjena trava, po kateri bi se valile smeti, sedaj pa ta kotichek nudi pravo pašo za oči. (ms)

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

V Grosupljem oddamo
trgovini v obratovanju
(cca 60 m²).
Informacije: 031 600 020

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Adrijski 1, 1250 Veržbe, Slovenija

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

POLNOZRNATI KRUH

ALI STE VEDELI, DA
POLNOZRNATI
PEKOVSKI IZDELKI
VSEBUJEJO DO PETKRAT
VEČ BALASTNIH SNOVI
KOT BELI? KO JIH
ZAUŽIJEMO, NAM PRAV
VELIKA VSEBNOST
RASTLINSKIH VLAKNIN
PODALJŠA OBČUTEK SI-
TOSTI. POSKUSITE NAŠ
POLNOZRNATI KRUH.

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

VSE NEPREMIČNINSKE STORITVE NA ENEM MESTU!

AŽUR Kolodvorska c. 2 Grosuplje tel. 01 786 0880 031 610 644
NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

EPG 1956

instalacije d.o.o.

CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20

Fax: 01/786 46 21

E-mail: ep@siol.net

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

motvoz d.d. Grosuplje

www.motvoz.si

Zaradi uspešnega trženja izdelkov proizvodnega in trgovskega programa se je povečal obseg dela v proizvodnji.

V svojo sredino vabimo nove delavce in delavke

za delo v proizvodnji.

Dela obsegajo posluževanje strojev oz. strojnih linij v programu klasike ter programu folij.

Delo nudimo delavcem s kvalifikacijo ter tudi brez kvalifikacije. Delo je izmensko.

Delovno razmerje bomo s kandidati sklenili za nedoločen čas s poskusnim delom.

Prijave pošljite na naslov:

Motvoz d.d. Grosuplje, Taborska 34, 1290 Grosuplje

ali na elektronski naslov: info@motvoz.si, tel. 78 88 100 (110) ali 031 327 835.

Nudimo vam:

- Otroško igrišče s trampolinom
- Odbojka na mivki
- Sladoledni vrt
- Prostor za zaključene družbe, vrtee in šole

Informacije na telefon: 041 414-200 Tatjana

VABLJENI V LUČE K'MRTINET

Instalacije Grosuplje
DRUŽBA ZA PROJEKTIRANJE IN IZVAJANJE STROJNIH INSTALACIJ D.D.

Na ugodni lokaciji na Adamičevi 51 v Grosupljem oddamo v najem:

1. Več pisarniških prostorov v pritličju nove upravne stavbe, primernih za različno poslovno dejavnost, predstavništva itd. (tri samostojne pisarne po 17,3 m² neto površine in povezano pisarno 14,84 m² + 17,3 m²);

2. Več manjših pisarniških prostorov v stari poslovni stavbi v treh etažah P+N+M (štirinajst prostorov velikosti od 6,38 m² do 15 m²).

Dodatne informacije dobite po telefonu 01 7888 500 ali na 041 696 940.

Instalacije Grosuplje d.d. Grosuplje, Adamičeva 51, 1290 Grosuplje

Mestna Knjižnica Grosuplje vabi v prostore galerije na ogled razstave

slikarja Jožeta Trontlja.

V sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje bo galerija odprta vsak torek in petek, od 17. do 19. ure, do 14. junija 2007.

Vljudno vabljeni!

Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje in Zveza kulturnih društev Grosuplje

vabita na

koncert v Županovi jami,

**ki bo
v nedeljo, 27. maja 2007,
z vstopom v jamo
ob 15. uri.**

Nastopili bodo:

**LJUDSKI PEVCI
»KRANJSKI FURMANI«
in**

**PEVSKA SKUPINA »ZELEN«
iz Ponove vasi.**

Vstopnina 6 € za odrasle in 3 €
za otroke vključuje koncert in
voden ogled jame.

Preživite lepo nedeljsko
popoldne »v čudežnem svetu
brez sonca« in ob glasbi.

**Županova jama- turistično
in okoljsko društvo
Grosuplje**

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
www.tico.si/mediko,
e-mail: medico@siol.net

**Še je čas, da poskrbite za
svojo postavo do poletja.**

**Celulit in odvečne kilograme
uspešno zmanjšujemo in
odpravljamo s pomočjo kavjarja,
alg, čokolade in oxitretmana.**

**Opravljamo še depilacije,
nege obraza in dekolteja,
pedikuro, manikuro.**

**Fizioterapija na koncesijo
ali samoplačniško.**

**PRODAJA
ODPRTIH VIN
VIPAVSKEGA
VINORODNEGA
OKOLIŠA**

**VINSKA KLET
VIDMAR**

Taborska c. 10, 1290 Grosuplje
(vhod na parkirišču za Občino Grosuplje)

POLEG 8 ODPRTIH VIN

**(zelen, sauvignon, chardonay
mešano belo in rdeče, barbera, merlot,
cabernet sauvignon),**

**VAM PONUJAMO TUDI BUTELIČNA VINA,
MED KATERIMI PRESENEČATA**

**Zlati rumeni muškat
in merlot (barique).**

GSM 031 536 299

Minister za zdravje opozarja, da je pretirano pitje alkohola zdravju škodljivo.

**Nova
Opel Antara.**

Spoznajte meje mesta.

OPEL

AVTOTEHNA VIS IN OMAHEN, Industrijska cesta 5, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7860914

Škoda lahko prikazuje ogledni. Ni ni varnika. Povprečna poraba goriva: od 7,3 do 11,1 l/100 km. Emisije CO₂: od 198 do 238 g/km. General Motors South East Europe Ltd., 2044 Priznana, Štebovčičev trg 117, Ljubljana.

LCD

HD ready

LCD televizor
LG 32LE2R

Diagonala 82 cm, ločljivost 1366x768 px, kontrast 1600:1, svetilnost 500 cd/m², HDMI, HD ready.

699,00 € 167.508 SIT

SONY

7,2 mio točk

3x optični zoom

Digitalni fotoaparar
Sony DSC-S650

Ločljivost 7,2 mio točk, 5 cm LCD zaslon, 3x optični in 6x digitalni zoom, ISO 1000, podpira MS Duo pomnilniške medije. 24 MB notranjega pomnilnika.

Kartica Sandisk MS DUO 1 GB: 29,99 € (7.187 sit)

134,90 € 32.327 SIT

NOKIA

GSM telefon
Nokia 7360

Sodoben izgled in modna oblika. XHTML brskalnik, GPRS, EDGE, Java, IR, MMS, e-pošta. Vgrajen digitalni fotoaparar in videokamera, barvni zaslon, radio s 3D stereo zvočniki, MIDI in MP3 zvonjenje.

Prosta prodaja brez obveznosti do operaterjev.

159,90 € 38.318 SIT

SONY

512 MB

MP3

MP3 predvajalnik
Sony NWE002 512 MB

Pomnilnik 512 MB. Predvaja MP3/WAW/WMA/ATRAC3plus formate. Li-ion baterija. OLED zaslon. USB vhod.

59,99 € 14.376 SIT

FUJITSU COMPUTERS
SIEMENS

Athlon64 X2 2,2 GHz

320 GB hdd

1 GB ram

Računalniški komplet
FSC Scaleo Pa2512

Procesor AMD Athlon64 X2 4400+ 2,2 GHz, pomnilnik 1 GB DDR2, trdi disk 320 GB sata2, DL DVD±RW Lightscribe zapisovalnik, Nvidia GeForce 7500LE 256 MB tv-out. DVI-out. Čitalec kartic. Miška in tipkovnica.

19" LCD zaslon Philips 190V7 in barvni tiskalnik Epson D78.

849,00 € 203.454 SIT

BIG BANG

VEDNO NEKAJ NOVEGA

WWW.BIGBANG.SI

Big Bang Rudnik - že 5 let z vami!

TC Supernova, Jurčkova cesta 228,
1000 Ljubljana, tel.: 01 420 25 60

Bofex d.o.o. - skupina Merkur, Ljubljana. Ponudba velja od 10. 05. 2007 do prodaje zalog. Vse cene so v € in vsebujejo DDV. Tiskarske napake niso izključene. Cene v SIT so preračunane po tečaju zamenjave 1€ = 239,64 SIT.

Razstava grosupeljskih klekljaric v Mestni knjižnici Grosuplje

Čipkarstvo je domača obrt, ki ima vsaj na Idrijskem 300-letno tradicijo. Mesto se ponaša tudi s 120 let staro šolo čipkarstva! Tudi v Ljubljani in okolici so se ukvarjali s to lepo umetnostjo.

Čipke so izdelovali s šivanjem, klekljanjem, pletenjem, kvačkanjem ali vozlanjem. V 16. stoletju je bilo čipkarstvo na Slovenskem poznano na gradovih in v samostanih. Kasneje je izpričano kot domača dejavnost med nižjimi družbenimi plastmi, največkrat za prodajo, v 2. polovici 17. stoletja v Ljubljani in Idriji. Leta 1689 so v Ljubljani izdelovali več vrst nizozemskih in beneških čipk. Najbolj razvito in razširjeno čipkarstvo je bilo izdelovanje klekljanih čipk, na nekaterih območjih kot domača in umetna obrt ter pomemben vir dohodka. V 17. in 18. stoletju so na Slovenskem izdelovali čipke v Idriji, Ljubljani, Kamniku, Radovljici in Gorici. V 19. stoletju se je izdelovanje čipk razširilo iz mest na podeželje, kjer je naraščalo izdelovanje preprostih lanenih klekljanih čipk do 1. svetovne vojne, ko je zastalo. Po drugi svetovni vojni so stalno klekljale večinoma le še starejše ženske, ki so imele skromno pokojnino.

Vzorci, motivike in tehnike izdelave čipk so se spreminjali, izpopolnjevali in prilagajali uporabi in povpraševanju. Uporabljali so

sedem parov klekljev in široki ris ali pet parov klekljev in ozki ris. Na podlagi »vzorcev« se iz trpežnejšega papirja ali lepenke izdelujejo podlage za čipke - »papirci«, s katerih razpoznavamo prevladujoče motive, figuraliko in tehnike klekljanja. Vsaka klekljarica uporablja tudi blazino, napolnjeno z žaganjem, na katero napne papirc, bucike, kvačko in škarje. Na klekljnih pa je navit praviloma lanen sukanec.

V zadnjem času je zanimanje za klekljanje zopet poraslo. Mojstrovine, klekljane iz lanenega sukanca, spet krasijo bivalne in delovne prostore, prte in prtice, zavese, posteljno perilo, razne tekstilije, ženska in otroška oblačila, cerkveni inventar in še marsikaj. Zato se klekljanje ohranja. Tudi grosupeljsko klekljarsko društvo je zelo številno in aktivno. To dokazuje tudi razstava njihovih izdelkov v dvorani Mestne knjižnice Grosuplje. Na lično oblikovanih stenskih panojih razstavljajo svoje umetnine: (po abecedi) Erika Bregar, Marija Hrovat, Maja Javornik, Marija Javornik, Minka Kovačič, Marica Marinčič, Mihela Mazaj, Zorica Mejač, Martina Novak, Zdenka Semenič, Sandra Šeme, Francka Škrjanec, Maruška Trobec, Marinka Vidic, Karmina Zadnik.

Marija Samec

Pripovedi iz Grosupljega in okolice – 32

V maju leta 1945 je bilo konec druge svetovne vojne. Veselje ob tem dogodku so marsikje zatemnile nesreče z orožjem, ki je ležalo povsod. Predvsem nevarne igre so se igrali otroci, ki se niso zavedali nevarnosti. Gospod Brane Žitnik je bil kot mlad fant izpostavljen vsem takim izzivom in na ta čas hrani kar nekaj hudih spominov, ki jih je bil pripravljen deliti z nami.

»Vsi smo imeli orožje, tudi puške smo imeli in smo poskušali streljati zajce. Saj zadeli nismo nič. Uporabljali smo tudi petarde, tako kot danes otroci, da je pokalo. Veliko srečo sem imel, ko je bila prvomajska parada. Z baklami smo šli po Grosupljem in mi iz predvojaške vzgoje smo imeli tudi puške, da smo streljali v zrak. Italijanske puške so imeli za desetinko milimetra manjše patrone kakor francoske. In jaz sem dobil nek francoski patron in sem ga na tesno zabil v cev puške italijanske puške. In sreča mi je bila mila. Prej sem vedno streljal tako, da sem imel puško pred sabo in sem sprožil, zdaj sem jo pa dvignil nad glavo. Puško je razneslo in je padla v dveh kosih dol. Če bi pa tako streljal, kot sem zmeraj, bi jo meni v obraz odneslo in ne vem, kako bi jo živ odnesel. Čeprav sem bil sicer precej nemiren in stikljiv, sem imel tudi veliko sreče.«

Pripravila Marija Samec

Pesem.si 07

Pesem.si je vseslovenski projekt, ki so ga zasnovali pri Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti iz Velikih Lašč. Odvija se na spletni strani www.pesem.si, kje se zbirajo pesmi, ki jih ustvarjajo pesnice in pesniki, za katere ni starostne, krajevne ali jezikovne omejitve. Vsak avtor lahko sodeluje s poljubnim številom pesmi, ki jih ocenjujejo obiskovalci spletne strani in s tem odločajo o pesmi vsakega letnega časa in prinesejo uvrstitev na naslednjo živo predstavitev štirim avtorjem, štiri izberejo strokovnjaki (uveljavljeni pesniki, kritiki...), štirje pesniki pa se uvrstijo na žive predstavitve, če pesmim dodajo še glasbo, sliko, ples, gledališko predstavo, saj na prireditvah povezujejo branje poezije z drugimi umetnostmi. Ob rojstvu projekta so izdali knjigo z izborom poezije za leto 2007 in tako se bo zgodilo vsako leto.

Letošnje prireditve so pripravili na Trubarjevini in v knjižnicah Dobropolje in Grosuplje. Svoje pesmi so na literarnem večeru v Grosupljem poleg ostalih brali Dobropoljci: Franci Novak, Alenka Zabukovec in Saška Strnad ter Darinka Grmek Štrukelj, Nataša Cvišič in Simon Bergant, ki je igral tudi na orglice in Ana Porenta, ki je bila tudi ena od pobudnic tega projekta. Celoten nastop so spremljale pevke dobrepoljske skupine Mavrica, na kitaro je igrala Pavla Lušin. Pesmi sta pomagala brati tudi Tanja Zavašnik in Igor Ahačevič. V nastopu so znali prijetno združiti besedo in glasbo in ustvariti zanimiv večer.

Vse pesnike, ki bi se jim radi pridružili, vabijo na svojo spletno stran www.pesem.si.

Marija Samec

»Kikle so u luftu ble, tresle so se hlače...«

Račna, 29. aprila 2007 – V Kulturnem domu v Račni so letos v okviru mednarodnega festivala Slofolk gostili folklorne skupine iz Bolgarije, Francije, Hrvaške in Nemčije. Vse tuje skupine so nastopile v dveh delih, na sredi njihovega nastopa pa se jim je pridružila tudi domača študentska folklorna skupina.

Posebno presenečenje pa je med Grosupeljčane prinesla domača folklorna skupina, ki smo jo prvič opazili že na velikonočnem sejmu pod Boštanjem. Skupina mladih fantov in deklet iz vrst študentov je bila ustanovljena pred kratkim in jo vodi Anita Velkavrh. Tako je poleg članske, mladostniške in solarske skupine to že četrta skupina folkloristov v Račni v njenem dobrega četrtr stoletja dolgem obstoju.

Jože Miklič

Na pobudo Folklornega društva Kres iz Novega mesta so se leta 2003 folklorne skupine na območju Dolenjske in Posavja odločile, da bodo skupaj organizirale mednarodni folklorni festival Slofolk. S to idejo so se želeli povezati s kulturnimi folklornimi skupinami iz evropskih držav. Na ta način omogočajo tudi premagovanje kulturnih in jezikovnih ovir. Folkloristi se pri tem, poleg druženja, tudi zabavajo in sklepajo nova prijateljstva, ob takih gostovanjih pa si ogledajo tudi gosteči kraj z njegovimi značilnostmi ter se z avtobusi popeljejo tudi širše po okolici. Letos je Slofolk potekal še v treh drugih krajih: v Artičah, Novem mestu in Šentvidu pri Stični. Folkloristi pa so se med drugim ustavili tudi na Boštanju, kjer so jim na Grajskem vrtu pripravili piknik. Nastop posameznih skupin v Kulturnem domu v Račni, ki je gostitelj vsaki dve leti, bi kot ne preveč dober poznavalec folklore lahko opisal tudi z naslednjimi besedami:

- V **bolgarski folklorni skupini z imenom Dance group Mladost** so za glasbeno podlago skrbeli trije glasbeniki – dva nekoliko starejša na klavirski harmoniki in klarinetu, v skupini pa je presenetil mlad bobnar, ki je držal zelo natančen ritem. Glasba, ki so jo igrali, nas je tiste, ki smo nekoč služili vojsko v Srbiji, močno spominjala na glasbo, ki smo jo slišali v južni Srbiji, še posebej pa v Timoški krajini. Plesalke in plesalci večinoma plešejo ločeno svoja kola in le na koncu, ko se ritem močno pospeši, se v plesu skupini deklet in fantov med seboj tudi prepletejo. V moški skupini so plesali v nekoliko bolj umirjenih večinoma v belih in črnih oblekah, a je bil njihov ples izredno temperamenten, ženske pa so bile oblečene v močno pisane obleke s poudarki rdeče, vijolične in zlate barve, s katerimi poudarjajo tudi svojo lepoto, živahnost in eleganco. Naj povemo, da je ta skupina zelo velika in je v njo vključenih kar 280 plesalcev, a je v Račno prišla le izbrana desatina tega števila (po oceni okoli 25 plesalcev).

- **Francozi** so zaigrali glasbo z močno podporo dolgih in nekoliko ožjih bobnov ter številnimi z različno lestvico v harmonijo intoniranimi piščalmi, ki so še najbolj podobne blok flavitam. Narodni plesi ob boju zime s pomladjo s plesnimi sabljaci ter prikaz običajev ob trgatvi so v mnogih elementih spominjali že na balet s kar nekaj akrobatskimi vložki. Ples pa je precej spominjal tudi na plese njihovih bližnjih sosedov Baskov, kar najbrž pomeni, da so neke pradavne korenine skupnih povezav vendarle morale obstajati. Moški so

bili večinoma oblečeni v (skoraj) bele hlače in srajce, telovniki pa so bili različnih barv. Ob trgatvi so si naredili po hlačah tudi gamaše do kolen. S seboj so imeli tudi zastavo, ki je držalo dekle. Na zastavi je pisalo **La Paulido de P Geno / Gemnos – Provence**, kar je izdajalo, da skupina prihaja iz pokrajine Provansa.

- **Nemška folklorna skupina** je s seboj imela kar celo »pleh bando« z enajstimi godbeniki, ki so igrali na prečno flavto, klarinete, trobente, tenorje, baritone, (eno) »cug pozavno« in boben. Zaigrane skladbe so v mnogih delih precej spominjale na glasbo, ki jo slišimo ob novoletnih koncertih iz Dunajske filharmonije, saj so mojstri klasične glasbe nedvomno za svoje stvaritve črpali motive iz globokega izvira, ki se je napajal v narodni glasbi. Značilnost nemške folklorne skupine so bile tudi »razdelitve« po oblekah na poročene in neporočene. Poročeni moški plesalci so oblečeni v dolge plašče (frakle), črne hlače, črn klobuk in obvezno zapet telovnik. Neporočeni pa nosijo enobarvno jakno, nezapet telovnik, rjave »rajthoze« in z nogavicami do kolen ter nizkimi čevlji in siv klobuk. Ženske pa nosijo različna krila s podlogami, široke rokave, predpasnike ter kapice z belo pentljo. Samo neporočeno dekle nosi kapico brez pentlje. Prav tako je tudi dokaj umirjen ples precej spominjal na elemente četvorke in dunajskega valčka. Plesalci so le nekajkrat nekoliko pospešili dinamiko in ritem plesa, ko so moški v krogu ali pa v dvojicah dvignili svoje partnerke v zrak - in »kikle so u luftu b'le«. S seboj so imeli tudi zastavonošo s posebej izdelano zastavo v barvah nemške države in z izvezenim simbolom ter napisom **Trachtengilde Schwallenberg**, kar bi v nekoliko humornem neposrednem prevodu lahko pomenilo tudi Skupina v narodnih nošah iz Živalskega hriba. Vseh glasbenikov in plesalcev pa je bilo v Račni okoli 30. Skupina je bila ustanovljena leta 1912 na pobudo pridigarja Aleksandra Zeissa.

- **Hrvaški folklorni ansambel** je prišel iz Varaždina. Ustanovljen je bil pred devetimi leti in je bil tudi v povprečju najmlajši nastopajoči ansambel (razen domačinov, ki so v povprečju najbrž še mlajši). Zato se je tudi v njihovem nastopu zrcalila mladostna zagretost in razigranost. Zagorska in vojvodinska glasba s tamburicami pa je nam Slovincem poleg dalmatinske že tako in tako po narodnem melosu zelo blizu. To pot so se predstavili z narodnimi plesi, ki izvirajo iz Vojvodine ob reki Buni. Tudi v tej skupini je nastopilo 25

folkloristov in glasbenikov. Tako v moških kot v ženskih narodnih nošah je prevladovala bela barva, moški pa so nosili črne, delno pa tudi vijolične, rdeče in modre telovnike. Ženske so imele oblečene v enakih barvah poleg telovnikov tudi dolga nabrana krila (prevezana z velikimi svilenimi mašnjami enakih barv), ki so jih s hitrim vrtenjem dvigala nekajkrat visoko v »razprostrte marele«. Moški plesalci so imeli na visokih črnih usnjenih škornjih dodane majhne zvončke (kraguljčke), ki so ob temperamentnemu udarjanju, ko so skoraj »trske v luft letele« z lesenega radenskega odra, dajali še poseben zvok ob raznovrstno hitrih plesnih ritmi s primesmi madžarskega čardaša. Ples hrvaške skupine je bil ob francoski in bolgarski skupini prav tako izredno slikovit in dinamičen. Posebnost njihovega nastopa pa so pričarali s svojim ubranim petjem, ki bi ga lahko poimenovali petje iz dna duše, ko vsi prepevajo s polnimi pljuči.

- Za **radensko folkloro** naj pa povemo, da vsi, ki so vključeni v radensko folklorno skupino, predstavljajo okoli 15 % vseh prebivalcev v kraju, kar zagotavlja, da se bo v Račni pelo, igralo in plesalo še vrsto let. Med glasbeniki so (tako harmonikaš na frajtonerici kot tudi dve dekleti, ki igrata klarinet in violino) sami novi obrazi, edino na bas je z lokom »žagal« naš stari znanec Jože Podržaj, po domače Martinovčev iz Čušperka. V svojem nastopu so predstavili splet dolenskih plesov, kot so Abraham ima sedem sinov, s katerim pa so na koncu prav na humoren način odšli z odra, ko so fantje pograbil dekleta, jih zasukali na rame in jih odnesli s prizorišča. Vmes pa smo slišali še take kot so Vleci, vleci dreto, pa Potrkano polko in podobne iz dolenske zakladnice. Prav tako so mladi plesalci in plesalke dokazali, čeprav večkrat rečemo, da mladi ne znajo več prepevati, da vendarle še znajo lepo in ubrano slovensko zapeti. Prireditev je profesionalno vodila **Jana Božič**,

ki jo Grosupeljčani poznamo po njenem radijsko šarmantnem in včasih tudi »na hec obrnjenem« glasu. Na koncu se je vsem nastopajočim s priložnostnimi darili zahvalila dolgoletna voditeljica radenske folklorne **Olga Gruden** ter jim zaželela še veliko nastopov in da bi se še kdaj oglasili v naših krajih. Slikovita prireditev je trajala dobri dve uri. Obiskovalci v dvorani in na balkonu pa so nastopajoče tudi med nastopi nagrajevali z bučnimi aplavzi, ki so v nekaterih delih že spominjali na prave ovacije.

bil je ...

Najboljše skupine, izbrane za letošnja regijska srečanja.

Letošnja pomlad je bila na področju ljubiteljskega kulturnega dogajanja zelo pestra, predvsem pa zelo zanimiva. V organizaciji **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica**, smo pripravili tri območne in eno regijsko srečanje, kjer se je predstavilo veliko mladih in malo starejših ljubiteljev plesa, folklorne, gledališča in glasbe. Tudi iz občine Grosuplje. Najboljše izbrane skupine nas bodo od meseca maja dalje zastopale na regijskih srečanjih osrednje Slovenije.

PLES

Prav na začetku aprila smo organizirali območno revijo otroških plesnih skupin, kjer se je predstavilo 12 pretežno »hip-hop« zasedb iz ivanških šol. Žal ni bilo na reviji niti ene predstavnice iz grosupeljske občine, tako da lahko le upamo, da se nam drugo leto pridružijo vsaj mlade baletke, ki pridno trenirajo pod okriljem Zveze kulturnih društev Grosuplje in pod vodstvom Špele Repar. Najboljša plesna skupina Pike Nogavičke iz Šentvida nas bo zastopala na medobmočni reviji 21. maja v Trbovljah.

FOLKLORA

Zelo veselo in poskočno je bilo tudi na območnem srečanju otroških folklornih skupin. Mladi plesalci iz Dobrepolja, Ponikev, Račne, Šentvida, Ribnice in Šmartnega pri Litiji so zaplesali ob strokovnem spremljanju gospe Metke Knific, ki je za regijsko srečanje sredi maja v Črnomlju kot najboljši skupini izbrala: **Otroško folklorno skupino Podružnične šole Ponikve z mentoricama Matejo Hočvar in Martino Prhaj ter Otroško folklorno skupino Rege KD France Prešeren iz Račne**, ki jo vodi **Olga Gruden**. Rege je selektorica Metka Knific pohvalila tako glede plesa kot tudi petja in glasbene spremljave.

Mladim folkloristom je sledilo tudi območno srečanje odraslih folklornih skupin. Med petimi nastopajočimi je gospa Mojca Lepej, tudi samavodja uspešne primorske folklorne skupine, za regijsko srečanje v Logatcu 25. maja izbrala folkloriste iz Račne, se pravi: **Folklorno skupino KD France Prešeren**, ki jo prav tako kot otroško skupino vodi Olga Gruden. Obema skupinama in vodji seveda čestitamo za njihov trud ter veselje do plesa. Plesalci iz Račne bodo v Logatcu nastopili z odrsko postavitvijo Vinska trgatev na veselici. Pridružili pa se jim bodo tudi folkloristi iz Stične, ki so s svojo odlično izvedeno Portno nedeljo 1844 prepričali območno selektorico.

GLEDALIŠČE

O izboru **grosupeljske gledališke skupine Hiška Osnovne Šole Louisa Adamiča** smo že poročali. Mladi igralci so z mentorico **Ireno Žerdin** in s svojo igrico Hop, v pravljico odprli dvodnevni gledališki maraton – regijsko srečanje otroških gledaliških skupin osrednje Slovenije. Žal so njihovo izvrstno uprizorjeno predstavo spremljali samo otroci iz grosupeljskega vrtca. Nato pa se je dvorana Kulturnega doma v Grosupljem le napolnila do zadnjega kotička z radovednimi gledalci in nastopajočimi, ki so prišli iz Kočevja, Cerknice, Logatca, Litije, Trbovelj, Brezovice in Škofljice. Vse zbrane – 13 sodelujočih skupin, več kot tristo igralcev, strokovno spremljevalko Kim Komljanec, republiškega svetovalca za gledališko dejavnost na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti, Matjaža Šmalca, ter vodje območnih izpostav sodelujočih skupin – je lepo pozdravil ravnatelj OŠ Louis Adamič in grosupeljski podžupan, gospod Božidar Gabrijel.

Med zelo pomembne dosežke pa uvrščamo tudi izbor gledališke predstave *Odličen dan za ribe bananarice*, ki jo je premierno konec marca izvedla že uveljavljena **grosupeljska gledališka skupina GGNenNi**. Z režiserko Simono Zorc Ramovš so se lotili težkega besedila, ki je igralce ponesel v Ameriko v čas po drugi svetovni vojni. Njihov trud, vložen v učenje teksta, v razumevanje dramskih karakterjev in življenje v vloge ter seveda

dobro uprizorjena zgodba so prepričali strokovno selektorico Kim Komljanec, mlado slovensko gledališko dramatičarko, režiserko in igralko, da jih je uvrstila na regijsko Linhartovo srečanje. Izbor je utemeljila z besedami, da »gre za sodobno predstavo v smislu fragmentarne dramaturgije in filmske režije, ki pa ne izpusti bistvenega v gledališču, to je: človeško zgodbo. Odlično izbrana (in dramatisirana) literarna predloga v interpretaciji Gledališča GGNenNi postane gledališka predstava, ki se dotakne še najbolj hladnokrvnega gledalca«. Grosupeljčani so na srečanju v Notranjih Goricah nastopili v izboru s štirimi skupinami, in sicer poleg Grosupeljčanov še: gledališka skupina KD Janez Jalen iz Notranjih Goric s predstavo Stevardesa režiserja Jake Andreja Vojevca, gledališka skupina KD Rak Rakek s predstavo Afera pouhn kufr v režiji Anuške Bombač in Aleša Štefanciča ter skupina KUD Primož Trubar Velike Lašče s predstavo Veselje do življenja v režiji Marka Bratuša.

Prav posebej pa smo ponosni in čestitamo mladi igralki **Larisi Dugul**, ki je za svojo interpretacijo Ginnie Manox v predstavi *Odličen dan za ribe bananarice* po mnenju strokovne selektorice prejela nagrado za glavno žensko vlogo. Prav tako odlično se je odrezal tudi Luka Gluvič, ki je za lik Franklina v isti predstavi prejel nagrado za stransko vlogo.

Pridno vadite, veselo prepevajate, plešite, igrajte, oblikujte, ustvarjajte, pogumno in uspešno nastopajte – nove priložnosti za predstavitev domači publikli in drugim kulturnikom bodo kmalu spet tu!

za JSKD OI Ivančna Gorica: BR

PoEtika

V Grosupljem je med 20. in 29. aprilom gostoval priznani slovenski filmski režiser Janez Lapajne (posnel že 2 celovečerna filma; Šelestenje in na Slovenskem festivalu nagrajani film Kratki stiki). Vodil je filmsko šolo s pomenljivim naslovom PoEtika. Namen te filmske delavnice je bil omogočiti vsem sodelujočim vpogled v nastajanje filma.

Vsi sodelujoči pri PoEtiki, ki je drugače namenjena predvsem pridobivanju režiserskih veščin, so bili, kot je povedal Janez Lapajne, prvič vsi brez profesionalnih izkušenj. Tako smo začeli na začetku.

Scenarija za kratka filma Močvirje in Pianist je izbral Lapajne, napisal pa ju je Luka Gluvič. Za vsak film smo določili ekipa. Najprej smo se odločili, kdo bo filma režiral, sestavila pa se

je tudi tehnična ekipa in pa igralska zasedba. Prevzemanje odgovornosti kot organizator in kostumograf ali snemalec so bile povsem nove vloge za sodelujoče. Tudi igralci, ki so se znašli pred kamero, so pridobili nove pomembne izkušnje.

In tako sta v tednu dni nastala dva nova kratka filma, Pianist in Močvirje, po izvirnem scenariju Luke Gluvića in po sodelovanju filmske šole PoEtike, novoustanovljenega društva Smila film in ZKD Grosuplje.

Pri Pianistu je režijo prevzel Luka Gluvić, igrali so Maša Tiselj, Jan Pirnat in Katarina Oblak. Kot direktor fotografije se je prvič preizkusil Luka Puš, ki je tudi prvič rokoval s profesionalno digitalno kamero. S kostumografijo in masko je pri obeh filmih sodelovala Katarina Oblak, kot organizatorica oziroma izvršna producentka pa je sodelovala Anita Ferčak.

Film Močvirje je režiral Luka Puš. V tem kratkem filmu sta odigrala vlogi Larisa Daugul in Luka Gluvić, za kamero je prvič stal Miha Puš.

Gre za dva različna režijska in montažna pristopa k filmu. Pa tudi organizacijsko sta bila različno zahtevna. Janez Lapajne je upošteval želje obeh režiserjev in celotne ekipe in je s svojim znanjem predvsem usmerjal in vodil te filmske delavnice z namenom, da vsi vsaj malo začutimo umetnost filmskega obrtništva.

Pianist je bil v celoti posnet na eni sami lokaciji, medtem ko se je film Močvirje snemal na vlaku in pa ob bajerju v Št. Juriju.

Prvi film je montiral Luka Gluvić, drugega pa Luka in Miha Puš. Montaža obeh filmov je

bila odlična šola za vse, ki so hoteli sodelovati. Lapajne je s svojimi izkušnjami usmerjal ekipo in nam pokazal vrsto rešitev iz filmskih praks, do katerih se »navadni smrtniki« dokopljajo šele z učenjem iz lastnih napak. Potrdil je svoj sloves kot avtor z izrednim občutkom za film in ga delil z nami, obenem pa bil pozoren na naše zamisli in naše rešitve posameznih situacij.

Končni izdelek filmske PoEtike (o PoEtiki in Janezu Lapajnetu je ogromno informacij na spletu) je bila projekcija obeh kratkih filmov 29. 4. 2007 ob 20. uri v Kinu Grosuplje. Ob prijetnem prijateljskem vzdušju je projekcijo pospremila uvodna beseda producentke in najbolj zaslužne za Poetiko 2007 v Grosupljem Simone Zorc Ramovš in pa skromna pogostitev po obeh filmih, na kateri se je dalo poklepetati z vsemi sodelujočim, vključno z Janezom Lapajnetom, ki je po koncu projekcij tudi predstavil svoje videnje poteka dogajanja v tednu skupnega druženja ob spoznavanju filmske obrti, filmskega jezika, skratka filma v celoti.

Posebne zahvale gredo Luki Bogovčiču, ki je za en teden posodil snemalno opremo, Gregi Deržiču, ki je oba filma zvokovno obdelal, Gabrijeli Flajšman, ki je sodelovala s svojimi nasveti pri oblikovanju maske, Janezu Kraljiču za dovoljenje snemanja na lokaciji v Št. Juriju in Slovenskim železnicam.

Jan Pirnat

Klasična glasba v Kulturnem domu Grosuplje

V četrtek, 10. maja 2007, se je na odru Kulturnega Doma v Grosupljem predstavila odlična pianistka Marina Horak. Izvajala je Preludije op. 28 Frédéricica Chopina in Preludije op. 1. Karola Szymanowskega. Ob glasbi je igralka Simona Zorc Ramovš interpretirala njene pesmi, ki jih je navdihnila prav Chopinova glasba. Sicer številčno skromna publika je intenzivno in zbrano spremljala izvrsten nastop pianistke. Začutili smo lahkotnost izvedbe sicer zelo zahtevnega repertoarja. Za koncert smo najeli koncertni klavir znamke Fazioli. Njegova šarmantna dolžina (2,80 m) je zavzela skoraj polovico odrske odprtine in tako zagotovila veličasten zvok tega inštrumenta. Za uglastev koncertnega klavirja je poskrbel Jože Benda, ki je eden izmed najboljših uglaševalcev pri nas.

Obisk ni bil zadovoljiv. Pričakovali smo, da se bo vsaj kakšen od učencev GŠ Grosuplje odzval našemu vabilu. Obetali smo si tudi več druge publike, pa smo opazili, da smo šele v povojih: res je bil to prvi koncert klasične glasbe profesionalnih izvajalcev v Kulturnem domu Grosuplje. Po koncertu smo si vsi skupaj dovolili tudi prijetno druženje s pianistko.

Vzdušje je bilo prijetno, publika zadovoljna, pianistka dostopna. Na koncertu Marine Horak nas je prav prijetno presenetil veleposlanik Kraljevine Nizozemske, John

Groffen. Z županom Janezom Lesjakom sta prijetno klepetala v slovenskem jeziku in se dogovorila, da se še srečata.

Organizatorji pa... čaka nas še veliko dela ali z besedami mladega pianista, ki je obiskal koncert: »Halo, Grosupeljčani, zbudite se! Vrhunski dogodki se dogajajo tudi pri nas!« ... še ogret od koncerta se je tudi sam preizkusil na Fiazoliju.

Info ZKD Grosuplje

Prireditve ob dnevu upora proti okupatorju in osvoboditvi Grosupljega

V soboto, 12. maja 2007, ob 10. uri, smo ob spomeniku narodnega heroja Stojana Šuligoja počastili spomin na dva pomembna dneva v naši zgodovini: dan upora proti okupatorju ter osvoboditve Grosupljega. Kulturni program je nastal ob sodelovanju KO ZZB Grosuplje ter ZKD Grosuplje. Slavnostni govorniki so bili: borec Cankarjeve brigade Jaka Rozman, predsednica KO ZZB Grosuplje Metka Ljubič, v imenu občanov pa je spregovoril Vinko Petrič. Da pa ne bi bilo besed preveč, so poskrbeli člani kulturnih društev in šolarji. Slednji so v okviru recitacijskega krožka na OŠ Louisa Adamiča pripravili tri recitacije. Glasbeno šolo Grosuplje je zastopal harmonikar Luka Adamič, poezijo je interpretirala Nada Rovšek, sicer tudi članica KO ZZB Šmarje – Sap, pesmi z dogodku primerno tematiko pa so prepevali ŽePZ Lastovke pod vodstvom Mojce Intihar ter MoPZ Grosuplje pod vodstvom Primoža Cedičnika. Program je povezoval Jaka Jakopin, da pa so se vsi dobro slišali, je poskrbel Radio Zeleni val.

Info ZKD Grosuplje

Govor Vinka Petriča

V teh dneh, ko vsa Evropa praznuje konec največje morije - druge svetovne vojne - in zmago nad fašizmom, imamo tudi mi dovolj razlogov za praznovanje. 27. aprila 1941 je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, 1. maja 1945 je bilo osvobojeno Grosuplje, 9. maja 1945 pa so po štirih mračnih letih tudi Ljubljano preplavile slovenske zastave.

Ljudje, rojeni po koncu druge svetovne vojne, si težko predstavljajo tesnobno

➤ vzdušje, kakršno je po vsej Evropi vladalo v letih pred njo. Vojna se je uradno sicer začela 1. septembra 1939 z napadom Nemčije na Poljsko, leta pred tem pa so bila nabita z grožnjami in izsiljevanjem, z zastraševalnim korakanjem rastočih nemških in italijanskih armad in s postopnim osvajanjem šibkejših držav. Zdelo se je, da do zob oboroženih in z nenehno propagando prepojenih fašističnih sil ne more ustaviti nihče.

Ko je leta 1938 Nemčija zasedla Avstrijo, se je tisti del Jugoslavije, kjer leži Slovenija, znašel ukleščen med obe fašistični velesili ter članico njune osi hortijevsko Madžarsko, ki je mejila na Prekmurje. Če računamo, da je imelo tudi profašistično ustaštvo na Hrvaškem vse večji vpliv, je bila Slovenija, čeprav del Jugoslavije, tik pred vdorom sil osi in po njem, praktično odrezana od nje.

Po vojaškem udaru jugoslovanske vojske, ki je - podprta z množičnimi demonstracijami proti vstopu Jugoslavije v trojni pakt - vrgla regenta kneza Pavla in ustoličila mladoletnega kralja Petra II., je pobesneli Hitler ukazal bombardirati Beograd, zatem pa so se na slabo oboroženo in na vojno nepripravljeno državo vsule motorizirane kolone do zob oboroženih in v preteklih bitkah izurjenih armad. Jugoslovanska vojska je vzdržala enajst dni.

Zmagovite države - Nemčija, Italija in Madžarska - so Slovenijo, ki je že po prvi svetovni vojni izgubila tretjino svojega narodnega ozemlja, razdelile na tri dele in si - vsaka na svoj način - prizadevale, da bi slovenski narod izginil z obličja sveta. Predstavniki predvojnih parlamentarnih strank so bili - odrezani od svojih političnih vrhov - v nastalem položaju nesposobni ukrenili karkoli.

Takrat je stranka, ki je bila že dvajset let zunaj zakona in je imela le maloštevilno članstvo, zato pa je imela velik vpliv med revnimprebivalstvom - komunistična partija - dala pobudo za ustanovitev Osvobodilne fronte, organizacije, ki naj bi organizirala oborožen upor proti okupatorjem. Pobudi so se pridružile nekatere napredne stranke in znani intelektualci.

Tako je kmalu nastala razvejana mreža odborov Osvobodilne fronte, ki je seveda zajela tudi Grosuplje. To je postalo sedež Okrožnega odbora Osvobodilne fronte, ki je deloval v Brinjskem gradu, o čemer priča spominska plošča na njegovem zidu.

Vedeti je treba, da je bila druga svetovna vojna vojna, kjer ni bilo nikakršnega viteštva. Civilno prebivalstvo, ki je v še v prvi svetovni vojni neposredno trpelo le, če je bilo ob fronti, je zdaj občutilo vso trdoto totalne vojne, kjer so bili civili v enaki nevarnosti kot vojaki, le da so bili brez orožja še bolj na milost in nemilost prepuščeni sovražniku. Bombardiranje, izgoni, streljanje talcev, koncentracijska

taborišča so bili vsakdanja stvar: v taki vojni ni mogoče ostati nevtralen.

In tako se je sredi okupirane Evrope, daleč od meja svobodnega sveta, začel boj, ki je bil videti brezupen, pa je vendar vzbudil pozornost tako okupatorjev kot protifašistične koalicije. Skozi ozemlje Slovenije so tekle železniške povezave, ki so bile za okupatorje življenjskega pomena, še posebno po kapitulaciji Italije, ko je preko nje tekla fronta. Sprva slabotno uporniško gibanje se je sčasoma razširilo in oborožilo in postajalo čedalje bolj moteče za zasedbene sile, ki so se morale pošteno truditi, če so hotele, da bi bila preskrba italijanske fronte kolikor toliko normalna. Naše partizanske sile so postajale pomemben del protifašistične koalicije.

Večkrat lahko slišimo, da je bil oborožen upor nepotreben in škodljiv, žrtve pa odveč. Da Slovenija tako ali tako ni bila osvobodjena niti en dan prej kot bi bila, če bi jo osvobodili zavezniki. Vendar nasprotniki upora spregledujejo pomembno dejstvo: Primorska, ki je bila med obema vojnama italijanska, bi v takem primeru pod Italijo tudi ostala. Italija, mačka, ki vselej pade na noge, je po prvi svetovni vojni dobila Primorsko za nagrado, ker je pustila na cedilu zaveznici Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Sredi druge svetovne vojne je prav tako obrnila plašč po vetru in bi ji Primorska, če ne bi imeli lastne vojske, ki jo je osvobodila in držala, tudi ostala.

Opustitev upora bi pomenila takšno napako, kakršno je napravila začasna slovenska vlada po prvi svetovni vojni, ko koroškimi prostovoljcem ni pustila zasesti Celovca.

Zadnja leta smo nekdanji praznik Osvobodilne fronte razširili tako, da zajema tudi boj slovenskih prostovoljcev po prvi svetovni vojni, ki jih je vodil odločni general Maister, in ki so Sloveniji rešili slovensko Štajersko in del Koroške, lahko pa bi še precej več, če bi bila odločnost takratnih slovenskih oblasti enaka njihovi. Njihov, za slovensko narodno ozemlje izredno pomembni boj, je bil v preteklosti vse preveč zapostavljen. Sem sodi tudi organizacija primorskih Slovencev TIGR, ki je med obema vojnama bojevala brezupen boj z italijanskimi zasedbenimi oblastmi, ne da bi jo takratna Jugoslavija podpirala. In kot zadnji - časovno je ta praznik tudi boj slovenske teritorialne obrambe in policistov, ki so se leta 1991 uprli poskusom jugoslovanske armade, ki je v imenu jugoslovanske politike poskušala s silo držati skupaj, kar ni hotelo več živeti pod isto streho. V tistih nekaj napetih dneh, ko so grožnje jugoslovanskega armadnega vrha kar deževale, po cestah pa so se valile rožljajoče kolone tankov, medtem ko so nebo parali nadzvočni lovski bombniki, smo najbrž vsi čutili enako tesnobo, kot je

leta 1941 navdajala neoborožene množice v pričakovanju napada. Tudi zdaj, leta 1991, je bilo razmerje sil podobno kot leta 1941, tudi zdaj je bil videti odpor brezupen. Vendar je uspel. Kaj bi se zgodilo, če ne bi bili zadosti odločni, smo lahko v naslednjih letih videli v naši bližnji soseščini, kjer so podivjane vojske uničile vse, kar so ljudje zgradili v letih po vojni, niso pa pomišljali napasti tudi take neprecenljivih zgodovinskih spomenikov, kakršna sta most v Mostarju in Dubrovnik.

Zgodovina je ali bi vsaj morala biti naša učiteljica. Nekateri evropski narodi, ki so si bili v zgodovini nenehno v laseh, zdaj mirno živijo drug poleg drugega v skupnosti, za katero so se sami odločili. V to skupnost smo se včlanili tudi mi, potem ko smo prvič, odkar živimo na tem prostoru, zaživel v lastni državi. Stoletja dolga težavna pot, polna vojn, uporov, sovražnih vdorov in podrejanj različnim državam, je za nami. Želimo si, da se zgodovina, skozi kakršno smo se morali prebiti do samostojnosti, ne bi več vrnila. Želimo si, skratka, živeti življenje, dostojno človeka 21. stoletja.

Naša gledališka ansambla zelo uspešna

Zveza Kulturnih društev Grosuplje uradno čestita obema gledališkima skupinama, otroškemu Gledališču Hiška in Gledališču GGNeNi - oba sta člana KD Teater Grosuplje - za uvrstitev v ožji izbor gledaliških predstav Osrednje slovenske regije po izboru strokovnih spremljevalcev JSKD R Slovenije. Pomagali jim bomo, da bodo njihove naslednje produkcije še boljše.

Info ZKD Grosuplje

dogaja ...

Rezultati razpisov JSKD Republike Slovenije

Dobili smo rezultate razpisov, na katere smo kandidirali na JSKD R Slovenije. Kandidirali smo lahko na tri razpise obnova/oprema, projekt in specialna oprema. ZKD Grosuplje je kandidiralo za obnovitvena dela v dvorani osrednje kulturne ustanove - Kulturnega doma Grosuplje, KD Big Band Grosuplje je kandidiralo na razpis za opremo in za projekt, za projekt tudi Gledališče GGNeNi, KD Smila pa za specialno opremo. Rezultati so sicer pozitivni, vendar s finančno bolj skromnim izkupičkom, kot smo ga pričakovali. Vseeno bomo naše počitnice v juliju in avgustu 2007 izrabili za potrebno tehnično obnovo v dvorani - prenos tehnike z odrskega dela, v zadnji del dvorane, tako kot je to v profesionalnih hišah običajno. Obnova nam bo, upamo, prinesla boljše standarde dela in potem posledično

tudi bolj precizno delovanje tehnike, ki nas pri produkcijah in prireditvah včasih že nekoliko ustavlja.

Info ZKD Grosuplje

Nova delovna moč

Okrepljena služba ZKD Grosuplje - dobili smo novega sodelavca, Luko Puša - pospešeno pripravlja kulturni program za naslednjo sezono. Poleg izvajalcev poizkušamo pridobiti tudi partnerje, ki bi s sponzorskim prispevkom omogočili še kvalitetnejšo ponudbo in posledično tudi dostopnejšo ceno vstopnic. Kljub dobri podpori Občine Grosuplje je za nek viden prodor kulturnega dogajanja mladega mesta potrebna močna in atraktivna medijska politika, ki pa zahteva kopico dodatnih drobnih akcij in seveda tudi sredstev.

Info ZKD Grosuplje

vabimo ...

Kino v Grosupljem

V Kulturnem domu v Grosupljem že vrsto let deluje tudi kino. Distributer in oblikovalec programa za kino projekcije v Kočevju, Vidmu - Dobropolju, Velikih Laščah in Grosupljem je Tone Steklasa, ki priskrbi najnovejše filme. V Grosuplje pridejo filmi skoraj istočasno kot v ljubljanski Kolosej. Oglejte si najnovejše filme, v prijetnem ambientu Kulturnega doma, z Dolby Digital Surround sistemom in brez skrbi, kam parkirati svoj avtomobil.

Petkove projekcije v Kinu Grosuplje:

1. junij: **ZASTAVE NAŠIH OČETOV** - ameriška vojna drama. Vojni fotograf Joe posname podobo dviganja ameriške zastave, ki v domovini postane nov simbol upanja. Trije preživeli vojaki morajo takoj odpotovati domov, da bi z govori in nastopi zbirali sredstva za nadaljevanje vojne...

8. junij: **DOBRI PASTIR** - To je zgodba o nastanku CIE, povedana skozi življenje moža, ki je verjel v Ameriko in je žrtvoval vse, da bi varoval svojo domovino.

15. junij: **BEANOVE POČITNICE** - Gospod Bean se odpravi na počitnice v Francijo, kjer ga po vrsti komičnih zapletov osumijo ugrabitve.

22. junij: **STRELEC** - Nekdanjega ostrostrelca Boba najame ameriška vlada za varovanje predsednika. Na zborovanju se zgodi umor in Boba obtožijo...

22. junij: **SPOZNAJTE ROBINSONOVE** - animirana otroška komedija o 12-letnem izumitelju Lewisu, ki ustvari čitalnik spominov.

29. junij: **SPIDERMAN 3** - Peter je čisto običajen fant, ki upa, da bo osvojil srce lepe sosedice Mary Jane. Na šolski ekskurziji pa Petra ugrizne "super pajek", nakar dobi nenavadne sposobnosti.

Info ZKD Grosuplje

Intervju z Gregorjem Zorcem

Kulturni dom Grosuplje ta mesec zelo pridno in uspešno pokriva gledališko dejavnost: gledališki skupini Hiška in GGNeNi sta se uvrstila na Srečanje gledaliških skupin osrednje regije JSKD RS, 12. maja smo gostili Gledališče pod mostom PGD Velika Loka s predstavo Kako iz zadrege, 17. maja KUD Primož Trubar Velike Lašče s predstavo Veselje do življenja, 31. maja pa vas vabimo na ogled predstave Tramvaj poželenje, s katero bo pri nas prvič gostovalo Gledališče Koper. Ob tej priložnosti objavljamo intervju z Gregorjem Zorcem, ki ga bomo skupaj s Sebastijanom Cavazzo in Natašo Matjašec lahko videli na Tramvaju poželenja in po dolgem času zopet na odrskih deskah Kulturnega doma Grosuplje.

LD: V katerih projektih trenutno sodeluješ?

GZ: Trenutno sem zaposlen v Gledališču Koper, kjer pripravljamo Molierovega Zdravnika po sili, v priredbi Iztoka Mlakarja. Z Vio Negativo pa se lotevamo Zavisti, šestega greha.

LD: Je poklic igralca podoben poklicu kirurga ali psihiatra, kjer je potrebno potegniti jasno mejo med delom in zasebnim življenjem?

GZ: Na to ni tako enostavno odgovoriti; mejo si trudim postaviti, a se mi na nek način stalno briše. Trenutno delam predstavo v primorskem narečju in kar naenkrat sem privzel ogromno primorskih izrazov. Po drugi strani ne verjamem, da bi se moral v neko osebo zaljubiti samo zato, ker mi je bilo to dodeljeno na odru. Ne morem reči, da se doma obnašam drugače, kot v vlogi, ki jo delam, in niti ne razlagam stalno o tem. Istočasno pa kot vsak normalen človek včasih potrebujem pogovor s prijatelji o tem, kar delam. Čisto jasno črto je nemogoče potegniti.

LD: Ali obstajajo neke nenapisane norme o tem, kakšen bi moral biti igralec v zasebnem življenju?

GZ: Mislim, da norme obstajajo. Če ne drugače, se znajdeš v neki družbi, ki nehoti misli, da je za zabavo poskrbljeno, če si zraven. Ko se gibam v teh krogih, opažam, da so ali pa smo igralci ljudje, ki potrebujemo pozornost v čisto privatni družbi. Zgodi se, da jo celo malo, zavestno ali podzavestno, izsiljujemo. Na nek način ne maram tega. Včasih sem zavestno sramežljiv in se mi ne da nastopati. Tako ne morem reči, da imam vzornike, a najbolj

spoštujem ljudi, za katere na prvi pogled ne bi rekel, da so nečesa zmožni, a kasneje vidim, da na odru to odlično naredijo in sem očaran.

LD: Se od igralca pričakuje, da ima in poda mnenje na vsako predstavo ali film, ki pride mimo?

GZ: Mnenje običajno imam, a se zavedam, da moram biti pri njegovem podajanju previden. Ko vidim predstavo ali film, težko v trenutku kaj rečem, veliko lažje mi je, če sem prej tudi na vajah in potem komentiram. O stvari sami moraš nekaj vedeti, drugače lahko zelo površinsko komentiraš. Včasih se zgodi, da te nekdo v predstavi zmoti in za tvoj pogled nečesa ni dobro izpeljal in potem mu to lahko poveš. Na drugi strani pa je v isti predstavi nekdo, ki ga sploh nisi opazil, a je bil tam na mestu - bil je tako dober, da ga nisi opazil. Teater je široko področje in na svetu veliko ljudi in vsak ima svoj okus, vsak ima pravico do tega, da so mu določene stvari všeč in druge ne. Meni se na primer Špas Teater zdi popolnoma legitim in zanimiv pojav in podpiram, da ljudje hodijo tja, ampak mene tam ni. Kakor si tam ne želim igrati, si ne grem ogledat predstave, niti ne morem reči, da mi je všeč, čeprav se mi zdi, da so tamkajšnji ustvarjalci upravičeni do tega, kar delajo.

LD: Se v slovenskem prostoru igralcem dogaja, da dobivate vedno iste tipe vlog? Je zato kriv slovenski prostor?

GZ: Mislim, da se to res dogaja. Dobivamo iste tipe vlog in delamo različne vloge podobno. Ne morem reči, da je za to kriv slovenski prostor. Ko nekoga vidim v določeni vlogi, s katero me prepriča, se bom nehote, ko bom bral tekst z neko podobno vlogo, spomnil nanj. Težko torej rečem, da se to dogaja namenoma. Vsak se iz svojega gledališča pripravlja na vlogo in zgodi se, da se v novi vlogi nenamerno približuje prejšnjim, zgolj iz nekih sebi lastnih prijemov in pogledov. Takrat igralec potrebuje nekoga, da ga zbrca in porine ven iz tega. Igralci pa imamo radi režiserje, ki nas pustijo pri miru in ujamemo se v začaran krog. Istočasno pa lahko rečem, da so si vse pesmi Toma Waitsa med seboj zelo podobne, ampak so dobre in so mi všeč...

LD: Kakšen je tvoj tip vlog?

GZ: Zelo širok.

LD: Kakšen je lik Mitcha v Tramvaju poželenje?

GZ: Zanimiva je njegova vpetost med strast in okolje, razpetost med tem, kar si želi, in med vključenostjo v družbene sponje. Če je Stanley brezbrizen, je Mitch pod vplivom mame, Stanleyja, službe, sodelavcev, vsega in nenazadnje pade pod vpliv Blanche.

LD: Ali igralci v projektu Via Negativa delate parodijo na sebi lasten tip lika?

GZ: Mislim, da ne delamo parodije iz likov. Via Negativa ima postavko govoriti zgodbe, ki naj bi bile osebne v odnosu do izbrane teme (enega izmed naglavnih grehov). Zgodbo želimo podati na način, da jo ljudje razumejo in pri tem uporabljamo sebi lastne attribute. Si,

➤ kakršni si, in s tem moraš zapeljati publiko. Držimo neko distanco do igralca in njegovega sveta, do njegovih sanj o tem, da je lahko nekdo drug... Ne, na koncu si lahko le to, kar si.

LD: Večina Grosupeljčanov te pozna predvsem kot filmskega igralca, bi lahko med gledališčem in filmom postavil prioriteto?

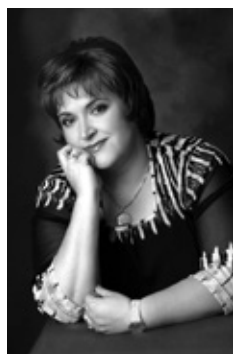
GZ: Hmm... Morda se zdi nenavadno, a na nek način raje vadam, kot potem nastopam. Saj ne, da nastopanje ni užitek, ampak ko moraš vsak večer prekiniti druženje s prijatelji in se odpraviti v teater, zna biti malce nadležno. Pri filmu tega ni, film kot tak se zdi kot ena sama dolga vaja. Iz tega stališča mi je bolj lažje. Po drugi strani so vaje v teatru tako prijetne kot napore, vedno pa pride do stika s publiko. To lahko pomeni, da nihče ne razume tvoje vloge, pa jo boš moral odigrati še petdesetkrat. Zgodi pa se, da te ljudje razumejo in to čutiš, znotraj tega si gotov in se lahko igraš. To je seveda edinstven občutek, ki ga film ne more ponuditi.

LD: Kdaj si nazadnje stal na odru Kulturnega doma Grosuplje?

GZ: Veš, da ne vem. Bilo je z Boldriki... Ko sem bil v prvem ali drugem letniku gimnazije.

Larisa Daugul

Koncerti klasične glasbe v Kulturnem domu Grosuplje

V ciklu koncertov klasične glasbe v Grosupljem se bodo predstavili še odlična altistka Mirjam Kalin, kvintet SLOWIND, eden najboljših evropskih pihalnih kvintetov in pevski zbor Viva Brežice, ki je leta 2005 na 15. mednarodnem

festivalu Stasys Šimkus v Klaipedi v Litvi dosegel zlato priznanje in nagrado za najboljši mešani zbor. Skoraj štiridesetčlanski zbor vodi Simona Rožman Strnad.

V ciklu koncertov pa se bodo predstavili tudi študenti Akademije za glasbo pod mentorstvom predstojnika za komorno in ansambelsko igro profesorja Tomaža Lorenza. Prav na naslednjem koncertu, ki bo v četrtek, 14. junija 2007, ob 19.30 uri, nam bodo igrali študenti, in sicer Trio (flavta, violina in kitar), ki bo izvajal dela Georga Philippa Telemanna (1681-1767), Primoža Ramovša (1921-1999) in Josepha Kreutzerja (1778-1832), in godalni kvartet, ki bo zaigral 1. godalni kvartet v d-molu, slovenskega skladatelja Saše Šantla (1883-1945).

Priporočamo vsem ljubiteljem klasične glasbe, saj se izvajalci uvrščajo v sam evropski in svetovni vrh.

Info ZKD Grosuplje

Zaključek sezone s festivalom

Letos bomo prvič organizirali enodnevni festival, ki bo potekal 28. junija 2007. Festival je namenjen vsem ljubiteljem kulture in zabave. Odvijal se bo na Kolodvorski ulici, ki bo v ta namen povsem zaprta za ves promet. Po prazni Kolodvorski ulici bo potekalo tekmovanje mladih članov modelarskega krožka OŠ Brinje. Učenci OŠ Louisa Adamiča bodo s svojo kreativnostjo poskrbeli za sceno in veselo vzdušje. Animatorski team aktualne plesne šole bo vse plesa željne obiskovalce naučil osnovnih korakov ob zvokih salse in tanga.

Čez dan bosta potekali lutkovna in likovna delavnica. Tisti bolj spretni pa se bodo lahko pod vodstvom cirkuškega zavoda Bufeto pomerili v hoji na hoduljah in žongljanju in še čem.

Odlično Društvo Ane Monro se bo predstavilo s svojima uličnima predstavama – ena bo zagotovo v izvedbi uličnega gledališča iz tujine, ki bo nastopala v Ljubljani in Mariboru v okviru festivala Ana Desetnica.

Na odru vam bodo tolkalci Glasbene Šole Grosuplje pokazali, kakšna glasba se lahko ustvari samo z bobni. Big Band Grosuplje bo v živo spremljal plesne korake obiskovalcev, zvečer pa se mu bosta na odru pridružili priznani slovenski pevki Elda Viler in Alenka Godec.

Festival bodo popestrili še Mini teater, živi kip, ulični prodajalci sladoleda in člani gledaliških ansamblov Zveze kulturnih društev Grosuplje. Če pevcem naših vokalnih zasedb ne bo zmanjkalo glasu – imajo prav veliko nastopov te dni – se nam bodo pridružili tudi oni.

S tem festivalom, ki naj bi postal tradicionalen, želimo pokazati, kaj vse se je v letošnji sezoni dogajalo na kulturnem in družabnem področju v občini Grosuplje; kdo smo tisti, ki nam ni vseeno, kako preživite svoj prosti čas. Združili se bomo v festivalskem dnevu, da pričaramo mestni vrvež na ulice in da vas končno prepričamo, da se da v Grosupljem početi še kaj več, ne samo spati.

Udeležba je obvezna za vse ta male in ta velike Grosupeljčane!

Info ZKD Grosuplje

Otroška filmska in video delavnica - PIRAN, 26. – 29. junij 2007

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti KUD Marnie film, Ljubljana

V Piranu pripravljamo od 26. do 29. junija 2007 OTROŠKO FILMSKO DELAVNICO, ki je namenjena otrokom od 12. – 16. let.

V delavnici, ki jo bosta vodila mentor CIRIL MURNIK in montažer MIHA PEČE, bomo obdelali vse faze filmskega ustvarjanja (priprava, scenarij, režija, video kamera, računalniška video montaža) in po predloženih in izbranih scenarijih posneli kratke igrane, dokumentarne ali animirane filme!

Vsi udeleženci morajo poslati ob prijavi tudi zgodbo, scenarij, ali idejo filma, ki ga želijo posneti na delavnici!

Poslane zgodbe bomo ocenili in izbrali najprimernejše!

Kotizacija za delavnico je 60 EUR (z vključenim DDV); vanjo je vključeno tudi bivanje v Piranu in prehrana!

Če se ob otroku udeležuje delavnice tudi mentor, si vse stroške krije sam! Kotizacija za mentorje je 100 EUR, DDV ni vključen v ceno!

Izpolnjene prijavnice in kratke zgodbe pošljite najkasneje **do 11. junija 2007 na naslov:** Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Ljubljana, Štefanova 5! www.jskd.si, tel. 01 24 10 521

ŠTEVILO MEST NA DELAVNICI JE OMEJENO, ZATO POHITITE S PRIJAVAMI!

Peter Milovanovič Jarh, samostojni svetovalec za filmsko dejavnost

Povabljeni na gledališče, glasbo, film in delavnice v Kulturni dom Grosuplje v juniju 2007

nedelja, 27. 5. 2007, ob 15.30 uri, vhod v jamo ob 15. uri - Županova jama, Turistično in okoljsko društvo Grosuplje, ZKD Grosuplje

KONCERT V ŽUPANOVI JAMI; izvajalci programa ljudski pevci »Kranjski furmani«, pevska skupina Zčlen Ponova vas, KD Šentjurski oktet; **za izven**

četrtek, 31. 5. 2007 ob 19-.:30 uri, Gledališče Koper in ZKD Grosuplje

Tennessee Williams, v prev. Zdravka Duše: TRAMVAJ POŽELENJE, drama; režija: Boris Cavazza; igrajo: Nataša Matjašec, Mojca Fatur, Sebastijan Cavazza, Gregor Zorc in Brane Grubar; **za izven**

KINO - petek, 1. 6. 2007 ob 20-.:00, ZKD Grosuplje;

ZASTAVE NAŠIH OČETOV, vojni film

četrtek, 7. 6. 2007 ob 19-.:30 uri, KD Pesem in ZKD Grosuplje

Vokalni koncert: JUGO NOSTALGIJA, zborovodja . Jernej Kralj, MoPZ Corona, KD Pesem; **za izven**

KINO - petek, 8. 6. 2007 ob 20-.:00, ZKD Grosuplje;

DOBRI PASTIR, akcijski krimi film

četrtek, 14. 6. 2007, ob 19-.:30 uri, ZKD Grosuplje

Cikel Večeri s slovenskimi umetniki: Nastop študentov katedre za komorno igro (mentor Tomaž Lorenz): 1. del koncerta - **Trio (flavta, violina in kitara)**; program: **Sonate za trio** - Georg Philipp Telemann (1681-1767), Primož Ramovš (1921-1999) in Joseph Kreutzer (1778-1832), 2. del koncerta: **Godalni kvartet**; program: Saša Šantel (1883-1945): 1. godalni kvartet v d-molu; **za izven**

KINO - petek, 15. 6. 2007 ob 20-.:00, ZKD Grosuplje;

BEANOVE POČITNICE, komedija

sreda, 20. 6. 2007 ob 18. uri, Občina Grosuplje in ZKD Grosuplje

Kulturna prireditev: OBČINSKI PRAZNIK s slavnostno sejo; program oblikujejo: MoPZ Grosuplje, ŽePZ Lastovke, ... **za izven**

KINO - četrtek, 21. 6. 2007 ob 18-.:00, ZKD Grosuplje;

SPOZNANJE ROBINSONOVE, animirana otroška komedija

KINO - petek, 22. 6. 2007; Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje;

STRELEC, akcijski film

nedelja, 24. 6. 2007 ob 22. uri, KD Biser in ZKD Grosuplje; na Admičevem trgu pod lipo

Koncert domovinskih pesmi: PREDPRAZNIČNI VEČER; vokalne zasedbe ZKD Grosuplje

četrtek, 28. 6. 2007 od 11. do 23. ure, ZKD Grosuplje;

Kolodvorska ulica

Utrinek ulice - program oblikujejo: **Zavod Bufeto, modelarji OŠ Brinje, likovni krožek OŠ Louisa Adamiča, Mini Teater Ljubljana, Društvo Ane Monro, KD Big Band Grosuplje z gostjama Alenko Godec in Eldo Viler**, člani ZKD Grosuplje ter publika; **za izven**

KINO petek, 29. 6. 2007 ob 20.00, ZKD Grosuplje;

SPIDERMAN 3, akcijski film

* Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa

Rezervacija vstopnic: **ZKD Grosuplje, Adamičeva 16, 1290 Grosuplje,**

INFO: 01/786 40 28; Predprodaja vstopnic uro pred predstavo.

Sredino dopoldne v Grosupljem - ULICE OTROKOM!?

V »parku« pred železniško postajo. Otročki iz VVZ KEKEC, jaslični oddelek, so želeli ob fontani pozdraviti svoje domače. Prav škoda je, da okolica ni malo bolj simpatična, malo bolj »turistično dodelana«, da odsluženo ni odstranjeno, da »park« še zdaleč ni park, da... Malo višje po drevoredu je bil to sončno dopoldne naslednji »živ-žav«. Pred bivšo občinsko stavbo se je nabralo ogromno rumenih rutic in tudi šolarjev, ki so že brez rutice. Igrali so se razne igre, risali so po asfaltu, skratka, toliko veselja in uživanja je bilo prav prijetno videti, slišati in čuti.

Marjan Trobec

Območna revija odraslih zborov in skupin je bila dinamična in zanimiva.

Tudi letos je Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica organiziral Območno revijo odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin. V dveh večerih, v Šentvidu pri Stični ter v Vidmu-Dobrepolju, se je na odru zvrstilo kar 20 zasedb. Regijskega tekmovanja septembra v Ribnici in novembra v Zagorju pa se bodo lahko udeležile le tiste skupine, ki jih bosta predlagala strokovna spremljevalca obeh revij. Rezultati bodo znani približno 14 dni po območni reviji.

Na žalost je revijo spremljala le maloštevilna publika. To je uvodoma ugotovil tudi župan Jernej Lampret, ki je zato toliko bolj vzpodbudil pevce k dobremu petju in veselemu razpoloženju. Obrnil se je tudi h gospodu Gregorju Klančiču, katerega budno uho je petje ocenjevalo, z željo, da pri svojem delu ne bi bil prestrog.

Otvoritev nastopov pevcev iz naše občine je pripadla **Ženskemu pevskemu zboru Magdalena**. Osemnajst pevk nas je pod taktirko zborovodje Emila Adamiča popeljalo v Tamar, saj »na svetu si lepšega res ne želim« ter nam občuteno »nabralo« šopek narodnih. **Ženski pevski zbor Biser** ima precej krajšo tradicijo. Trenutno šteje sedemnajst pevk. Zasedba se je od začetka skupne poti, to je od oktobra 2002, že podvojila. Čeprav je zbor amaterski, želijo pevke skupaj z umetniško vodjo Apolonijo Štrubelj gojiti čim bolj profesionalen odnos do petja. To se je pokazalo tudi ob nastopu na reviji. Tudi tokrat smo lahko občudovali zagnanost grosupeljskih upokojenk, ki v

PRVA SLIKA NA VRHU LEVO:

ŽPZ Biser: zbor deluje od oktobra 2002.

DRUGA SLIKA:

ŽPZ Lastovke: pevke so rade vesele.

TRETJA SLIKA:

MPZ Corona: tudi tokrat so zapeli ubrano in z občutkom.

SLIKA SPODAJ DESNO:

MPZ Grosuplje: skupaj so prehodili dolgo pot.

Od dvajsetih zborov, ki so sodelovali na Območni reviji odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin, jih je bilo kar osem iz občine Grosuplje. Vsak po svoje so odlično zastopali barve naše občine. Kateri od njih se bodo uvrstili na regijsko tekmovanje, bo znano čez 14 dni.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

okviru **Ženskega pevskega zbora Lastovke** prepevajo že deveto leto. Sedemnajstim pevkam, ki jih vodi Mojca Intihar, pevske vaje pomenijo delo in sprostitiv. Tokrat so ponosno zapele o prelepi Sloveniji ter »Oj, lepo je res na deželi...«.

Mešani **Oktet Polica** se je predstavil s poskočnima Bratci veseli vsi in Žabe. Izkušeni pevci se tudi v maloštevilni zasedbi dobro znajdejo. **Moški pevski zbor KD Šmarje - Sap** je pod energičnim vodstvom zborovodkinje Mojce Zajc Jevnikar dinamično izvedel belokranjsko ljudsko Igraj kolce. Nastop so zaključili s pesmijo Na Vipavskem, ki so jo domiselno zaokrožili z večjim številom solističnih in govornih vložkov. Sledila je še ena moška zasedba in sicer **Moški pevski zbor Grosuplje** z zborovodjem Primožem Cedilnikom na čelu. Zbor šteje trinajst vestnih pevcev, ki skupaj ustvarjajo že častitljivih 45 let. Na reviji so med drugim odlično zapele »oj majol majolčica, sladka moja ljubica...«.

Pevci **Moškega pevskega zbora Corona** so tudi tokrat zapele ubrano in z občutkom. Vokalna zasedba z zborovodjem Jernejem Kraljem šteje 12 zagnanih pevcev. Od začetka delovanja, ki sega v leto 1989, so leta 2004 prejeli srebrno ter leta 2006 bronasto priznanje na tekmovanju odraslih pevskih zborov osrednje slovenske regije v kategoriji moških zborov. Ponosni so tudi na samostojno CD ploščo, ki so jo izdali decembra 2005. Zadnja med grosupeljskimi zasedbami je nastopila **Moška pevška skupina »Zelen«**, ki nadaljuje tradicijo Šentjurskega okteta. Fantje so pod zborovodstvom Vladimirja Brleka dobro zapele.

PRVA SLIKA NA VRHU DESNO:

MPZ KD Šmarje-Sap: so pripravljene na nastop.

DRUGA SLIKA:

Mešani oktet Polica: vodi jih umetniški vodja Emil Kovačec.

TRETTJA SLIKA:

ŽPZ Magdalena: V Tamar, v daljavi mi kliče odmev...

SLIKA SPODAJ DESNO:

Moška pevška skupina Zelen iz Ponove vasi.

Antikvariat knjig v Grosupljem? Zakaj pa ne!

Knjiga je okno v svet in bližnjica do samega sebe.

Mesec april je posvečen knjigi, domači in svetovni, za mladino in za odrasle. Društvo slovenskih pisateljev je letos dvanajstič zapored organiziralo Slovenske dneve knjige - knjižni sejem z bogatim spremljevalnim programom na osrednjem prizorišču v ljubljanskem parku Zvezda med 23. in 27. aprilom.

Tudi na grosupeljski tržnici se je pojavila stojnica s knjigami in ob njej gospa Tanja Štibernik. Povedala je, da je ostala brez službe in iskala zaposlitev. Nekaj časa je pomagalav antikvarijatu v Ljubljani in bilo ji je všeč. Že od nekdaj ima rada knjige in tako se je odločila, da bo odkupovala in prodajala stare, rabljene knjige. Že sama ima bogato zalogo svojih knjig, pa tudi ljudje so se navadili, da ob pospravljanju ne mečejo knjig v kontejnerje, ampak jih prinesejo gospe Štibernikovi. Večinoma jih podarijo, samo da se jih rešijo. Po hišah je tudi razdelila obvestila, da zbira stare knjige in njena zbirka se veča.

Vendar podjetna gospa nima poslovnega prostora. Sedaj hrani vse knjige v svoji hiši, išče pa prodajalno na kateri od prometnih ulic v Grosupljem, zaenkrat še neuspešno.

Če ima kdo knjige, ki mu delajo napoto v hiši, naj jih ne meče stran, pokliče naj gospo Štibernikovo na telefon 041 462 972, ali jo poišče ob sobotah na grosupeljski tržnici, kjer je za dva meseca dobila svoj prostorček.

M.S.

»Kam so šli vsi Cigani?«

V prodaji nova CD plošča navihanega dueta KORADO & BRENDI z naslovom Kam so šli vsi Cigani? Na njej se nahajajo še pesmi: Katarina, Micika moja (oz. Sindikalni izlet), Ti pa ne veš, Najlepša pesem, Skok čez plot, Valentino, S čim sem zaslužil si to, Julija, Jaz pojem v dežju.

Dolgo pričakovana plošča Kam so šli vsi Cigani je že na trgovskih policah. Korado in Brendi sta po nekaj letih ločenega glasbenega udejstvovanja spet ustvarila nov izdelek. Duet, ki je znan sicer po lahkini in na trenutke skoraj banalnih pesmicah, se skoraj vedno s kakšno skladbo na plošči dotakne tudi resnejše teme. Res da na izredno šaljiv način, ampak vseeno opozori na dogajanje v družbi.

To pot je to ciganska tematika. Tako sta v času največjega medijskega ropota posnela pesem Kam so šli vsi Cigani, ki je bila nekakšen odgovor Ciganov (Romov) na vse tisto, kar se je dogajalo z njimi. S to pesmijo sta vzbudila veliko pozornost v slovenskem prostoru in ponovno razdelila mnenja za in proti, kar je spet povzročilo, da so ju določeni mediji čisto ignorirali. Glede na to, da sta tega vajena, sta vedela, da je pred vrati znova uspešna plošča. In sedaj je tu.

Na plošči je devet novih avtorskih pesmi, pod katere je v celoti podpisan Branko Jovanovič Vunjak in na katere stavi ta šaljivi pevski duet. Na plošči pa se nahaja tudi priredba z naslovom Jaz pojem v dežju

(priredba znane skladbe (I am singing in the rain - izvedba Gene Kelly), ki jo Brendi v solo izvedbi zelo rad zapoje tudi na raznih prireditvah in mu je zelo ljuba.

Za naslovno skladbo (z nove CD plošče - Kam so šli vsi Cigani) sta Korado in Brendi posnela tudi VIDEOSPOT, ki je bil posnet v ciganskem naselju Smrekec v Grosupljem. Snemanje pa je potekalo v prijetnem in veselem ozračju. Ob tej priliki se je Brendi oblekel v Cigana in za čas snemanja postal celo njihov. Bilo je veliko smeha in zabave, saj se je med snemanjem na različne načine obračal tudi odojek, ki je na svoj način popestril in začini ta video-spot.

Kaj več o projektu in drugih dogajanjih v zvezi z njunim glasbenim delovanjem in še o čem... pa vam bo Brendi z veseljem povedal, če ga pokličete na telefon gsm: 041-614-503 ali mu pišete na elektronski naslov založbe Mandarina

(zalozba@mandarina.si).

Mandarina d.o.o.
Produkcija in založništvo,
Trdinova cesta 14, 1293 Šmarje - Sap

1.	Kam so šli vsi Cigani	3,19
2.	Katarina	3,10
3.	Micika moja (sindikalni izlet)	2,47
4.	Skok čez plot	2,17
5.	Valentino	3,07
6.	S čim sem zaslužil si to	3,13
7.	Ti pa ne veš	3,25
8.	Najlepša pesem	3,05
9.	Jaz pojem v dežju (I am singing in the rain)	2,42
10.	Julija	4,04

Glavni in odgovorni urednik: Branko J. Vunjak
 Produkcija: Mandarina - april 2007
 Kontakt: Mandarina d.o.o.
 Trdinova c.14, 1293, Šmarje-Sap
 Tel/fax: 01/7804-256
 gsm: 041-604-468
 Email: zalozba@mandarina.si
 Kontakt za nastope: Brendi-
 gsm: 041-614-503

CDM 193
 MANDARINA
 disc
 DIGITAL AUDIO
 SAZAS

3 831006 204874

Ansambel Šrangarji

Šrangarji so si nadeli ime po slovenskem ljudskem običaju, ki ne sme manjkati na začetku vsake prave slovenske ohceti - na ohceti tudi veliko igrajo. Za Šrangarje je značilno, da sami ustvarjajo glasbo in pišejo besedila. Zdaj štirje fantje, ki izvirajo iz treh različnih narodnosti, živahno urežejo slovensko narodnozabavno glasbo, njihove narodne korenine pa tej glasbi dajo še dodaten zven.

Jože Miklič

Kadar se na radijskih postajah oglasi pesem **Ljubi moj**, mnogi vedo, da gre za sorazmerno mlad ansambel. To so Šrangarji, ki ga sestavljajo štirje člani. Fantje prihajajo iz okolice Ljubljane in so na narodni sceni od leta 2002.

Na začetku so bili trije člani: **Jaka Kastelic** (harmonika - zdaj živi v Šmarju - Sapu, odraščal pa je v Leskovcu nad Višnjo Goro), **Damjan Žibert** (kitara, klaviature) ter pevka **Helena Krmeč**. Pevka je nato odstopila, ansamblu pa sta se pridružila **Imre Farkaš** (bas) in **Tomi Farkaš** (bariton). Oba pa sta po narodnosti Madžara in izvrstna glasbenika, ki zelo dobro obvladata slovensko narodnozabavno glasbo.

So uspešen ansambel, ki je prejel kar nekaj nagrad: leta 2003 v **Števerjanu** kot najboljši debitantski ansambel med 32 ansambli, istega leta je na **Koroškem festivalu** prejel prvo nagrado strokovne žirije za najbolj hudomušno pesem in nato prav tako na Koroškem festivalu leta 2004 drugo nagrado strokovne žirije in še bi lahko naštevali.

Šrangarji, kot samo ime največ pove, igrajo na porokah pa tudi na drugih slavnih, kot so rojstni dnevi, ne manjka jih pa tudi na veselicah. Prebivalci Grosupljskega in okolice pa se bodo Šrangarjev spomnili po odmevnih igranjih na veselicah in drugih prireditvah, kot na primer: **na gasilski veselici na Gatini, v Šmarju - Sapu ob razglasitvi Najgasilca leta 2005, pa na Novoletnem plesu Rokometnega kluba Grosuplje istega leta, lansko leto so igrali na turistični prireditvi na Magdalenski gori** in še na več drugih prireditvah. Lansko leto so bili tudi **zmagovalci Viže meseca avgusta na Radiu Zeleni val**, letos pa so s skladbo **Cvet deklet** prav tako na Zelenem valu prevzeli **Vižo meseca že marca**. Lahko pa jih vidite tudi na televizijskih zaslonih ter na raznih velikih koncertih in prireditvah, kjer jih lahko slišite tudi v živo.

Letos so izdali prvi CD, na katerem lahko slišite poleg najbolj odmevne pesmi **Ljubi moj** še 10 drugih skladb, ki so prav prijetne za poslušanje - lahko ga dobite pri njih osebno ali pa prek njihove spletne strani www.srangarji.cjb.com. K temu pa dodajmo še, da Šrangarji že pripravljajo svoj drugi CD, za katerega upajo, da bo kmalu izšel.

Kresovanje pod Boštanjem

Tudi letos so na Grajskem vrtu Boštanj v organizaciji radia Zeleni val pripravili kresovanje.

Posebnost letošnjega kresovanja pa je bil velik mešalnik za koktejle, ki ga je izdelalo podjetje Kogast. V njem so to pot zmešali kar 400 litrov omamne pijače.

Za požarno varnost so poskrbeli žalski gasilci z avtocisterno, v kateri imajo poleg priročnih sredstev za gašenje tudi vodo in nekaj gasilnikov.

Za zabavo pa je poskrbel Ansambel bratov Poljanšek.

Vpis mladih v program ekonomski tehnik in trgovec

V zadnjem času vse srednje strokovne in poklicne šole v Sloveniji beležimo zmanjšan vpis dijakov v program ekonomski tehnik in trgovec. Menim, da je delno k temu pripomoglo zelo aktivno in učinkovito obveščanje javnosti, da je teh poklicev preveč in da za ekonomske tehnike in diplomante ekonomskih fakultet ni več zaposlitev. Kakor tudi v zadnjem času vse intenzivnejše poudarjanje, da je bila izobraževalna politika v preteklosti neustrezna ravno zaradi premajhnega vzpodbujanja mladih za šolanje in študij na tehničnih šolah in fakultetah. Nekaj resnice je gotovo v tem. Nikakor pa, po mojem mnenju, situacija ni tako drastična, kot jo želijo prikazati.

Mira Mikec, univ. dipl. ekon.

Nesporno je, da nam manjka nekaterih poklicev: medicinskih sester, informatikov, zdravnikov ter tehnikov in inženirjev različnih tehničnih poklicev.

Izbira srednješolskega, višješolskega ter visokošolskega izobraževanja je svobodna odločitev vsakega posameznika in je poleg možnosti za zaposlitev, ki je pri tej odločitvi še kako pomembna, odvisna tudi od sposobnosti mladega človeka. Dejstvo je, da ima veliko mladih precej težav v šoli ravno pri matematiki in kako naj torej od njih zahtevamo vključevanje v izobraževanje tehničnih ved, ki slonijo ravno na matematičnem razmišljanju?!

Tako tudi letošnji vpis na tehnične fakultete ni bistveno večji od dosedanjega.

Ob vsakotedenskem pregledu torkove priloge *Potreb po delavcih* v časopisu *Delo* ne opazim zmanjšane zanimanja po ekonomskih tehnikih. Nasprotno. Povpraševanje po tem poklicu je večje kot povpraševanje po vseh ostalih tehnikih.

Res pa je, da se je za prvo zaposlitev potrebno bolj potruditi kot včasih in da je potrebno kar nekaj časa, da jo tudi dobiš. To pa zato, ker delodajalci sploh ne zaposlujejo več mladih

delavcev, ki so brez izkušenj. Pripravniki so zanje nepotreben »strošek«, saj ob dokaj učinkovitem trgu delavne sile in veliki fluktuaciji ni problem dobiti izkušenega delavca.

Glede na vsebino programa ekonomski tehnik me čudi, da je temu tako. Že pred leti je bilo namreč v ta program vneseno veliko novosti, ki dijaku približujejo delo v podjetju. Poudarjena je bila povezava teorije s prakso, interdisciplinarnost in projektno delo. Dijaki imajo precej ur namenjenih praktičnemu izobraževanju v smislu oblikovanja besedil, učnega podjetja in projektne dela, kjer se naučijo vse poslovne funkcije, ki so v podjetju pomembne: timsko delovati, skupinsko reševati probleme; pa tudi oblikovanje poslovnih načrtov, ki so še kako pomembni pri samozaposlitvi in pri nadaljevanju šolanja.

Če šola sodeluje v mednarodnem projektu Leonardo, je dijakom omogočeno opravljanje take prakse tudi v tujini. Poleg tega lahko dijaki sodelujejo v številnih medpredmetnih, mednarodnih projektih (projekt e-twinning, projekt Youth...), kar je dobrodošla izkušnja tudi pri iskanju prve zaposlitve.

Dijaka v programu ekonomski tehnik torej dobro pripravimo na učinkovito delo v podjetju, mu nudimo možnost izobraževanja na področju samozaposlitve, hkrati pa pridobi dovolj strokovnega znanja in samodiscipline za nadaljevanje šolanja na različnih višjih in visokih šolah, ki ni nujno, da so ravno ekonomsko usmerjene.

Že v prihodnjem letu pa bo program ekonomskega tehnika ponovno povsem spremenjen. Vsebine, ki se bodo poučevale v tem programu, bo v velikem obsegu določilo prav gospodarstvo, še več bo praktičnega dela, skupinskih aktivnosti in interdisciplinarnosti.

Enaka sprememba velja tudi za program trgovec. Potrebe po tem poklicu so vsako leto v porastu, trgovci pa imajo po končanem triletnem izobraževanju možnost nadaljevati šolanje v programu ekonomski tehnik. Moja razmišljanja o poklicu ekonomski tehnik tako veljajo tudi za poklic trgovec.

Menim, da torej mladi ne bi smeli čutili nikakršnega strahu in preprek pri odločitvi o šolanju v programu ekonomski tehnik in trgovec.

53. generacija SŠ Josipa Jurčiča 26.4.2007 zasedla Gospodarsko razstavišče v Ljubljani

Četrtek, 26. 4. 2007 – od 19. ure dalje, je bilo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani moč opaziti veliko koncentracijo dijakov zaključnih letnikov Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. To ugotovitev lahko utemeljimo z dejstvom, da se je tega dne odvijal maturantski ples.

Tega dne so se že navsezgodaj pričele še zadnje priprave na ta pomembni dogodek. Izbrani frizerji, manikerji, stilisti in maskerji so imeli ta dan polne roke dela. Ob pol osmih smo se začeli zbirati na Gospodarskem razstavišču, kjer je bila glavna dvorana primerno slavnostno okrašena posebej za nas – 53. generacijo SŠ Josipa Jurčiča. Še zadnji popravki na oblekah in make-upu in predstava se je začela. Laserski šov in plesne točke, ki so jih pripravili

plesalci plesne šole Urška, so nas popeljali v čudovit večer. Naj se na tem mestu zahvalimo predstavniku plesne šole, ki je organizirala celoten maturantski ples, njeni plesni učitelji pa so poskrbeli, da smo otvoritveni valček in slavnostno četvorko odplesali kot pravi profesionalci. V nadaljevanju so se zvrstili nagovori predstavnikov maturantov, Špele Linec in Grege Kašiča, govor predstavnice staršev ge. Betke Linec in govor našega »vrhovnega poveljnika« ravnatelja g. Milana Jevnikarja. Prav vsi pa smo komaj čakali glavni del – večerjo. Vendar pa vemo, da maturantski ples ni maturantski ples, če na njem ne slišimo dijaške himne Gaudeamus. Mešani pevski zbor naše šole si je za večglasno petje gotovo zaslužil najmanj prvo mesto na tekmovanju v zborovskem petju. Plesišče je

otvoril ravnatelj s svojo soplesalko Leo Prosen. Sledila sta plesa, na katera so čakali vsi starši, ples maturantk z očeti in maturantov z mamami. Razredi smo se predstavili, posneli generacijsko fotografijo in ob polnoči zaplesali slavnostno maturantsko četvorko. Deležni pa smo bili tudi torte – bila je sadna, čokoladna, lešnikova,... vseh vrst in okusov. Še nekaj smešnic in vmesnega programa voditelj Katarine Čas ter Lada Bizovičarja in ura se je počasi približevala poldrugi uri zjutraj. Sledil je after party in ples do jutranjih ur. Sicer pa je naš večer ovekovečen na mnogih fotografijah, ki si jih lahko ogledate na spletni strani www.urska.si, za pokušino pa si oglejte »eno generacijsko«.

Špela Brajer, maturantka SŠ Josipa Jurčiča

Živeti à la française štiri dni

28. marca se je začelo potovanje - ekskurzija v Francijo. Tja nas je dolge ure vozil avtobus in nam prvo noč nikakor ni dal spati. A zjutraj smo bili že na francoskih tleh, v Provansi, v Aix-en-Provence, v mestu vodnjakov in zgodovinskih palač.

Freja Kladnik, 3.b, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Sončno vreme, nasmejani ljudje in mestni vrvež po ulicah so nas že takoj očarali, naša vodička pa nam je ves čas pripovedovala zanimivosti. Francozi so zelo ponosni ljudje, ampak izredno šarmantni in prijazni, slabi v znanju tujih jezikov in veliki gurmani. Vse to se je izkazalo za resnično. Na vsakem koraku smo lahko opazili ostanke iz zgodovine, tipične francoske stvari (kot so kavarnice, francoske štruce, majhne tržnice...) in poslušali živahno francosko govorico.

Francosko življenje se je zares začelo. Ogledali smo si številna mesta in vasice, polne drobnih trgovinic, cerkva, zgodovinskih legend ali pa mostov še iz rimskih časov in zelo zanimivih gradov ter palač. Eden od gradov je dobesedno izgledal, kot bi ga narisali kar sami, presenetil pa nas je še pravi žabji koncert v soncu. Provansa se nam je morda vtisnila v spomin kot zelo barvita in dišeča dežela, ki je zaradi svojih posebnosti privabljala številne umetnike,

kot sta tudi slikarja Paul Cézanne in Van Gogh. Narava tukaj je polna rož, zelišč, oljk in vetrov. Dva dni smo spali v hotelu v Arlesu, ki nas je navdušil. Ne le ambient, tudi super francoska hrana. Tretje dopoldne pa smo se odpravili na vožnjo skozi francoski nacionalni park Camargue, kjer smo lahko videli črne kamarške bike, bele konje in več različnih ptic, npr. roza plamenice. Ogled je potekal tudi z ladjico. Camargua je pravo mokrišče, pritok male Rone, po katerem smo se peljali, pa se nam je zdel kot vsaj velikansko jezero, če ne sprva celo kot morje. A na našem potovanju nam je nagajalo vreme - najprej ob prihodu nas je razveselilo sonce, potem pa se je velikokrat pojavil dež, ki nam kljub temu ni vzel volje do raziskovanja novih krajev. Po začetni 12-urni nočni vožnji do same Francije nas celodnevna med posameznimi mesteci ni prav nič motila. Vsak trenutek potovanja pa je dodal še kakšen nov vtis. V Arlesu je še zdaj znamenit rimski teater, v Avignonu Avignonski most (Le Pont d'Avignon), v vasici Les Saintes Maries-de-la-Mer pa cigani, ki častijo sveto Saro. Peljali smo se tudi po prestižni Azurni obali in razlika s Provanso je bila očitna. Preprosta mesteca so zamenjala monderna mesta z visokimi stavbami in odprl se nam je pogled na Azurno morje. Iz srca Provanse smo tako prišli v biser Azurne obale, kot pravijo mestu Nica. Prestiž se je kazal na vsakem koraku, peljali smo se mimo zelo dragih hotelov in letališča, ki je drugo največje v Franciji. Načrte s sobotno tržnico nam je spet malo pokvaril dež, a vseeno smo se sprehodili po mestu. Hotel, v katerem smo prenočili tokrat, nas je malo manj navdušil. Bil je že star, a vendar prav v centru Nice. Cvetlična tržnica je tudi kljub dežju delovala prijazno in ponosno in kava ter rogljički so bili okusni tako kot v vsakem kotičku Francije. Zadnji dan, v nedeljo, nas je pot vodila tudi v idilično vasico na pečini z imenom Eze, kjer smo se naužili vonjav čudovitih francoskih parfumov. Nato smo se odpravili še v monaško kneževino. Spet neverjetno razkošje na sicer majhnem ozemlju, polnem modernejših stavb, in duh monaške knežje družine. Oceanografski muzej se nam je posebej z akvarijem zdel zelo zanimiv, saj so tukaj ribe vseh vrst, raki, hobotnice pa tudi simpatični morski konjički. Žal je bila to naša zadnja destinacija in čakala nas je vrnitev domov. Nenadno, kot vedno taka ekskurzija, je bilo vse za nami, ostali pa so nam živi spomini. Čudovite pokrajine in drobne stvari, poteze, ki kažejo človečnost in seveda tisto »nekaj novega« so vsekakor stvari, ki smo jih doživeli.

Francija je dežela, ki je vse to in še mnogo več. Očara pa te vedno znova in znova.

53. generacija SŠ Josipa Jurčiča

Zapiski z roba

– 24. del

Zaposlitev na Urbanističnem inštitutu

V Grosupeljskih odmevih sem v decembrski številki lansko leto med drugim pisal tudi o mojem burnem odhodu z delavnega mesta koncem leta 1987 v SCT-ju. Kakorkoli se je to že slišalo, pa niti ni bilo tako hudo. Zame je bila pravzaprav to le zares dobra rešitev, ki je trajala skoraj deset let in v kateri sem lahko uresničil celo vrsto svojih znanj in interesov. Bilo je takole: Še istega dne, ko sem se na gradbišču znašel v nezavidljivem primežu vodje in pomočnika gradbiščarja, odgovornega projektanta ter nadzornega organa, ki so do tedaj zelo malomarno opravljali svoje delo in so želeli vso krivdo nastalih napak na gradbišču, tudi predhodnih, ko me še sploh ni bilo na gradbišču, zvaliti name, sem vse skupaj zabrisal po tleh in že čez kakšno uro odšel najprej na »borzo dela«, kjer sem našel oglas, ki ga je med drugimi objavil Urbanistični inštitut. Usedel sem se v svojega rdečega »juga« in se odpeljal s Parmove na Jamovo ulico, kjer me je tajnica usmerila kar k direktorju Jožetu Deklevi, le-ta pa mi je že kmalu po začetku dejal, da sem zanje s svojim znanjem še boljša rešitev, kot so pričakovali z razpisom. Zato sem jih naprosil za list papirja in kar tam napisal prošnjo, jo oddal tajnici, v naslednjih dneh sem prinesel še kopijo svojih dokumentov, že čez en teden pa sem opravil nekaj testnih preizkusov in se 2. decembra 1987 nato tudi zaposlil. Med tem časom sem izkoristil nekaj dni dopusta.

Po nekaj mesecih sem na inštitutu napredoval kot strokovni sodelavec, po treh letih pa sem prišel celo na mesto asistenta (za katerega bi moral imeti vsaj višjo, če ne visoko izobrazbo) in ga nato uspešno obdržal še nekaj let po osamosvojitvi. Pri svojem delu sem zbiral različne geodetske, prostorske, gradbene in druge infrastrukturne podatke na različnih koncih Slovenije (nekdanje občine Črnomelj, Grosuplje, Jesenice, Kamnik, Koper, Kranj, Krško, Logatec, Maribor, Piran, Škofja Loka, Trebnje, Tržič in še nekaj drugih občin), jih obdeloval ter na koncu tudi interpretiral v raznih kartografskih in pisnih oblikah v različnih prostorskih in razvojnih nalogah: največ pri geografih dr. Lojzetu Gosarju, Pavletu Mihevcu in Sandiju Jakošu, pa tudi pri arhitektih Katji Repič-Vogelnik, Mojmirju Slačku, Ilki Čerpes in Mladenu Treppu. Nekaj pa sem sodeloval tudi v projektih, ki jih je inštitut pridobil v bivši Jugoslaviji, na primer Titograd in Pančevo.

Med pomembnejše svoje naloge pa vsekakor lahko prištejem enega od prvih digitalno izdelanih prostorskih planov v Sloveniji s

pomočjo računalniških programov ACAD-a in ARC-INFO, ki smo ga s Pavletom Mihevcem kot vodjem ter s sodelovanjem informatika in geometra Danijela Boldina naredili za občino Logatec. Na tej osnovi sva z Danijelom naredila tudi digitalni topografski ključ za legende, ki ga v osnovi še vedno, kljub digitalnim novostim v zadnjih desetih letih, večina izdelovalcev urbanističnih načrtov tudi uporablja. Med večjimi naročniki teh nalog je bilo Ministrstvo za okolje in prostor oziroma Zavod za prostorsko planiranje, ki ga je od leta 1992 vodil Grosupeljčan Jože Novak - to je prav tisti Jože, ki je bil prej na Občini Grosuplje in s katerim sva se poznala že vse od fantovskih let.

Prav tako je bilo zelo zanimivo sodelovanje v skupini za izdelavo strokovnih podlag pri oblikovanju novih občin v Republiki Sloveniji. Skupino so vodili mag. (med tem je tudi doktoriral) Stane Vlaj iz strokovnih služb Državnega zbora, s strokovnimi idejami pa sta ga vodila geografa dr. Igor Vrišer in dr. Lojze Gosar. Pri tem projektu sem se pretežno ukvarjal z digitalnimi kartografskimi rešitvami. V tej nalogi smo predvideli tudi regionalizacijo Slovenije, ki pa se še od danes ni zgodila, a so tudi novi »politični pogovori« v zvezi s to problematiko precej naslonjeni na naše takratne ugotovitve. V dokaj lepem spominu mi je ostala tudi večina delavcev »skupnih služb« na inštitutu.

Nenazadnje se vse te moje navedbe še vedno lahko preverijo v bibliografijah oziroma COBISS-u, ki pa so jih večinoma na inštitutu v zvezi s 76 deli zapisali šele, ko sem odšel iz inštituta. Zakaj so tako naredili, pa najbrž ni treba posebej razlagati.

Zakaj se ni gradila »partizanska magistrala«?

14. septembra 1988 smo v mlačevski krajevni skupnosti izvedeli, da želi Krajevna skupnost Račna delati državno cesto mimo prioriteta državnega programa, ki ga je imela narejenega Republiška uprava za ceste in na katerega se je vseskozi sklicevala tudi občina Grosuplje. Ljudem v mlačevski in žalski krajevni skupnosti (še posebej z Lobčka in Plešivice) pa so že močno presedale obljube z vrhov, zato smo se kar nenapovedano pojavili na sestanku v prostorih občinskega izvršnega sveta na občini, na katerega je bil vabljen le predsednik sveta KS Mlačevo Polde Kadunc. Ker je poznal naše želje in potrebe, me je obvestil, da bi bilo dobro, če bi šel z njim na ta sestanek. Hitro sem raztrobil okrog in na sestaneke povabil še blagajničarko v KS Valči Vehovec, ki živi prav ob tej cesti.

Že 18. septembra smo se nato sestali tudi v gasilskem domu v Zagradcu na hitro

imenovali iniciativni gradbeni odbor. Naloga odbora pa je bila, da pri-tiska na vodstvo krajevne skupnosti, občino in republiko. Kljub stoddstotnim občinskim zagotovitvam pa cesta ne bi bila prenovljena in poasfaltirana. Še več: Že čez dober teden sem dobil od Jožeta Novaka (predsednik takratnega občinskega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora) ustno informacijo, da je gradnja te ceste prestavljena. Zaradi tega sem 30. septembra 1988 dodatno sklical masovni sestanek vaščanov (lahko bi rekli kar zbor krajanov) Lobčka, Plešivice in Zagradca, na katerem smo zavzeli ostra stališča. Zapisnik tega sestanka so prejeli predsednik Skupščine občine Grosuplje Ivan Ahlin, Jože Novak, Jože Mišigoj kot predsednik Skupščine krajevne skupnosti Mlačevo, sklepe pa smo v vednost oddali tudi Borutu Hrovatinu, predsedniku Skupščine krajevne skupnosti Žalna.

16. oktobra 1988 je Jože Mišigoj na tej osnovi napisal daljše pismo na Republiško skupnost za ceste. V njem je pojasnil, koliko si krajani prizadevamo, da bi cesta prišla na vrsto. 31. oktobra 1988 smo se ponovno dobili v gasilskem domu v Zagradcu, kjer smo gradbeni odbor razširili še na območje krajevne skupnosti Žalna.

6. decembra 1988 je Skupnost za ceste Slovenije odgovorila, da sredstva niso zadoščala za cesto od Plešivice do Luč. Že iz tega se je videlo, da se niso niti toliko trudili, da bi navedli pravi odsek ceste (do Plešivice in ne do Luč). Podpisani direktor Andrej Levičnik pa je na koncu dodal, da je bila to pot narejena le cesta čez čušperški klanec. Za odsek "partizanske magistrale" od Mlačevega pa do Krke pa je 20. julija 1988 njihov odbor sklenil, da se ta del ceste prestavi iz prvega na četrto prioriteto mesto od skupno petih predvidenih takih cest v Sloveniji. S tem so nam jasno povedali, da cesta še dolgo ne bo prenovljena, saj so po izkušnjah drugod tako cesto gradili tudi po pet ali več let. Na ta način so nam med vrsticami dali vedeti, da ob »partizanski magistrali« na našem koncu ni bilo veliko partizanov, kar je bilo konec koncev tudi res. Več takih znamenj pa je še slabi dve leti pred osamosvojitvijo kazalo, da smo drugorazredni državljani...

Cesta mimo Lobčka do Plešivice je bila narejena šele tik pred osamosvojitvijo. Nekateri pa so nam pozneje čez kakšno leto-dve iz zavisti pripominjali: »Vi že, ko ste imeli Janeza Janšo...!«, a Janez Janša je bil takrat zaprt in smo mnogi molili zanj, da bi mu bila njegova usoda bolj prijazna. Za gradnjo ceste od Velikega Mlačevega do Plešivice pa so kljub vsem težavam, morda tudi z nekaj našega znanja, iznajdljivosti ter tudi mojega sorodnika Staneta Menarta (zdaj že pokojnega), ki je bil zaposlen kot takratni nadzorni na republiški upravi za ceste (predhodnica DARS), vendarle uspeli prepričati pristojne na republiški ravni, ki so odločali o denarju za to cesto.

Jože Miklič, se (morda še) nadaljuje

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Prehrana psov – večno aktualna tema

V tujini so vse bolj glasni kritiki nekvalitetne tovarniško pripravljene hrane. Vse več boleznih, ki so se v preteklosti pojavljale le pri človeku, danes s spremembo prehrane pesti tudi domače ljubljence.

Mojca Sajovic

Zaradi hitrega načina življenja danes izbiramo najbolj enostavne in najmanj naporene poti tudi v prehranjevanju domačih ljubljencev. Za nekatere je priprava hrane za pse in mačke zamudno opravilo. Namesto kuhanja zato natrosijo v pasjo oziroma mačjo skledo tovarniško pripravljeno hrano, pridobljene urice pa rajši posvetijo opravi, v najboljšem primeru pa spreho, zabavi, in športu, kjer lahko sodeluje tudi družinski kosmatinec. V poplavi tovarniško pripravljene hrane se je neizkušenemu lastniku psa zelo težko odločiti za pravilen, uravnotežen in cenovno sprejemljiv način prehranjevanja svojega psa še posebno, ker je redko kateri od trgovcev, ki prodaja pasjo hrano, kaj več kot le trgovec. Tako so lastniki prepuščeni lastnim odločitvam, ki jim botruje bolj ali manj popolno znanje o prehranjevalnih potrebah pasjega organizma. Ko se pojavijo težave – in takrat je skrajni čas za ukrepanje – pa prav pride nasvet veterinarja.

Izbira industrijsko pripravljene hrane temelji predvsem na zaupanju prodajalca, manj pa navodilom na deklaracijah proizvajalcev hrane. Z zavajajočo ali nepravilno deklaracijo je lahko prehrana psa nepravilna. Potrošniki oziroma skrbniki psov so tako povsem odvisni od podatkov proizvajalca in od njegove agresivne marketinške strategije, prepuščeni lastnemu poznavanju prehrane psov ali pa celo izbiri, ki temelji na okusu psa. Slovenski strokovnjaki, ki se že več kot desetletje poklicno ukvarjajo s skrbjo za delovne pse, so prepričani, da je potrebno z ozaveščanjem lastnikov psov in njihovim sprotnim seznanjanjem z novostmi ter stalnim izobraževanjem doseči, da bodo lahko suvereno izbirali med pripravljeno pasjo hrano ali se odločili za pripravo polnovredne domače hrane in svojemu psu tudi v primeru prvih znakov prehranjevalnih motenj sami učinkovito pomagali.

Težave v prebavnem sistemu so prav gotovo tiste, ki jih vesten skrbnik opazi med prvimi. Včasih si preprosto ni mogoče

razložiti, zakaj pes intenzivno išče in tudi zaužije snovi, ki v pasjo prehrano nikakor ne sodijo: kamenje, iztrebki, zemlja, pesek, Pomankanje teka je za skrbnika prav tako znak za ukrepanje, enako kot bruhanje, ki je prvi znak obrambe organizma. Kadar gre za hudo prizadetega in nemirnega psa velike pasme, je nujno, da je pozornost skrbnika namenjena tudi morebitnim znakom zasukata želodca.

Tisti veterinarji, ki obravnavajo domače ljubljence kot celovito bitje, menijo, da je ustrezna prehrana temelj in pogoj za zdravje. V mnogih primerih se je zdravje živali dramatično izboljšalo zgolj zaradi spremembe prehrane. Že Hipokrat je pred 2500 leti povedal: »Naj bo tvoja hrana zdravilo in zdravilo naj bo tvoja hrana.«.

Kako presoditi, ali je naš pes deležen ustreznih prehrane?

Edmund Dorosz, dr. vet. med., strokovnjak za prehrano iz Alberte, ZDA, je avtor knjige »Kuhajmo za svojega psa«, hkrati pa je napisal tudi napotke za presojo videza, vedenja, iztrebkov in ostalih znakov, po katerih lahko skrbnik ugotavlja, ali svojega psa dovolj kvalitetno hrani.

Videz: Koža je največji organ. Motna in izpadajoče dlaka je najbolj značilen znak nezdrave kože pod njo. Če tako dlako razpremo, lahko nemalokrat opazimo suho, luscasto in vnetno spremenjeno kožo. Tej težavi se velikokrat pridružijo tiste, ki jih povzročajo bolhe, pršice, kraste in alergične vnetne reakcije.

Vedenje: Zdrav, pravilno hranjen pes, ki ima na razpolago vsa potrebna hranila in zadostno količino vode, bo zadovoljen, aktiven in odziven. Vedno je potrebno preveriti ustreznost hrane, če gre za razdražljivega, zdolgočasnega, hiperaktivnega, nervoznega ali nemirnega psa. Spremembe v vedenju se pokažejo šele po nekaj tednih spremenjenega načina hranjenja.

Iztrebki: Kvalitetna hrana in zdrav prebavni trakt proizvajata majhno količino formiranih iztrebkov. Če je količina majhna, to pomeni, da je hrana dobro izkoriščena

in je preostanka malo. Barva iztrebka je pomembna, ker je lahko le posledica barve zaužite hrane, lahko pa kaže tudi na krvavitev iz prebavnega trakta. Če pes ne zaužije dovolj vode, so iztrebki trdi, suhi in izločanje je oteženo. Neprebavljena hrana slabše kvalitete se pomika v velikih količinah v debelo črevo, kjer proces fermentacije povzroča pline in redke iztrebke. Prav tako so iztrebki drugačni, če ima pes gliste. Tudi boleznijeter in trebušne slinavke povzročata neuravnovešeno prebavo in tako nenormalne iztrebke.

Avtor zatrjuje, da je še vedno najboljša, s čemer lahko skrbnik hrani svojega psa, doma pripravljena uravnotežena hrana, ker pa je to v večini zaposlenih družin nemogoče, v skrajnem primeru priporoča izbiro tovarniško pripravljene hrane iz kvalitetnih sestavin, namesto umetnih konzervansov pa naj proizvajalec uporablja vitamina C in E z dodanimi aminokislinami za boljšo absorpcijo. Za večino odraslih manj aktivnih psov je primernejša receptura »senior« za starejše pse, ki vsebuje manj proteinov.

Novice in zanimivosti iz pasjega sveta

vsak prvi petek v mesecu, ob 18.10, na frekvencah Radia Zeleni val, v oddaji »Pasji val«

Nova oddaja bo na sporedu v petek, 1. junija, ob 18.10, v njej pa se bo predstavila vodnica službenega psa Katja Skulj, dr. vet. med., ki že nekaj časa vodi projekt »Brez strahu pred psom« v slovenskih osnovnih šolah. Ena najbolj priljubljenih pasem na svetu je prav gotovo sorodnik zlatega prinašalca, labradorec, o katerem bo tekla beseda. Kot vedno bodo sponzorji poskrbeli za nagrade tistim, ki bodo pravilno odgovorili na zastavljena vprašanja.

Oddajo lahko poslušate tudi preko spletnih strani www.zelenival.com.

Ne zamudite je!

Plečnikov parlament – dom slovenske državnosti

Matjaž Trontelj

V Sloveniji je leto 2007 razglašeno za Plečnikovo leto v spomin na izjemnega slovenskega arhitekta in domoljuba, ki je s svojimi upodobitvami v ponos slovenskemu narodu in je zato tudi upodobljen na novem kovancu. V javnosti se je ponovno izpostavila pobuda na slovensko državo in na vse dobromisleče Slovence, da se pristopi k postavitvi Plečnikovega parlamenta – Doma slovenske državnosti.

Predlogi za postavitve palače, ki jo je Plečnik imenoval slovenska Katedrala svobode, so se v preteklosti že pojavljali, toda v Plečnikovem letu, posvečenemu petdesetletnici arhitektove smrti, ima pobuda poseben smisel, upravičenost in utemeljenost.

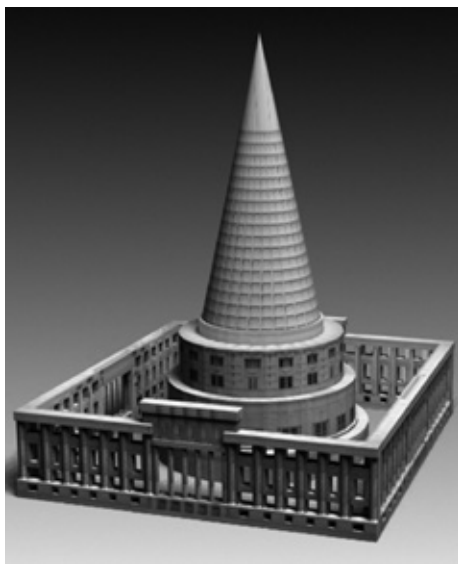
Slovinci smo se pred šestnajstimi leti odločili, da podoba Plečnikovega parlamenta natisnemo na svojo prvo poštno znamko, pred enim letom pa smo se odločili, da jo vtisnemo še na svoj novi denar, ki bo krožil po celi Evropi in svetu. Poleg knežjega kamna se je realno sicer neobstoječi Plečnikov parlament potemtakem že uveljavil kot eden ključnih slovenskih narodnih simbolov. Zdaj moramo zbrati pogum in voljo da zamisel, ki nas že kot podoba navdaja s ponosom, tudi zares uresničimo.

Plečnik je bil žlahtni genij slovenske stavbarske umetnosti. Bil je človek silne intuicije; čutil je, kaj na materialni ravni potrebujemo Slovenci za dvig naše skromne politične samozavesti. Po koncu druge svetovne vojne je zasnoval politični tempelj, ki naj bi v višave dvignil slovenskega nacionalnega duha. A čas takšnim vizijam ni bil naklonjen. Plečnikov parlament je ostal samo ideja. Ko je bila v Parizu postavljena reprezentativna Plečnikova razstava, je pomanjšana Katedrala svobode sicer zavzela častno in osrednje mesto te prestižne predstavitve, toda to je tudi največ, kar je bilo v tem pogledu storjenega. In vendar - če sta

nas že podoba in skromna maketa navdali s tolikšnim zadoščenjem, kolikšno zadoščenje in kakšno občutje bi nas obhajalo šele tedaj, če bi lahko zares zrli v njegovo monumentalno lice. Namesto če bi zrli, recimo raje, ko bomo zrli, kajti Katedrala svobode je potrebno postaviti in Slovenci imamo toliko moči ter volje, da jo bomo tudi zares postavili! Ko gre za stvari, ki so resnično vsenacionalnega in neminljivega pomena, namreč znamo stopiti skupaj, zmoremo združiti moči in realizirati tudi tisto, kar je na videz neuresničljivo. Potrebujemo le pravo in dovolj utemeljeno spodbudo. Slovenska politika je tačas, razumljivo, polno zaposlena s pripravami na polletno samostojno vodenje ogromnega evropskega sodržavja. Za Slovenijo je to pač orjaški projekt, ki zahteva večino njene moči in energije. Odgovornost za omenjeni projekt, povezano s svojim poslanstvom, zato prevzema Svetovni slovenski Kongres. Daje pobudo in se obenem zavezuje, da bo poskušal pridobiti širšo podporo slovenske javnosti, politike, gospodarstva in kulture za globok pomen in smisel postavitve Doma slovenske državnosti. Plečnikova Katedrala svobode bo postala razpoznavni znak Slovenije in to arhitekturno mojstrovino si bodo prihajali ogledovat z vseh koncev sveta.

Katedrala svobode, katere stožčasti stolp bo združevalna os, omphalos, axis mundi slovenskega svetovja, mora stati sredi naše prestolnice Ljubljane. Plečnikova arhitekturna zamisel poleg fascinantne monumentalnosti in funkcionalnosti torej vsebuje tudi prvobitni civilizacijski vzorec. Je tisto, kar lahko združi Slovence, kar lahko njihove razpršene energije poveže v ustvarjalni red.

Seveda se bo marsikdo pri tem spotaknil, da gre za nepotrebno trošenje državnega denarja, vendar pobuda ni zamišljena, da je sedaj država tista, ki zagotovi sredstva, pač pa tudi zavedno slovensko gospodarstvo.

*Niti z bogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
le trudne si oči zaprla,
in za večno k Bogu se podala.*

ZAHVALA

*Ob prezgodnji izgubi naše drage žene,
mamice, tašče in babice*

Jožice Burger

(1942-2007)
iz Grosupljega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in sv. maše, za izrečena pisna in ustna sožalja in vsem tistim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k počitku.

Iskrena zahvala g. župniku Janezu Šketu, g. župniku dr. Franciju Šuštarju, g. župniku Jožetu Mrvarju in g. župniku Franciju Novaku za lepo opravljeno sveto mašo, mešanemu pevskeemu zboru »Zgodnja Danica« za lepo odpete pesmi, bralki berila ge. Veri Šparovec ter gasilkam in gasilcem PGD Grosuplje. Posebna zahvala ge. dr. Štefki Zaviršek in g. Božu Knezu za ganljive poslovilne besede.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala.
Avgust, Stanka, Bernarda, Miha, Urban in Urša

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine.*

Dante

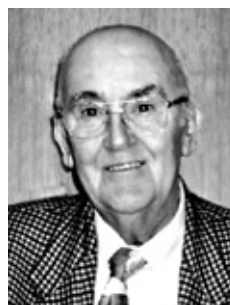
*Sporočamo žalostno vest,
da nas je zapustil*

upokojeni ravnatelj

prof. Marjan Sajovic.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Glasbena šola Grosuplje

*Niti z bogom nisi rekla,
niti roke nam podala.
Tiho, mirno si zaspala,
a v srcih naših boš ostala.*

*Vse življenje si garala,
mnogo hudega prestala.
Ostale so sledi povesod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

*Ob boleči izgubi naše drage mame,
stare mame in tašče*

Albine Zajec

(5.3.1923-23.4.2007)
iz Šmarja – Sapa

hvala vsem, ki ste bili z nami na poti slovesa, za ustna in pisno izražena sožalja, za darovano cvetje in sveče, darove za cerkev in svete maše. Hvala župnikoma dr. Bojanu Korošaku in g. Jožetu Mrvarju za lepo opravljen obred ter Moškemu pevskeemu zboru Samorastnik, ki jo je pospremil z ganljivim petjem, saj ji je bila pesem vedno ljuba, sosedom za pomoč, osebju ZD Grosuplje ter pogrebniemu zavodu Perpar.

Hvala tudi vsem tistim, ki ste ji v času njenega življenja stali ob strani, jo imeli radi in jo spoštovali.

Posebno pa se zahvaljujemo sosedu Majdi Pleterski za vso pomoč v času njene težke bolezni.

Žalujoči vsi njeni.

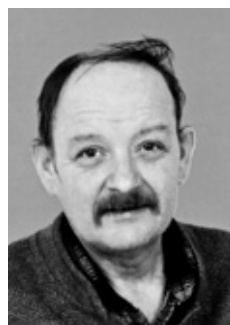
*Zaman so bili dnevi upanja, trpljenja,
ker bolezen bila je močnejša od
življenja.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta in brata

Davorina Šemeta

(1954-2007)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in svete maše.

Posebna zahvala g. župniku Jožetu Mrvarju za lepo opravljen pogrebni obred, g. Franciju Hrovatiču za ganljive besede slovesa in Poliškemu pevskeemu zboru. Zahvala gasilcem PGD Polica za organizacijo pogreba.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste bili z nami v težkih dneh in ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoči vsi njegovi.

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Spomladanski preizkus - test hoje

V soboto, 21. aprila, so imeli občani Grosupljega in okolice priložnost izmeriti svojo telesno pripravljenost na testu hoje.

Mojca Sajovic

Anico Kozinc, diplomirano medicinsko sestro iz Zdravstvenega doma Grosuplje, ki sodeluje pri organizaciji te aktivnosti, smo prosili za nekaj podatkov in vtisov o telesni pripravljenosti občanov Grosupljega, pa tudi za nasvete in napotke, kako svojo zmogljivost še izboljšati.

»V ZD Grosuplje organiziramo teste hitre hoje na dva kilometra dvakrat letno; spomladi, ponavadi v maju, in jeseni konec septembra ali v začetku oktobra. Letošnji test hoje je bil nekako jubilejni, že deseti po vrsti. Teste hoje smo pričeli izvajati v okviru preventivnega CINDI programa (mednarodni program svetovne Zdravstvene organizacije - njegov namen je preprečevati in zmanjšati razširjenost kroničnih bolezní ter promocija zdravja - op. pis.). Znano je, da je telesna nedejavnost pomemben dejavnik tveganja za nastanek številnih kroničnih nenalezljivih bolezní. Primerno telesno dejavnih je žal samo tretjina odraslih prebivalcev Slovenije. Z redno telesno dejavnostjo bi lahko zmanjšali obolenost za srčno žilna obolenja za 50 %. Kombinacija neprimerne prehrane, pomanjkanje telesne dejavnosti in kajenja prispeva k kar 80 % boleznim srca in ožilja, ki nastopijo prezgodaj. Najbolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da za temi obolenji zbolevalo iz leta v leto mlajši ljudje. Če bi bili zmerno telesno dejavni vse življenje in vzdrževali normalno telesno težo, bi lahko preprečili kar tretjino primerov raka. Če k temu prištejemo še

stres in druge razvade, potem ugotovimo, da smo pravzaprav srečneži, če vsem tem obolenjem ubežimo. Hkrati pa so to skrb zbujujoči podatki, ki nas silijo k temu, da začnemo razmišljati in ukrepati, dokler nam zdravje še služi.

Ozaveščenost pomeni gibanja in zdravega življenjskega sloga iz leta v leto narašča tudi med našimi občani. Prvega testa hitre hoje se je udeležilo 50 občanov, z leti pa udeležba narašča. Rekordna udeležba je bila 115 udeležencev. Na vsakem testu hitre hoje je več udeležencev tudi izven naše občine. Nekateri udeleženci se vračajo in spremljajo svoje napredovanje. Rezultati so sila različni - nekateri le malo pod povprečjem, večina v spodnjem območju povprečja za njihovo starost, so pa tudi posamezniki z nadpovprečno dobro telesno zmogljivostjo. Pri udeležencih, ki se ponovno vračajo, opažamo, da z leti njihova telesna zmogljivost narašča. To pomeni, da je bila naša vzpodbuda in motivacija dovolj močna za spremembo življenjskega sloga, za več aktivnosti. Seveda pa se moramo ob tem zavedati dejstva, da najbolj ogroženih na testih hitre hoje ne srečamo. Ti namreč še naprej ostajajo v svojih naslonjačih. Se pa, kot rečeno, stanje iz leta v leto izboljšuje. Organizatorji ostajamo optimisti, kljub temu, da se telesne dejavnosti ne da napisati na recept, jo dvigniti v lekarni in v naslonjaču jemati trikrat na dan po eno žličko,« je zaokrožila svoje razmišljanje Anica Kozinc.

cilju, so malce zadihani, za prijateljski klepet ni časa. Ob koncu hoje udeležencu izmerijo še srčni utrip, podatke pa nato računalniško obdelajo. Čez nekaj minut ima testiranec v roki obširno ovrednoteno svojo telesno pripravljenost z napotki in priporočili.

»Sošolci« iz Šole hujšanja, ki jo v ZD Grosuplje vodi Anica Kozinc, so ponosni, da je po treh mesecih njihov korak bolj prožen. Na predavanjih so se namreč seznanili s koristnimi stranmi redne telesne dejavnosti, ki:

- zmanjšuje tveganje za razvoj srčne bolezni in možganske kapi,
- zmanjšuje tveganje za razvoj sladkorne bolezni tipa 2,
- zmanjšuje tveganje za razvoj raka, predvsem na debelem črevesju in dojki,
- pomaga zniževati povišan krvni tlak,
- znižuje količino nekoristnega holesterola in zvišuje količino koristnega holesterola,
- pomaga zgraditi in ohranjati zdrave kosti, močne mišice in gibljive sklepe,
- pri ženskah pomaga preprečevati osteoporozo in zmanjševati tveganje za zlom kolka,
- zmanjšuje tveganje za razvoj bolečin v križu in v kolenih,
- povečuje življenjsko energijo,
- zmanjšuje stres, depresijo, povečuje samozavest,
- pomaga ohranjati zdravo telesno težo...

Dovolj razlogov, pravi Anica Kozinc, da

Udeleženci testa so pred začetkom hoje deležni temeljitega preverjanja s pomočjo vprašalnika, s katerim zdravnik izključi morebitne dejavnike, ki bi lahko ogrozili zdravje testiranca. Po evidentiranju in merjenju krvnega tlaka skrb za udeležence prevzame fizioterapevt, ki poskrbi za zdravo ogrevanje posameznih mišičnih skupin in posreduje osnovne napotke za hojo. Na štartni črti se vpiše še začetni čas in hitra hoja se lahko začne. Med polji pod slivniškim hribom se srečujejo znanci ali popolni tujci, vsi pa odzdravljajo s prijaznim nasmehom. Tisti, ki premagujejo že drugi kilometer in so obrnjeni proti

vstanemo iz naslonjača in se podamo na pot čez drn in strn. Za hojo ne potrebujemo prav posebne opreme niti ne posebnega treninga, le kanček volje in vztrajnosti. Začnimo postopno, vendar vztrajajmo. Naj nam pri tem pomagata znana slovenska pregovora: »Brez muje se še čevelj ne obuje!« in »Počasi se daleč pride!«, le obstati na mestu ne smemo.

Na koncu je Anica Kozinc še poudarila, da grosupeljski test hitre hoje nikakor ne bi bil tako uspešno izpeljan brez sodelovanja podjetij »Komunalne gradnje Grosuplje«, ki na vsakem testu poskrbi za označevanje proge in zaporo ceste, ter »Komunalnega podjetja Grosuplje«, ki omogoči uporabo priklopa na električno energijo, ter seveda brez vseh zanesenjakov, ki vsako leto znova poskrbijo za izvedbo testa hitre hoje in promocijo zdravega življenjskega sloga.

Promocijo gibanja danes izvajajo tudi mnoge vladne in nevladne organizacije, saj stroški za zdravstvene storitve, povezane z obolenji, ki bi se jim lahko izognili z večjo telesno dejavnostjo, strmo naraščajo. Najbolj nepravilno pa se telesno nedejavni straši obnašajo do svojih otrok, saj jim z zgledom delajo slabo uslugo. Sedeči način življenja in neprimerna prehrana sta mnogim položeni tako rekoč v zibelko. Začeti je seveda težko, vendar so pomembne že majhne spremembe: namesto večerje s prijatelji ob polnih krožnikih in kozarcih si morda privoščimo skupen sprehod, po njem pa namesto piva zeliščni čaj z malo medu.

Pravijo, da se pot okoli sveta začne s prvim korakom in veselje do gibanja s prvim sprehodom, ko napolnimo še zadnje zaležane pljučne mešičke in poženemo kri v zaspane mišice. Ko se bodo prebudile vse, bomo večkrat spravili k delu tudi tiste, ki jih uporabljamo za nasmeh. Nasvidenje torej na jesenskem testu hoje!

»Ni toliko pomembno, koliko si star, pomembnejše je, kako si star...«

»... In vsakokratna družba mora na najrazličnejše načine skrbeti za starejše prebivalce tako, da bi lahko čim dlje ostali v tistem okolju, kjer so živeli in delali v svojih najaktivnejših letih. Tistim, ki pa ne morejo več živeti v individualnih družinah, je nujno potrebno omogočiti življenje v domovih za starejše. Starejši ljudje pa naj se zdravijo v tistih medicinskih ustanovah, kamor sodijo po naravi svoje bolezni. S strokovnega, mentalnohigienskega in humanega stališča ne bi bilo prav starejše bolnike v bolnicah ločevati od bolnikov srednje generacije...« Tako in podobno nas je že davno osveščal in učil dr. Bojan Accetto, začetnik slovenske gerontologije.

Kljub problemom in tudi stiskam smo v Grosupljem vendarle lahko zadovoljni, da imamo že od leta 1984 svoj Dom starejših občanov. V začetku je bil zgrajen za 128 oskrbovancev, s preureditvijo podstrehe pa danes zagotavlja storitve institucionalnega varstva 177 osebam. V enoposteljnih sobah je nastanjeno 20 stanovalcev, v dvoposteljnih 118, v troposteljnih 12 in 27 v štiri ali več posteljnih sobah.

Poznano je, da je Dom vseskozi polno zaseden. V letu 2006 je bila 99 % zasedenost in je bilo fakturirano 64.249 oskrbnih dni, od tega 1.808 dni rezervacije. Poprečna čakalna doba za sprejem je eno leto, vloge se obravnavajo individualno, upošteva vnaprej določena pravila in pogoje. V letu 2006 je Dom sprejel 47 novih stanovalcev, 27 iz občine Grosuplje, 15 iz občine Ivančna Gorica, 3 iz občine Dobropolje in 2 iz Ljubljane. Umrlo je 45 oskrbovancev, trije so odšli v druge domove.

Iz preglednega, sistematičnega Poročila o delu DSO za leto 2006 je razvidno, kako obsežno in strokovno zahtevno delo opravlja ekipa zaposlenih, ki so

razporejeni po posameznih dejavnostih. Po pričakovanju je po številu največja zdravstveno negovalna služba, saj se le-ta izvaja kontinuirano 24 ur na dan vse leto. V letu 2006 je bilo opravljenih 58.843 dni zdravstvene nege vseh treh tipov skupaj. Tudi fizioterapija, delovna terapija in druga področja dejavnosti so ob upoštevanju predpisanih standardov in meril glede na fizične in finančne podatke iz poročila primerljivi s prejšnjim letom. Kvantitativno se obseg dela v osnovni dejavnosti ne more več bistveno povečevati, ker so glede na prostorske možnosti normativi že preseženi.

Na področju pomoči družini na domu pa je širjenje omejeno s finančnimi možnostmi občin, ki te storitve financirajo ali sofinancirajo.

Svet DSO, ki je Poročilo o delu obravnaval, je ocenil, da je bilo njegovo poslovanje uspešno, in da je obseg osnovne dejavnosti objektivno prostorsko omejen. Širi pa druge dejavnosti, zlasti se kaže težnja in že tudi vzpodbudni pokazatelji o vsebinskem, kakovostnem in strokovnem dvigu ravni delovanja. V tem smislu je zastavljen tudi plan dela za leto 2007.

Skupina strokovnjakov DSO se je koncem leta lotila še ene naloge, ki se že kaže kot zelo dobrodošla. Pripravili so internetni portal z naslovom »Družinski negovalec« /www.druzinski-negovalec.si/, ki ga drugje v Sloveniji še ni. Pri tem so poleg literature in drugih strokovnih podlag uporabili svoje bogate izkušnje na področju nege in socialne oskrbe starostnika. Pri oblikovanju internetne strani so sledili predvsem dvema ciljema: pomoč tistim, ki izvajajo laično - neprofesionalno oskrbo starejših in priprava okolja, družine in posameznikov na življenje v starejšem obdobju.

Malči ŽITNIK, članica Sveta DSO

Charter Rotaract kluba Grosuplje

V Grosupljem že nekaj časa aktivno deluje **Rotaract klub Grosuplje**, ki je nastal na pobudo botrskega Rotary kluba Grosuplje. V soboto, dvanajstega maja, je v Kongu potekal charter oziroma formalna ustanovitev kluba. Slavnostna prireditev se je začela ob osmih zvečer.

Vsem povabljenim gostom so na vhodu v dvorano postregli s penino. Pred začetkom prireditve so člani Rotaracta sprejemali goste, jih pospremili za skrbno pripravljene mize in skrbeli, da je prireditev potekala brezhibno. Tajnica Rotaract kluba, ga. Vesna Jovandarič, je vsakemu gostu prinesla darilce.

Malo po osmi uri se je s slovensko himno v izvedbi Combo zasedbe Big benda Grosuplje začel uradni del prireditve. Za prijetno vzdušje celotnega večera je namreč poskrbela zmanjšana zasedba Big benda Grosuplje, v sestavi kitarista Matevža Cvetkoviča, saksofonista Črta Remica, basista Piera Malkoča in klaviaturista Roka Webra.

Voditeljica večera, ga. Nina Waber, je po uvodnem pozdravu, kratki predstavitvi občine Grosuplje, predstavila cilje Rotaryja, kot so pripravljenost prisluhniti in pomagati sočloveku v vsakodnevem življenju. Rotaract klub Grosuplje deluje na območjih Grosupljega, Ivančne Gorice, Dobrepolja in Velikih Lašč. Opisala ga je kot "organizacijo mladih fantov in deklet, katerih namen je zagotoviti možnost mladim ljudem, da širijo svoje obzorje, znanje, sposobnosti in izkušnje, ki jim bodo pomagale pri osebnem razvoju, da se posvečajo fizičnim

in socialnim potrebam svojih lokalnih skupnosti in se vključujejo v pospeševanje boljših odnosov med ljudmi po vsem svetu s pomočjo navezanih prijateljstev in uslug."

Rotaract klub Grosuplje deluje v sklopu Rotaracta Slovenija, regionalnega združenja, znotraj rotarijskega distrikta 1910 (Avstrija, Madžarska, Bosna in Hercegovina, Hrvaška in Slovenija), ki povezuje slovenske Rotaract klube.

Rotaract je del mednarodne rotarijske organizacije, ki združuje preko 6500 klubov v 180-ih državah sveta, kar pomeni 180.000 mladih med 18. in 30. letom, ki sledijo rotarijski ideji o boljšem svetu in boljših ljudeh. Je humanitarna, nepolitična in neverska organizacija, ki svoje ideje skupaj z botrskimi Rotary klubi uresničuje preko številnih projektov na lokalni, državni in mednarodni ravni, po načelu nesebične pomoči vsem, ki so je potrebni.

Po uvodni predstavitvi je bil na oder povabljen **asistent guvernerja v distriktu 1910, g. Anton Končnik**. "Vesel sem, da se je tudi v Grosupljem ustanovil Rotaract klub, da se skupine mladih ljudi oblikujejo na ta način in uresničujejo določene vrednote. Velika zahvala gre Rotary klubu Grosuplje in predsednici ga. Zdenki Cerar za vso pomoč pri ustanavljanju kluba", je povedal g. Končnik in dodal, da so slovenski rotaraktovci izredno dinamični in uspešni pri organiziranju in izvedbi projektov v širšem prostoru.

Naslednji, ki je dobil besedo, je bil **g. Erwin Zeller**, predstavnik mladinske dejavnosti v distriktu 1910. Še posebej mu je bila všeč Županova jama. Povedal je: "Rotaract klub je klub odličnih posameznikov, ki so pripravljeni pomagati drugim." Na koncu je zaželel novo nastalemu klubu uspešno delo.

Rotary klub Grosuplje deluje od leta 2004. Ga. Nina Waber je Rotary klub predstavila: "Skupaj so se zbrali, da bi nadaljevali tradicijo rotarijcev, ki temelji na načelih prijateljstva med člani različnih poklicev. V treh letih so postali dobri prijatelji, čeprav se pred tem niso niti poznali. So klub odličnih posameznikov, vendar vsi enaki med enakimi." Na oder je bila povabljena **ga. Zdenka Cerar, predsednica Rotary kluba**, ki je pohvalila rotaraktovce: "Naši mladi rotaraktovci so tako ukažljivi, da so si pridobili že ogromno prijateljev, z nami imajo stalne stike, skratka so zelo aktivni mladi ljudje. V imenu Rotary kluba jim želim veliko sreče, delovnih uspehov, obljubljam pa jim tudi pomoč, če jo bodo potrebovali."

Predstavnik Rotaract klubov v distriktu 1910, g. Gregor Deleja, je vse pozdravil z besedami: "Rotarijstvo je velik sen, včasih malo utopičen, vendar to potrebujemo. Kako ujeti svoje sanje? Odgovor je zelo preprost: samo verjeti moramo vanje." Rotaract klubu Grosuplje je zaželel čim več sanj.

Vsem govornikom se je Rotaract klub Grosuplje zahvalil z darilcem, ki jih bo spominjalo nanje.

Na vrsto je prišla **predsednica Rotaract kluba ga. Brigita Glavič**, ki je povedala, da je njihova želja pomagati čim več otrokom, razširiti projekte ter sodelovati s slovenskimi Rotaract klubi tako dobro, kot so sodelovali v času ustanavljanja.

Svečana ustanovitev kluba in sprejem članov.

Voditeljica je na oder povabila g. Antona Končnika, g. Erwina Zellerja, g. Gregorja Delejo, g. Matjaža Brezigarja, go. Zdenko Cerar in go. Brigito Glavič.

Najprej je predsednica kluba ga. Brigita Glavič prejela listino, ki potrjuje sprejem Rotaract kluba Grosuplje v Rotary International. Ga. Zdenka Cerar ji je predala zvonec, ki naznanja začetek in konec sestanka. Sledila je podelitev značk vsem članom Rotaract kluba Grosuplje, ki so: Brigita Glavič, predsednica, Ana Jovandarič, podpredsednica, Vesna Jovandarič, tajnica,

Ga. Zdenka Cerar, g. Erwin Zeller, g. Anton Končnik, g. Gregor Deleja in g. Matjaž Brezigar so sprejeli nove člane kluba.

Luka Furlan, zakladnik, Nika Dodig, Jan Dobnikar, Rok Godec, Miha Kadunc, Barbara Marinič, Vesna Mumirovič, Stanka Parkelj Rozina, Roman Škulj, Boris Šujko in Špela Turk.

Ob koncu prireditve je na oder prišel tudi najvišji predstavnik občine, v kateri se je ustanovil Rotaract klub, **župan, g. Janez Lesjak**, ki je čestital vsem članom kluba, ki so se odločili, da bodo delovali na področju pomoči ljudem, ki so se znašli v socialni stiski.

Rotaract klub Grosuplje je prejel darila.

Sledila so darila, namenjena novoustanovljenemu klubu. Sprejela sta jih predsednica, ga. Brigita Glavič in član kluba, g. Rok Godec.

Kot prvi je prišel na oder g. Vidoje Radičević, predstavnik za mladinsko dejavnost v Sloveniji, ki je z naslednjimi besedami klubu podaril denar: "Z g. Antonom Konečnikom smo se odločili, da z nekaj finančnimi sredstvi pripomoremo k vašemu boljšemu delu." Predsednik ljubljanskega Rotaract kluba g. Anton Gradišek je čestital novo nastalemu klubu in vse člane povabil na izlet v Ljubljano. Predsednik Rotaract kluba Celje, g. Matjaž Brezigar, pa je klubu podaril kelih Barbare Celjske. Tudi predstavnik kluba iz Zagreba je predal klubu darilo in jim zaželel uspešno delo. G. Erwin Zweller pa je k svojim čestitkam dodal ovojnico s finančno podporo.

Zahvala predsednice kluba in donacija.

Predsednica ga. Brigita Glavič se je vsem zahvalila za vso podporo na njihovi

dosedanji poti: "Posebna zahvala gre Rotary klubu Grosuplje, predsednici ge. Zdenki Cerar in g. Borisu Peterki, ki sta izkazala veliko brezsebične pomoči in naklonjenosti tako našemu klubu kot posameznim članom. Zahvala gre tudi g. Gregorju Deleji in g. Matjažu Brezigarju, ki sta nas uspešno usmerjala in bodrila ter izkazala pravo prijateljstvo. Zahvalila bi se tudi vsem staršem, prijateljem, sponzorjem in vsem, ki ste na kakršen koli način pripomogli k obstoju našega kluba." Nato je ga. Brigita podelila donacijo društvu Sožitje v višini 500 €. Donacijo je prevzela predsednica društva ga. Nevenka Zrnec. Donacija je namenjena osemletni deklici s cerebralno paralizo družine Žinger, ki zaradi omejenega gibanja težko zapusti hišo in nujno potrebujejo osebno dvigalo.

Pogovor s predsednico Rotaract kluba.

Po končanem uradnem delu prireditve mi je ga. Brigita Glavič predstavila njihove cilje v prihodnosti: "Vsako leto bomo skušali izpeljati vsaj enega ali dva projekta. Trenutno že planiramo projekt, ki pa naj zaenkrat ostane še skrivnost, da bo presenečenje večje." Ga. Brigita je hči rotarijca in jo to delo zanima in osrečuje. Povedala mi je, da je sama povabila prijatelje, ki so se ji zdeli primerni za to delo. Kajti vsakdo, ki želi postati član, ima najprej pol leta pripravljalnega obdobja, v katerem spozna delo, aktivnosti, obveznosti. Ga. Brigita je na koncu povedala: "Ni večjega zadovoljstva kot sreča v očeh tistega, ki smo mu kakorkoli pomagali."

Besedilo in fotografije: mag. Branka Škufca

Skupinska fotografija z vsemi novimi člani Rotaract kluba Grosuplje

Obvestilo o uradnih urah Upravne enote Grosuplje po 1. maju 2007

Skladno z Uredbo o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/2005, 106/2005, 30/2006, 86/2006 in 32/2007) so Uradne ure Upravne enote Grosuplje po 1. maju 2007 naslednje:

Uradne ure na sedežu Upravne enote Grosuplje:

- v ponedeljek od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure
- v torek od 8. do 12. ure in od 13. do 15. ure
- v sredo od 8. do 12. ure in od 13. do 18. ure
- v petek od 8. do 13. ure
- vsako prvo ali drugo soboto v mesecu od 8. do 12. ure.

Splošne informacije, upravne overitve in sprejem pisnih vlog v fizični obliki in uradne ure po telefonu zagotavlja upravna enota ves poslovni čas, ki je naslednji:

- v ponedeljek od 8. do 15. ure
- v torek od 8. do 15. ure
- v sredo od 8. do 18. ure
- v četrtek od 8. do 15. ure
- v petek od 8. do 13. ure
- vsako prvo ali drugo soboto od 8. do 12. ure

Uradne ure na Krajevnem uradu Ivančna Gorica:

- v ponedeljek od 8. do 12. in od 13. do 15. ure
- v torek od 8. do 12. in od 13. do 15. ure
- v sredo od 8. do 12. in od 13. do 17.30 ure
- v petek od 8. do 12.30 ure

Uradne ure na Krajevnem uradu Dobrepolje:

- v torek od 8. do 12. ure in
 - v sredo od 12. do 17. ure.
- Upravna enota Grosuplje zagotavlja uradne ure po telefonu ves poslovni čas in sicer:
- za področje kmetijstva tel. št. 01 7810 930
 - za področje okolja, prostora in gospodarstva tel. št. 01 7810 938
 - za področje upravno notranjih zadev tel. št. 01 7810 925
 - za področje občne uprave telefonski številki 01 7810 904
 - za področje glavne in sprejemne pisarne tel. št. 01 7810 942.

Nevenka Dolgan, načelnica

Vreme v Grosupljem: april 2007

Letošnjega malega travna je bilo vreme nekoliko »čudno«, pa čeprav ta mesec že tako ali tako slovi po svoji spremenljivosti, zaradi katere nas ne bi smel presenečati. Sušec je bil izdatno namočen, mali traven pa je bil zelo suh, sončen in v nekaterih dneh že kar poletno topel.

Prvih nekaj dni je prevladovalo spremenljivo vreme. Na nebu je bilo več oblačnosti, pojavljale pa so se tudi manjše padavine. Za oslabiljeno hladno fronto, ki nas je hitro prešla v noči na 4. april, je z vzhodnim vetrom dotekel nekoliko hladnejši in bolj suh zrak. Zaradi tega je bila v dneh med 6. in 9. aprilom slana zelo pogosta, pri čemer je bilo najhladnejše

Ob koncu meseca aprila je bilo zaradi pomanjkanja padavin potrebno namakanje. – Foto Iztok Sinjur.

ravno prvega dne omenjenega obdobja, ko se je živo srebro ustavilo pri $-1,1$ °C. V nadaljevanju se vreme z izjemo kratkotrajnih prehodnih pooblačitev ni veliko spreminjalo. Ob jasnih popoldnevih s prevladujočim vzhodnim vetrom so se najvišje dnevne temperature kmalu povzpele preko $+20$ °C, jutra pa so kljub temu ostajala dokaj sveža. Zadnja slana je bila sicer zabeležena 9. aprila, vendar se je živo srebro na višini 5 cm nad tlemi še večkrat za tem približalo 0 °C. Zelo toplo je bilo predvsem v drugi dekadi, saj je povprečna najvišja dnevna temperatura znašala za april zelo visokih, $+22,8$ °C (lansko leto so bili tako topli popoldnevi »šele« v drugi dekadi maja oz. mesec dni kasneje).

Ravno tako je bilo s pojavom toplega dne, to je dne, ko najvišja dnevna temperatura doseže ali preseže $+25$ °C. Letos je bil prvi topel dan že 20. aprila (bilo je $+25,2$ °C), lansko leto pa 16. maja. Večinoma sončno in toplo vreme se je nadaljevalo tudi v zadnji dekadi.

Ker so bile zadnje obilne padavine v začetku koledarske pomladi, večino aprilskih dni pa je bilo sončnih in zelo toplih, je zemlja kmalu postala suha. Pomanjkanje vode so najprej občutile nekoliko bolj zgodaj posajene in posejane povrtnine, kasneje pa na prisojeh

tudi nekatere druge rastline s plitvim koreninskim sistemom (npr. vrtnje jagode so ob sončnih popoldnevih venele). Razvoj rastlin je zelo hitro napredoval in večino sadnega drevja je do konca druge dekade že odcvetelo.

Srednja mesečna temperatura je bila $+12,8$ °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2005 približno tri stopinje Celzija previsoko. Jutra s povprečno temperaturo $+5,1$ °C so bila običajno hladna, popoldnevi s povprečno temperaturo $+21,2$ °C pa so bili glede na povprečje obdobja 1995-2005 za več stopinj Celzija pretopli. Najvišja mesečna temperatura je bila $+27,5$ °C (29. 4.), najnižja pa $-1,1$ °C (6. 4.). Živo srebro je pod ledišče padlo v enem jutru, slana pa se je pojavila v treh.

Megla je bila opažena v petih jutrih; prav v mestu je bila dvakrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Zabeleženi so bili trije padavinski dnevi, v katerih je na kvadratni meter padlo samo 1,4 litra padavin. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2005 predstavlja približno 1 % običajnih padavin.

Najbolj namočen april v obdobju 1995-2005 je bil leta 1999 s 166, do sedaj najbolj suh pa leta 1995 z 21 litri padavin.

Iztok Sinjur

Letovanje otrok v letu 2007

Rdeči križ Grosuplje bo letos organiziral desetdnevno zdravstveno letovanje otrok za področje občin Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v Mladinskem zdravilišču Debeli rtič.

Letovanje bo v času od 30. julija do 9. avgusta 2007.

Starši iz občine Grosuplje, ki želijo poslati svojega otroka na letovanje, morajo lastnoročno izpolniti prijavnico, ki jo bo otrok lahko dobil v času od 23. 5. do 29. 5. 2007 v tajništvu šole ali svetovalni službi.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj učenci vrnejo v tajništvo oz. svetovalni službi najpozneje do 29. 5. 2007.

Število otrok, ki bodo lahko letovali, je omejeno. Prednost bodo imeli otroci, ki pogosteje obolevajo ali izhajajo iz socialno ogroženih družin.

Ekonomsko ceno letovanja bomo krili iz sredstev, ki jih v ta namen dobimo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije - OE Ljubljana in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo krili starši. Za otroke iz občine Grosuplje je prispevek staršev 83€ (19.890 SIT).

Otroci, ki jim bo odobreno letovanje, bodo na dom prejeli položnico o doplačilu v času od 2. 7. do 6. 7. 2007.

Otrokom, ki v tem času ne bodo prejeli položnice na dom, letovanje ni odobreno.

Razpis za voditelje in pedagoškega vodjo na letovanju 2007

OZ RK Grosuplje organizira desetdnevno letovanje na Debelem rtiču v času od 30. 7. do 9. 8. 2007. Za voditelje otrok in pedagoškega vodjo vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete, višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naslov: RKS Območno združenje RK Grosuplje, Taborska 6, 1290 Grosuplje.

Prijave sprejemamo do 11. junija 2007.

Izbrane kandidate bomo povabili na razgovor do 21. junija 2007. Tisti, ki ne bodo izbrani, na razgovor ne bodo vabljeni.

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje

Sedem naslovov državnih prvakov za Strelsko društvo Grosuplje

Aprila so potekala državna prvenstva v streljanju na Ptuj, v Portorožu, v Železnikih in v Ljubljani, na katerih je nastopilo skupno 748 strelk in strelcev, med njimi tudi 35 iz Grosupljega.

Jože Kolenc

Tako kot so nas razvajali že preko cele sezone, so tudi tokrat strelke in strelci Strelskega društva Grosuplje odlično branili barve Grosupljega in domov prinesli kar 7 naslovov državnih prvakov.

Novi državni prvaki so tako postali:

- ekipa **cicibanov** (do 11 let) v sestavi **Aljaž LEŠEK, Jan KOLENC** in **Mark KULIČ** z novim državnim rekordom,
- ekipa **članov** (21 do 50 let) s puško v sestavi **Željko MOIČEVIČ, Alain VIDMAR** in **Gorazd ARTAČ** (na sliki),
- ekipa **veteranov** (nad 50 let) s puško v sestavi **Andrej CULJKAR, Janko REMIC** in **Jože KOLENC**,
- pionir (do 15 let) **Urban GALE** z novim osebnim rekordom,

- mladinec (17 do 20 let) s pištolo **Mario HOLOŠ**,
- članica (nad 20 let) s puško **Renata ORAŽEM VRŠIČ** in
- študent s puško **Željko MOIČEVIČ**.

Med prejemnike medalj pa so se še uvrstili:

- **2. mesto - ekipa mladinci** pištola v sestavi Mario HOLOŠ, Rok IVANC in Luka HOSTA,
- **3. mesto - ekipa mladinci** puška v sestavi Andraž POJE, Matic BARIČ in David GLUŠAC,
- **2. mesto - mladinci** pištola Rok IVANC,
- **3. mesto - mladinci** puška Andraž POJE,
- **3. mesto - člani** puška Željko MOIČEVIČ,
- **3. mesto - veterani** pištola Janko REMIC in
- **3. mesto - veterani** puška Jože KOZLEVČAR

Poleg navedenih uspehov pa so naše strelke in strelci dosegli še devet uvrstitev med najboljših 10 v državi: dve 4. mesti (Matic BARIČ, mladinci puška ter ekipa kadeti pištola), dve 5. mesti (cicibanka Sara TOMC in ekipa mlajših pionirjev), 6. mesto (ekipa kadetov s pištolo), dve 7. mesti (ciciban Jan KOLENC in član Alain VIDMAR s puško), 8. mesto (mlajši pionir Uroš KOVAČ) in 9. mesto (ciciban Mark KULIČ).

Plezalci Planinskega društva Grosuplje
- Plezalna sekcija **ASCENDO**

vabijo na tekmo

za državno prvenstvo v športnem plezanju

- težavnost za mlajše kategorije,

v soboto, 16. junija, od 10. do 17. ure,

v Športni dvorani Brinje v Grosupljem.

Mag. Breda Škrjanec v Indiji

V četrtek, 26. aprila, je v Knjižnici Grosuplje mag. Breda Škrjanec predstavila svoje popotovanje po Indiji.

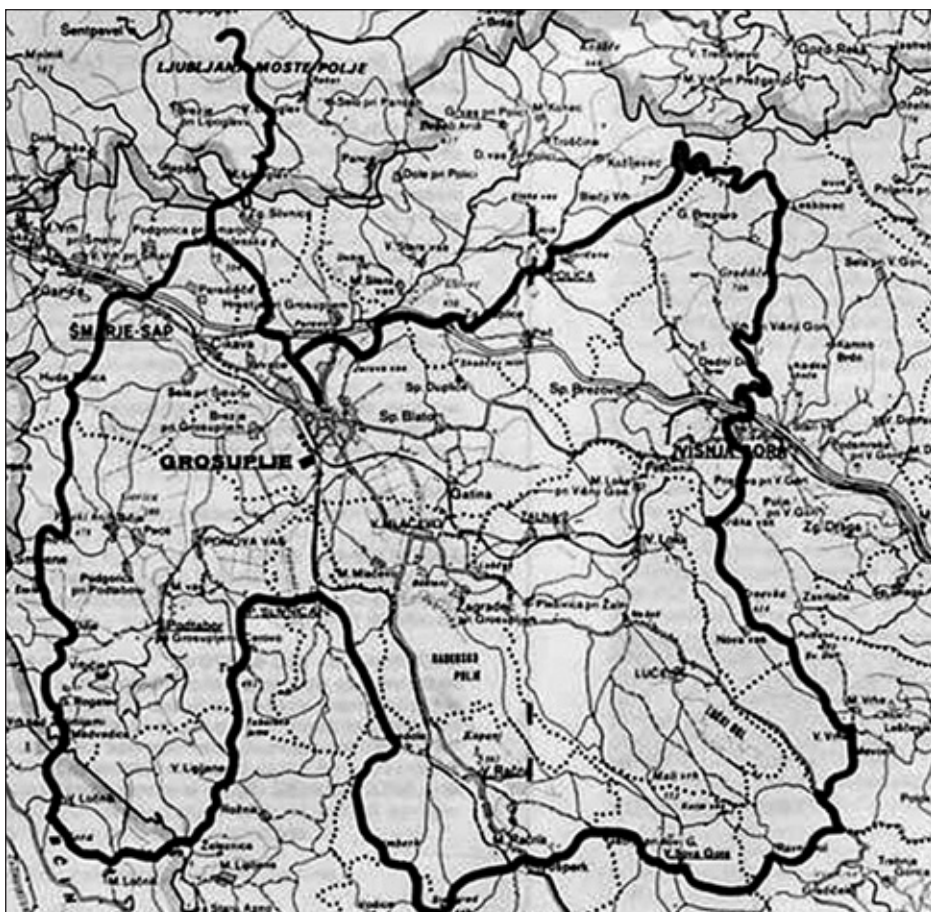
S prijateljico sta odšli na pot v januarju. Prepotovali sta Radžastan, Agro in Delhi, tako imenovani "zlati trikotnik." Prve dni sta doživeli "kulturni šok": revščina, gneča, umazanija. Potem pa sta se vživeli v take razmere in z najetim avtomobilom ter njegovim zanimivim

voznikom prepotovali načrtovane kraje.

Zanimive fotografije krajev in umetnostnih spomenikov, predvsem pa barvitost, ki je predavateljici tako blizu, pa naj bo v naravi ali pri ljudeh, so pritegnile številno občinstvo v dvorani Knjižnice Grosuplje, ki je opremljena tudi z napravami za videoprojekcijo.

M. S.

Vabimo vas da prehodite Grosupeljsko planinsko pot

Vedno in vsem ni mogoče zahajati v visoke gore, zato smo se člani Planinskega društva Grosuplje odločili, da po gričih in dolinah okrog Grosupljega označimo pot, ki bo planincem različnih starosti in sposobnosti v vseh letnih časih omogočala sproščeno gibanje v naravi. Seveda pa nas je vodila tudi želja, da spoznate naše kraje, našo mirno dolensko pokrajino, in to ne samo ob označeni Grosupeljski poti, ampak tudi drugod po občini.

Skupna dolžina poti je cca 80 km in se jo zlagamo lahko prehodi v štirih delih. Spoznali boste najpomembnejše znamenitosti Grosupeljske kotline in se povzpeli na najvišje vrhove, ki obkrožajo to kotlino. Pogledi pa vam bodo segli tudi daleč naokoli od Snežnika preko Gorjancev, Zaslavskih gora, Kamniških planin, Karavank do Julijcev.

Prehodite pot z vodnikom in dnevnikom poti, ki ju lahko dobite na sedežu Planinskega društva Grosuplje, Adamičeva 29 Grosuplje vsak ponedeljek ob 20 uri.

Po prehojeni poti in predložitvi izpolnjenega dnevnika poti, boste prejeli lepo spominsko značko, v srcu pa ohranili lepe spomine na čudovito pokrajino in prijazne domačine.

Pot je označena na karti občine Grosuplje v merilu 1:25000

Predsednik PD Grosuplje Franc Štibernik

Planinsko društvo Grosuplje vabi na izlete

Še je čas, da se pridružite naši veliki družini in poravnate članske obveznosti ter se nam pridružite na izletih:

9. JUNIJ - RATITOVEC 1678 m

Z avtobusom do Soriške planine, nato pohod preko pogorja Ratitovca do Prtovča, kjer nas zopet čaka avtobus.

Skupaj bo 5 do 6 ur lahke nezahtevne hoje z vmesnim postankom v koči na Ratitovcu.

Prijavite se lahko vodniku Francu Štiberniku (041 696 940) ali na sedežu društva vsak ponedeljek ob 20. uri.

Primerno za družine z šoloobveznimi otroki.

23. JUNIJ - DOLOMITI - AVERAU 2649 m

Z avtobusom preko Lienza v La Vilo in na prelaz Falzarego. Od tu pohod na Averau. Na sam vrh je speljana zavarovana pot.

Tisti, ki se bodo povzpeli na vrh, morajo obvezno imeti samovarovalni komplet in čelado. Do avtobusa se bomo spustili mimo znamenitih stolpov Cinque Tori, kjer bodo lahko pezalci preizkusili kakšno lažjo smer. Skupaj 4 ure hoje.

Povratek preko Cortine D'Ampezzo Prijavite se lahko vodniku Francu Štiberniku (041 696 940) ali na sedežu društva vsak ponedeljek ob 20. uri.

7. JULIJ - BREITHORN 4165 m

Z avtobusom v Zermatt. Za vzpon na vrh je potrebna popolna zimska oprema (dereze,

cepin, zimska oblačila), možen je tudi vzpon s turnimi smučmi. Vodnik bo naredil selekcijo, ostali se bodo povzpeli na Mali Materhorn. Potrebne so izkušnje za hojo v visokogorje.

Prijave s plačilom akontacije vsak ponedeljek ob 20. uri. Vodi Janez Omahen s pomočniki.

21. JULIJA - BREGARJEV POHOD

Z avtobusom v Bohinj in poseben prevoz do planine Blato. Udeležba na tradicionalnem pohodu po fužinskih planinah z zaključkom na Planini Viševnik. Primerno tudi za manj izkušene pohodnike.

Prijavite se lahko vodniku Janezu Omahnu (041 633 920) ali na sedežu društva vsak ponedeljek ob 20. uri.

○ S PD Grosuplje na Pohorje

Lepo vreme sploh ni bilo vprašanje, le poln avtobusek še ni bil. Vendar smo malo po peti zjutraj že brzeli skozi Šmarje in Škofljico na avtocesto v smeri Štajerske. Klepet v avtobusu se je seveda sukal o tem, kaj vse bomo videli, doživeli in prehodili.

Izvoz v Konjicah je nakazoval že znano traso: Pohorje. Jutranji pogledi skozi šipe so tudi kazali prelepe podobe ob poti. Kavica je »padla« v hotelu. Nadaljujemo proti Osankarici.

Ta dan je bil praznik, in tu se je že začel »živ-žav« za proslavo, mi pa smo od tu krenili peš proti ČRNEMU JEZERU. Zanimiva pot, sicer po suhem terenu, sestavljena iz

položnih tramov.

Jože, ki je vodil izlet, je omenil naslednji 2 uri hoje bolj navzdol, ker je naslednji cilj globoko v grapi – 24 metrski slap VELIKI ŠUMIK.

Res je globoko v kanjonu, res je veličasten, res pa je tudi vreden vsega pohodnikovega spoštovanja. Vsaka stopinja mora biti sigurna, obe roki pa na bolj kritičnih mestih na klinih ali jeklenici trdni.

Po malici, ki smo si jo privoščili po vrnitvi na »vrh«, smo odpešali še na naslednji dobri dve uri oddaljeni zadnji cilj Areh, do Ruške kočice.

»Izlet kot izlet«, vsak je po svoje lep, zanimiv, posebno če spoznaš in vidiš kraje, ki jih poznaš samo z zemljevida ...

Marjan Trobec

Začetek državnega prvenstva v košarki za pionirje in pionirke

Medtem ko je prvenstvo za nekatere starejše selekcije v Slovenski košarkarski ligi (SKL) že končano, so s tekmovanjem začeli najmlajši košarkarji in košarkarice. Aprila so na parket stopili starejši pionirji in pionirke. Obe grosupeljski ekipi tekmujeta v 1. SKL. Pionirji nastopajo v skupini Vzhod 3 skupaj z Geoplinom Slovan, Litijo, Ježico, Parklji A in Domžalami A, pionirke pa v skupini Zahod 1 s KED Panter Šentvid, Pivko, Neso Ishe, Sežano in Črnomljem. V kategoriji pionirjev nastopa v prvi ligi 36 ekip, v kategoriji pionirk pa 24 ekip. Maja so s tekmami začeli tudi mlajši pionirji in pionirke (U12). Grosupeljčanke tekmujejo v skupini Zahod 1 s Črnomljem, Novim mestom in Slovanom, fantje pa z Geoplinom Slovan in Pingvini Šmartno v skupini Vzhod 7. Pri dekletih je v tej kategoriji 22 ekip, pri fantih pa 56 ekip. Za strokovno delo pionirskih selekcij skrbita **Teo** in **Peter Hojč**.

Preostale ekipe KK Grosuplje so sezono že zaključile. Kadeti so pod vodstvom trenerja Tea Hojča tekmovali v 2. SKL. V svoji skupini so, tako v prvem kot v drugem delu sezone, zasedli prvo mesto. V kvalifikacijah pa se bodo potegovali za uvrstitev v 1. SKL.

Mladinci so tekmovali v 1. SKL ter si s sedmim mestom zagotovili nastopanje v najvišji ligi tudi v naslednji sezoni. Državni prvaki so postali košarkarji Uniona Olimpije. Trener mladinske ekipe je bil **Viki Jurečič**, ki je skozi to sezono popeljal tudi člansko ekipo Grosuplje mladi v 3. SKL.

Zaradi velikega števila igralcev, ki so

zapustili mladinske vrste, sta v tej sezoni tekmovali dve članski ekipi. Vsi igralci namreč priložnosti za dokazovanje v 1.B SKL ne bi dobili, zato je uprava formirala dve moštvi. Ekipa Grosuplje mladi je tekmovala v skupini Zahod. Z 12 zmagami ter 6 porazi je zasedla odlično tretje mesto. V 2. SKL je napredovala prvouvrščena ekipa Calcit Mavrica iz Kamnika.

Člani so v tej sezoni prvič tekmovali v 1.B ligi, kjer so se srečali z zahtevnejšim tekmovanjem in močnejšimi tekmeci. Ekipa kljub okrepitvam na določenih igralskih pozicijah, odličnih rezultatov s prejšnje sezone ni bila sposobna ponoviti, zato tudi pričakovanja niso bila prevelika. Varovanci Igorja Thalerja so se borili za obstanek v ligi, vendar jim v končnici športna sreča ni bila naklonjena. Po nekaj zaporednih porazih so bili pritiski vse večji, obenem pa je iz tekme v tekmo padala morala in koncentracija igralcev, kar je prišlo še posebej do izraza v odločilnih tekmah. Eden izmed problemov, s katerim so se soočali, je bil gotovo premajhno število izkušenih igralcev, težava pa je bila tudi v združevanju trenerske in igralske vloge **Igorja Thalerja**. S 5. zmagami in 21. porazi so zasedli predzadnje mesto in na podlagi rezultata izpadli v 2. ligo. V kateri ligi pa bodo naslednjo sezono zares tekmovali, bo jasno v prihodnjih tednih. Še vedno obstaja tudi možnost, da ostanejo v 1.B ligi. To je odvisno od več dejavnikov, predvsem od načrtov drugih klubov in KZS. Zmagovalci so postali Hopsi iz Polzele, ki se po treh sezonah zopet vračajo v elitno ligo UPC Telemach.

Dejavni pa niso bili le igralci, ampak tudi ostali člani kluba, ki so se 29. marca zbrali na rednem občnem zboru ter potrdili spremembopravil društva, sprejel finančno-materialno poročilo za preteklo leto in finančni načrt za leto 2007. Spregovorili so tudi o načrtih za delo v prihodnje. Do nekaterih sprememb je prišlo v upravnem odboru, saj so zaradi prezasedenosti s svojih funkcij odstopili štirje člani. Na nadomestnih volitvah so bili na ta mesta izvoljeni **Sandi Grubelič**, **Mateja Zupančič**, **Marijan Kosi** in **Gorazd Trontelj**, ki opravlja tudi funkcijo sekretarja. Člani upravnega odbora so že začeli s pripravami na tako imenovani »**Dan košarke**«. Gre za tradicionalno športno prireditev ob zaključku šolskega leta, kjer se predstavijo mladi košarkarji, na svoj račun pa pridejo tudi igralci trojk.

Ob koncu velja omeniti še odlično uvrstitev ekipe **OŠ Louis Adamič Grosuplje** na tekmovanju Šolske košarkarske lige (ŠKL). Fantje in dekleta so že drugo leto zapored osvojili drugo mesto in postali podprvaki omenjenega tekmovanja. Iskrene čestitke učenkam in učencem, trenerju Teu Hojču in vsem, ki na OŠ Louis Adamič že vrsto let podpirajo projekt ŠKL.

Več informacij o Košarkarskem klubu Grosuplje, razporedih in tekmovanjih, najdete na spletni strani www.kklub-grosuplje.si.

Alja Gabrijel

Kako se je Koprivnik na obrekovanje odzval

Kdo pravi, da ne vem!!!

1. Katera vas vas po imenu spominja na zelo kosmato žival?
 - a) Račna
 - b) Spodnje Blato
 - c) Medvedica
2. Kako pravimo ljudem, ki pogosto zavijejo v gostilno?
 - a) južni bratci
 - b) severne sestre
 - c) vinski bratci
 - d) deseti bratci
3. Katerega pajka se najbolj bojimo?
 - a) križavca
 - b) črne vdove
 - c) dlakavega ženina
 - d) suhe južine
4. Označi hrano, ki jo pri nas najdlje uživamo!
 - a) mlečna kaša
 - b) koruzni močnik
 - c) pečen krompir
5. Koliko zvonikov ima cerkev na Magdalenski gori?

6. Čemu so naši nohti po snovni zgradbi najbolj podobni?
 - a) bikovemu rogovju
 - b) rakovi hitinjači
 - c) školjčni lupini
7. Kateri simbol označuje zlato?
 - a) Au
 - b) Ag
 - c) As

Rešitve iz prejšnje številke: 1.c, 2. enega, 3. a, 4. c, 5. a, 6. c, 7. b, 8.c, 9. a, 10. b.

Ne cmokaj tako grdo! Kaj bodo pa ljudje rekli?

Dokler so travo kosili ročno, je bila košnja najtežje opravilo na kmetiji. Odtod tudi izrek: »Trpimo kot v košnji!« Posebej je bilo treba hiteti ob sončnih dneh, ko se je seno dobro sušilo in je bil spravilo lažje. Koprivnik je imel dosti travnikov in malo moških rok pri hiši, zato je redno najemal kosce. Deset in več se jih je hkrati zvrstilo na njegovih senožetih. Za kosce so posestniki večinoma pripravili dobro hrano in več pijače, da so zmogli naporno delo. Koprivnik pri jedachi ni bil skop, pri pijači pa je bolj stiskal: nekaj zaradi varčnosti, nekaj pa zaradi bojazni, da se ne bi v pijanosti kaj nerodnega primerilo. Koscem pomanjkanje mokrote kajpak ni bilo po godu in so Koprivnikove obrekovali, da so pri njih žejni. Očitki so prišli na uho tudi Koprivniku, ki se je drugače imel za poštenjaka. Tuhtal je in se končno domislil, kako bo utišal neprijetne govorice. Naslednje leto je spet najel kosce. Ko so začeli, je poklical dekle Vido in ji naročil: »Pletenko vina in pletenko slivovke vzemi, pa za njimi in toči, kolikor bo kdo hotel!«. Delavci so debelo gledali, ko je bilo na enkrat toliko pijače in si niso pustili dvakrat reči. Sprva jim je šlo delo dobro od rok in so veliko naredili, potem pa so jim pošle moči in so se le še opotekali po travniku in mendrali travo. Tedaj se je iz grmovja pokazal Koprivnik in se smejal: »Fantje, boste pa drugič dokončali, če ne gre, pa ne gre!« In so začeli odhajati. Dovžanov Nace, ki je največkrat videl dno kozarca, je zaspal kar na travniku, Potočnikov Ludve je obležal med fižolovkami na Poljančevem zelniku, Rihtarjev Metod je padel v potok in bi utonil, če ga ne bi dekla Vida za pete potegnila na suho, in tako naprej. Še najdlje je napredoval Korenov Polde, ki je zmogel do domačega dvorišča in potem obležal na gnoju. Verjetno bi ostal tam celo noč, če ne bi nanj lajal domač pes in opozoril mater, da je sina spravila v svislj na mrvo. Po tistem so kosci pri Koprivniku še kosili, a se niso več pritoževali nad pomanjkanjem pijače. Resnici na ljubo je treba povedati, da je bila Koprivnikova terapija nevarna, a se je na srečo vse dobro izšlo.

Burke podolgem in počez

1. Mlad prijateljski par Ana in Peter sta na zabavi. Po nekaj plesih Peter Ani zašepeta na uho: »Ana, brez tebe bi mi bilo pusto kot v Sahari.« Ana se našobi in odvrne: »Že prav, toda to naj ne bo vzrok, da plešeš kot kamela!«

2. »Slavko, ti na debelo lažeš; to ti berem na obrazu,« se po razgovoru razhudi stric Dolf nad nečakom.
 »Stric, to je nemogoče,« odvrne Slavko.
 »Kako, da ne,« je radoveden stric.
 »Kar poglej, ti pri branju vedno rabiš očala, sedaj jih pa nimaš!«

3. »Katerega spola je mačka?« vpraša učitelj Marjanco.
 »Jasno, moškega,« odgovori vprašana.
 »Zakaj tako misliš?« hoče vedeti učitelj.
 »Saj vsi vemo, da nosi brke!«
 Žena: »Se spomniš Tone, kako si mi priznal, da me imaš rad?«

Podobnica

Zadnjič so bili na sliki ključ; kar šest jih je ležalo razmetanih po tleh. Mimogrede naj povem, da so z njimi nekoč zaklepali in odklepali staro graščino.

Poglejmo, kakšne besedne domisljice so nam utrnile: »Brez ključka je zaklenjeno, čez goro je namenjeno«, »Ti meni luč, jaz tebi ključ«, »Nežnost je ključ do srca«, »Če sta dva za to, ju noben ključ ne ustavi«, »Za vsako ključavnico se najde ključ«, »Zarjavel ključ slabo odpira«, »Ključ v žep, pa po svetu«, »Laž je ključ h koncu«.

Kaj pa za naprej?

Upodobljena žival je pogosta v našem govoru, zato je pustila kar nekaj besednih kompozicij, vrednih naše pozornosti. Poskusite jih poiskati. Tudi jaz se bom trudil, kar se dá.

- Si slišala, da bo občina ob 100-letnici Grosupeljskih odmevov, ki jo bomo slovesno praznovali čez 68 let, vsem sodelavcem izplačala lepe jubilejne nagrade? - Slišala, vendar pravijo, da le tistim, ki so pri časniku sodelovali od vsega začetka!

Kratice za igrive glavice

Kratičje sestavljeno iz DVČBPBK je pomenilo začetnice vojaških enot, začeni z desetino, nato pa si sledijo po velikosti: vod, četa, bataljon, polk, brigada, divizija in korpus; začetnice teh enot so torej dale zgoraj zapisano kratičje. Ob pomoči, ki nas je usmerila na organiziranost vojske, uganka najbrž ni bila pretrd oreh.

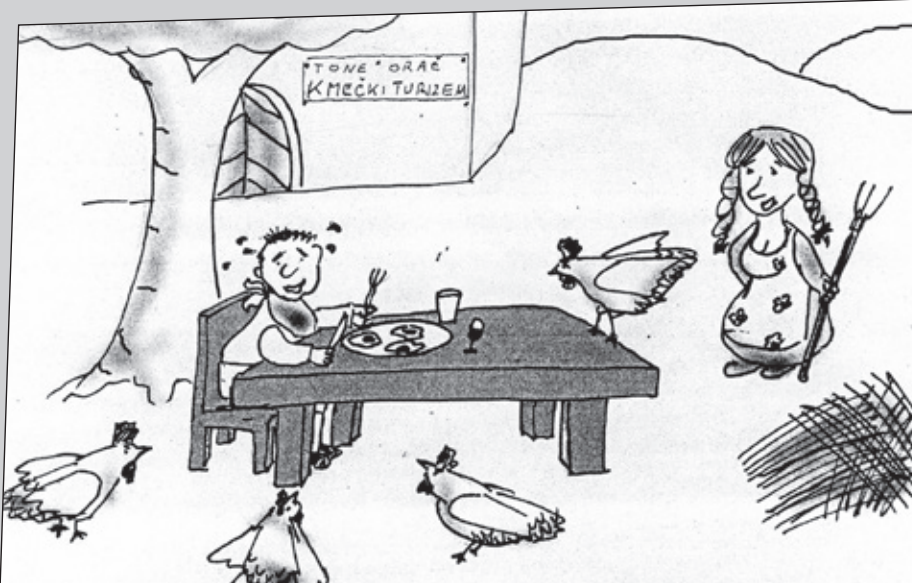
Za naprej pa nekaj čisto lahkega in poučnega: udejanjite kratičje GVTR. Spet pomoč: kratice izhajajo iz imen za telesno organizacijo vretenčarjev.

Le uganke z rimo dajo pravo »štimo«

1. Prazno in polno je enako težko, brž razložite, kaj bi to b'lo.
2. Trese se in drgeta, kupček pod seboj ima.
3. Ko sonce sije, prav ti kažem, ko luna sveti, lažem, lažem!
4. Rožene vile spredi, debel sod na sredi, zadaj ima metlo, vsi vemo, kaj je to.
5. Polne so gore in poljane, ako me zgrabiš, prazna pest ostane.

Odgovori: 1. hem, 2. otis, 3. aru ančnos, 4. avark, 5. karz.

Pomoč: Rešitve berite z desne proti levi!

- Gospodinja, zakaj pa so vaše kure tako radovedne?
- Veste, rade bi vedele, kdo jim poje vsa jajca!

4. »Kako ti je ugajala knjiga, ki sem ti jo podarila prejšnji mesec?« vpraša teta nečaka Branka.

»Jo še nisem prebral. Mi je mama prepovedal vsak dotik z njo, dokler si ne umijem rok,« ravnodušno pojasni Branko.

5. Potniki se peljejo v letalu in opazijo, kako se vali črn dim iz gorečega motorja. V strahu pogledajo skozi okno in vidijo pilota, ki se spušča s padalom. »Je hudo nevarno,« mu zakričijo potniki. »Kje pa! Nobene panike! Saj vendar vidite, da hitim po gasilce!«

6. Učitelj je učencem dal nalogo, naj opišejo, kako so se imeli med prvomajskimi prazniki. Vsi so napisali vsaj pol strani, le Mirko je bil kratek. Tole je stalo v njegovi nalogi: »Med prvomajskimi prazniki je bilo tako lepo, da se ne da opisati. Mirko.«

Še pomnite tovariši!

(jØežkova zgodovinska hemeroteka)

ŠTAFETA MLADOSTI

Včeraj so krenili iz Kum rovcov prvi mladinci, ki nosijo pozdrave predsedniku Titu za njegov 56. rojstni dan. Danes popoldne bo prispela štafeta v Ljubljano. **115.** VEČER Poslednjih, 6. maja 1967

Dan mladosti, marcedez, maršal in brezobraznost

V enem od VELEUPELJSKIH BREŽŠTEVILNIH muzejev smo našli marcedez za maršala, maršal pa – tebi nič, meni nič – v TEKOVINE REVOLUCIJE.

Iz bližnje VELEUPELJSKE GOSTILNIŠKE AGENCIJE pa smo izvedeli, da ga je ob enem VELEUPELJSKEM zaljebavišču pričakalo nekaj navdušenih brezobraznih junonostalgikov.

Pred 30 leti (+ kusur):

Kdo se pritožuje CK ZKJ?

VEČER, 20. decembra 1976

Po intervjuju Josipa Broza Tita Vjesniku se delovni ljudje in državljani vse pogostejše obračajo centralnemu komiteju ZKJ, kjer v pritožbah opozarjajo na slabosti in nepravilnosti. Predsednik republike Josip Broz Tito, sekretar v IK predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc in CK ZKJ so dobili

v devetih mesecih letošnjega leta 2233 pritožb, to je za 33 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju.

Okrog 1800 pritožb so napisali državljani, ki niso člani zveze komunistov.

Največ pritožb so napisali delavci, ki so avtorji vsake tretje pritožbe.

Naši ljudje opozarjajo v pritožbah na slabosti pri delu organizacij ZK in vodstev podjetja, zahtevajo ukinitve kazni, opisujejo nepravilnosti na področju delovnih odnosov, socialnega in pokojninskega zavarovanja, zahtevajo stanovanje itd.

SOBOTA, 14. MARCA 1987

Pred 20. leti:

17. marca je preteklo 20 let, ko sta se Milan K. in Slobodan M. srečala v Mariboru s svojimi OŽJIMI PARTIJSKIMI SODELAVCI iz republiških CK-jev, da bi USKLADILA svoje interese.

Kaj si je mislil Slobodan?

»Naredite mi to deželo...«

Danes VEČER

Plenum resnice

Zadržan kot predtitev aktualnih vprašanih idejnega boja ZKJ za razvoj socialističnega samoupravljanja in demokracije, današnji plenum CK ZKJ ne bo mogel ubediti resnice, da je samoupravljanja vse manj, administriranja preveč in da je pojem družbene lastnine postal predmet posmeha. Rezultat vsega je globoka ekonomska in družbena kriza, za katero so krivi med drugimi tudi člani ZK.

Zato idejni plenum ne bo mogel ubediti vprašanju, kako to, da smo se po toliko poudarjanem 13. kongresu tako anemično in neživljenjsko lotili reševanja družbenih problemov, ki jih je kongres jasno opredelil. Izgovor, da so krivci zunaj sistema, je jalov, star in oguljen, čeprav je jasno, da maneverski prostor, ki ga zaradi akcijske neenočnosti in predvsem neučinkovitosti izgublja ZK, polnijo tudi nam sovražne ideje in dejanja.

Zdi pa se, da bo morala ZK predvsem znotraj svojih vrst najti in kar najhitreje izločiti vse sistne – ne glede na njihove bivše zasluge in funkcije, ki zavirajo njeno učinkovitost. Vendar plenum ne bi smel zaiti v »obračuns«, kajti težak ekonomski položaj zahteva že jutri nove prireme in predvsem nove, sposobne ljudi, če se hočemo izvleči iz težav. V okviru takih razmišljanj naj poteka današnji plenum.

TOREK, 28. APRILA 1987 Zare Jorc

(P.) BOŽIČ je RESNICO O MEDIJIH priznal šele po VELIKI NOČI

»Zgodba o SIB banki se ni začela v opoziciji. Zgodba o SIB banki se je začela v vladi, v LDS in v Združeni listi. In LDS in Združena lista sta kontrolirali popolnoma vse medije. Ko sem jaz hotel ta del svoje resnice objaviti v Dnevniku, mi niso objavili ene same vrstice.«

Peter BOŽIČ o svinčenih časih vladavine LDS in Združene liste (Odmevi TVS, 18. april 2007)

Komentar porednika EHO CAJTNGOV:

To resnico bi BOŽIČ lahko povedal že lani ob BOŽIČU ali pa še kakšno leto prej – na primer pred volitvami.

Mi se volimo

Reforma izobraževanja

PREDSEDSTVO CK ZKS JE RAZPRAVLJALO O URESNIČEVANJU KONGRESNIH STALIŠČ DO VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Šolska reforma

Nekateri tudi danes predlagajo ministru Zveru, da bi uveljavil sklepe Predsedstva CK ZKS, ki so jih sprejeli decembra 1976.

Po sledih udbovske ekonomije

Letos so ob praznovanju zelenega Jurija koncem aprila nekateri ortodoksni komunisti delili starojugoslovanske jurje med svoje simpatizerje z enakimi nameni kot nekoč UDBA, ki je vodila vzporedno ekonomijo, da bi s tem sesuli evro valuto.

Aktualno geslo:

»Delo osvobaja!«

je reklo neko TESLO ob praznovanju 1. maja.

»Zidarji smo, in naša sila...«

jØežek je nedavno izjavil, da tudi v prejšnjem režimu ni nikoli delavskega praznika praznoval drugače kot z (zidarskim ali kovaškim) kladivom. Če pa bi bilo tega dne že zrelo kakršnokoli žito, bi ga tudi s srpom.

Zakaj se je pridušal Milan K.?

Iz strogo nepreverjenih virov smo izvedeli, da je zadnjič v rokah imel kladivo tudi Milan K., ki je na eno od javnih političnih s(č)etn zabil žebličko na glavico ter se pri tem močno kresnil po prstih. V tistem trenutku mu je ušlo: »Krščen duš, Zoki, če ne boš prav pihal, te bomo pribili pa na križ!« Zoki se je le široko smejal in se čudno spraševal, zakaj na križ in ne na zvezdo.

Stadion – prva liga!

Zadnjič smo objavili novico v zvezi z nogometnimi stadioni, zato se je oglasil eden od VELEUPELJSKIH PRVOLIGAŠEV in pojasnil, naj ne trosimo dezinformacij, vsaj kar se ljubljanskega fuzbalstadiona tiče. Tam je popolnoma jasno – ZIDAR ima parcelo, ZIDAR bo prodal, ZIDAR bo zidal in ZIDAR bo častni pokrovitelj. Samo še dobrih fuzbalerjev manjka. Najbolje, da jim VELEUPELJČANI kakšnega drago prodamo.

Bodice iz-za komunskega sveta

Temeljni kamen - ukradli, prebivalci pa zahtevajo vzpostavitev v prvotno stanje

Nedavno je ena od komunskih svetnic ponovno spraševala, kako kaj na žalost kaže z žalsko šolo, pa smo spet slišali za novo, še bolj žalostno zgodbo. Zdaj se ni podražila samo šola in telovadnica, pač pa so UKRADLI ŠE TEMELJNI KAMEN, ki so ga nedavno iz Primorske uvozili VESELI NOČNI VASOVALCI. Zdaj tudi slednji niso več veseli in prepevajo le še žalostinke.

Za dodatno žalost pa smo med vrsticami izvedeli tudi, da podjetje, ki je šolo porušilo, ni dobilo plačano še niti ficka, Žalci (in prebivalci še najmanj 12 km okrog) pa zdaj nič več ŠTOSOV NE POKAJO, ampak trmasto zahtevajo, naj to naivno podjetje vzpostavi GRAD(B)IŠČE ŽALSKE ŠOLE V PRVOTNO STANJE.

Mestna knjižnica je dobila siamsko dvojčico - in medaljo

Veleupeljski bralci ŽURNALA so se na uredništvo EHO CAJTNGOV množično pritoževali, kje VELEUPELJČANI skrivamo še eno mestno knjižnico, ki je bila objavljena v navedenem časopisu. Po temeljitim pregledu vseh dezinformacij smo šele zdaj prišli do zaključka in ugotovili, zakaj je bila MESTNA knjižnica tako draga. Zato, ker so gradili poleg Mestne knjižnice ŠE NJENO SIAMSKO DVOJČICO, le da VELEUPELJČANI druge ne bodo videli nikoli, ker ne znajo gledati s pravimi političnimi očali.

Medalja je bila že vračunana v ceno!

Slika zgoraj: Resnična (REALNA) slika
Slika spodaj: Navidezna (VIRTUALNA) slika

Naravovarstveniki, naravoljubci - in ostali...

Ob zadnjih debatah na občini smo ugotovili, da poleg naravovarstvenikov zdaj po svetu hodijo tudi NARAVOLJUBCI. Kakšni so, nam še ni uspelo ugotoviti. Bajje pa je onih, ki niso ne naravovarstveniki niti naravoljubci (BUTNGLAVCI!!!), veliko več.

Jaro žito, pa jare šole, ceste...

Včasih so kmetje po VELEUPELJSKI KOTLINI precej sejali tudi različne vrste jarih žit. Zdaj tega ne počnejo več, saj še ozimnih nima kdo sejati, kmetov pa je le še za vzorec. Izvedeli pa smo, da vedno bolj poslušajo JARE ZGODBE o šolah, cestah, kana-lizacijah, čistilnih napravah... Nekateri pa so na ta račun že močno razjarjeni. Upamo, da bo novi odbor za kmetijstvo posejal vsaj jaro žito.

Novemu kmetijskemu ministru na-PROTI

Na eni od bodočih VELEUPELJSKIH CESTNIH OBVOZNIC smo srečali dva navdušena kmeta, ki sta malo pozno (a iz srca) hitela pozdravljat novega kmetijskega ministra. Za njima se je nabirala velika in gosta kolona, vsi pa so med zobmi bentili: »BENTI JARCA!«

Zdaj ljudje ugibajo, ali so bentili nad kmetijskim ali prometnim ministrom. Samo pristojni v VELIKIHUPLJAH nimajo nič pri tem!

Iz jØezkove beležnice

JØezek ne bo (več) jedel suhomesnatih izdelkov!

Ko je jØezek želel popisati eno od kranjskih deželnih mesno-predelovalnih industrij, ni bilo mogoče dobiti ne direktorja, ne kakšnega drugega odgovornega vse od pepelnice srede pa do velike noči. Najbrž zato, ker so se bali, da bi se kljub postu predolgo zadržal v kakšnih skladišnih prostorih in si ogledoval velikonočne dobrote. Sodelavci so mu na skrivaj močno privoščili.

Po veliki noči pa se mu je le uspelo dogovoriti z eno čisto mlado pravnico iz tega podjetja. Kako mu bodo šele zdaj zavidal. Zdaj komentirajo: »Najbrž popisa ne bo ne konca ne kraja.«

Gledališče odslej POD MOSTOM

Kar pravijo v Veliki Loki, to trdijo tudi v Mali: »Letos smo začeli z gledališkimi predstavami (namesto v gasilskem domu) kar POD MOSTOM.«

... in pri tem bo tudi ostalo!

Zakaj se je jØezek na Slofolku usedel v prvo klop?

Odgovor imate na dlani:

Zato, da je pod kikle gledal.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec
Oblikovanje: Miha Črtalič
Fotografije in pretom: Jože Miklič
Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2
Izdelaiva filmov:
AMSET – MACEDONI, Grosuplje, Pod gozdom 3/9

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od aprila 2007 dalje) v nakladi 6.152 izvodov) in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI DO PRVEGA PETKA V MESECU.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu nismo zavezani, da se z vsemi pisci prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo.

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativi. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J (39,6 x 27,3)	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta. Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celotno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna različno popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas.

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF zapisu ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglas lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca filmov amset@siol.net (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom 3/9), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/ 98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. **01/ 786-07-22** (popoldne)
ali **GSM 041/98-22-33,**

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

OBČINA GROSUPLJE Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Taborska cesta 2
1290 Grosuplje

Na podlagi 7. člena Odloka o ustanovitvi in izdajanju lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi (Uradni list RS, št. 96/02) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

razpis za odgovornega urednika lokalnega časopisa Grosupeljski odmevi

Kandidati za odgovornega urednika morajo izpolnjevati pogoje, določene z Zakonom o medijih:

- znanje slovenskega jezika,
- morajo biti poslovno sposobni,
- jim ni izrečena prepoved opravljanja poklica, dejavnosti ali javnega nastopanja.

Kandidat mora k prijavi na razpis obvezno predložiti:

- osnovno vsebinsko in uredniško zasnovo v skladu s sprejeto programsko zasnovo lokalnega časopisa (Odlok o ustanovitvi in izdajanju lokalnega časopisa kandidati lahko dobijo v tajništvu Občine Grosuplje),
- grafično zasnovo lokalnega časopisa.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki bodo ponudili najprimernejšo vsebinsko in uredniško zasnovo časopisa in bodo izpolnjevali predpisane pogoje.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili ustrežno pogodbo za 4-letno mandatno obdobje.

Ponudbe z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom morajo kandidati poslati v zaprti ovojnici s pripisom »Prijava razpis za odgovornega urednika - NE ODPIRAJ« najkasneje do 9. 6. 2007 na naslov: Občina Grosuplje, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja bo obravnavala vse pravočasno prispelle vloge in bo v 8 dneh po sprejeti odločitvi obvestila kandidate.

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na telefon številka 788 87 86 ali 788 87 62.

**Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja**
Predsednik: mag. Božo Predalič

Posredujemo in svetujemo pri nakupu LCD TV aparatov!!!

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Tel.: 041-774-274
E-mail: servis.gaber@masicom.net

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale audio video naprave

Del. čas:
pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

ZASEBNA
ZOBNA
ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

Vinska
klet

Dnevi chardonnaya

VAŠA ZVESTA ZNANKA

VINSKA KLET TROŠT

NA OBRJNIŠKI 2
V GROSUPLJEM

VAS VABI

NA VELIKO PRODAJNO AKCIJO
VINA CHARDONNAY.

PLAČAŠ 4 LITRE,
DOBIŠ JIH 5.

NA ZDRAVJE,
STARI
PRIJATELJI!

Ministrstvo za zdravje, opozarja:
Prekomerno pitje alkohola
škoduje zdravju.

Krajevna skupnost Škocjan in Kulturno društvo Škocjan

vas vljudno vabita na
XI. tradicionalno kulturno
prireditev

**Stati inu obstati
v Škocjanu
pri Turjaku,**

**ki bo v nedeljo, 10. 6. 2007,
ob 15. uri
pred zgradbo šole.**

Prireditev bo ob krajevnem
prazniku, ki ga praznujemo ob
obletnici rojstva našega rojaka
Primoža Trubarja.

V programu sodelujejo
člani Kulturnega društva
Škocjan,
Moški pevski zbor Vokal
Grosuplje pod vodstvom
Primoža Cedilnika,
kvartet Zvon in
Trubarjeva konjenica pod
vodstvom Antona Kraljiča.

Vljudno vabljeni!

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ **01/787 14 51, GSM: 031/640 100**

MOBILNA TELEFONIJA

POOBLAŠČENI ZASTOPNIK

Vsakih
12 mesecev
ugodno do
GSM aparata!

UGODNO
samo **0,90 €**

1 MINUTA 1 CENT

Nokia 1600

NAVIKA

napihljivi čolni

izvenkrmni motorji

**Gramat
Gril** d.o.o.

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožno dolina 9

☎ 01 786-33-66, 786-33-63

www.gramat-gril.si

Del. čas: pon.-pet. 7-18^h, sob. 7-12^h

PE GROSUPLJE
Kolodvorske 3
01/78 62 925

HRANILNICA

LON d.d., Kranj

varčevanje, krediti, plačilni promet,
osebni in podjetniški računi, e-lon

Bančne storitve na **Ljubezniv Osebni Način**

LONOVIH 15 LET

praznujemo **15 let**
nudimo fiksno obrestno mero **4,15%**
za obdobje vezave **15 mesecev**

POSEBNA VARČEVALNA PONUDBA 3 X 15

www.lon.si

o pošta:
info@lon.si

- NOVE - VIŠJE MERE ZA VSA VARČEVANJA
- POTROŠNIŠKI KREDITI V ENEM DNEVJU DO 84 MESECEV (L) 7 LET
- PLAČILO POLOŽNIC PO NAJUGODNEJŠI TARIFI (OD 0,31 EUR)
- E-LON ZA FIZIČNE IN PRAVNE OSEBE
- VODIMO OSEBNE IN POSLOVNE RAČUNE
- BANKOMAT HRANILNICE NA KOLONOVORSKI 3 VAM JE NA VOLJO 24 UR